

KADERNOTA 2011

Bijstelling programma's

Inhoudsopgave

1	AANBIEDINGSBRIEF	3
2	PROGRAMMARAPPORTAGES	9
2.1	Programmastructuur	10
2.1.1	Programma VERKEER, VERVOER EN GROEN	11
2.1.2	Programma RUIMTELIJKE ONTWIKKELING, ECONOMISCHE ZAKEN EN TOERISME EN RECREATIE	17
2.1.3	Programma MILIEUZORG	22
2.1.4	Programma JEUGD EN ONDERWIJS	25
2.1.5	Programma WELZIJN, SPORT EN CULTUUR	28
2.1.6	Programma MAATSCHAPPELIJKE ZORG	32
2.1.7	Programma OPENBAAR BESTUUR EN DIENSTVERLENING	35
2.1.8	Programma OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	38
2.1.9	Overzicht ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	40
3	PARAGRAFENRAPPORTAGES	45
3.1	Paragrafenstructuur	46
3.1.1	Paragraaf BEDRIJFSVOERING	47
4	VOORSTELLEN EN ONTWIKKELINGEN DIE DEKKING BEHOEVEN	51
4.1	Algemene toelichting	52
4.1.1	Overzicht voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven	52
5	OMBUIGINGS- EN BEZUINIGINGSVOORSTELLEN	57
5.1	Algemene toelichting	58
5.1.1	Overzicht ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen	59
6	BUDGETRAPPORTAGE BEGROTING 2011	63
6.1	Budgettaire aanpassingen Begroting 2011	64
6.2	Totaal budgettaire uitkomst Begroting 2011	65
6.3	Dekkingsvoorstel voordeel Begroting 2011	65
6.4	Toelichting op specifieke onderwerpen	66
6.4.1	Reserves en voorzieningen	66
7	BUDGETRAPPORTAGE PROGRAMMABEGROTING 2012-2015	67
7.1	Budgettaire aanpassingen Programmabegroting 2012-2015	68
7.2	Totaal budgettaire uitkomst Programmabegroting 2012-2015	69
8	UITGANGSPUNTEN PROGRAMMABEGROTING 2012-2015	71
8.1	Inleiding	72
8.2	Loonontwikkelingen	73
8.3	Prijsontwikkelingen	74
8.4	Volumeontwikkelingen	75
8.5	Waggs-onwikkelingen	76
8.6	Renteontwikkelingen	77
8.7	Beleid reserves en voorzieningen	78
8.8	Percentages Grondbeleid	79
8.9	Belastingpercentages	80
8.10	Actualiteitswaarde diverse notities	82
9	AFKORTINGEN	87
9.1	Overzicht van gebruikte afkortingen	88

Gemeente Ermelo	
Bezoekadres	Raadhuisplein 2, 3851 NT Ermelo
Postadres	Postbus 500, 3850 AM Ermelo
Telefoonnummer	0341 56 73 21
Email	gemeente@ermelo.nl
Internet	www.ermelo.nl
Handelsregister Kamer van Koophandel	nummer 08217014

Colofon Kadernota 2010	
Uitgave	gemeente Ermelo
Oplage	100 exemplaren
Aangeboden door	college van burgemeester en wethouders gemeente Ermelo
Opstellers	afdelingen gemeente Ermelo
Coördinatie	afdeling Planning & Control gemeente Ermelo
Eindredactie	afdeling Planning & Control gemeente Ermelo
Druk- en bindwerk	afdeling Facilitaire en Administratieve Dienstverlening gemeente Ermelo
Omslag	afdeling Facilitaire en Administratieve Dienstverlening gemeente Ermelo
Datum uitgifte	mei 2011

Beschikbaarheid boekwerken	
In boekvorm	Op te vragen bij de afdeling Planning & Control gemeente Ermelo
Digitaal	www.ermelo.nl (onder Politiek en Bestuur, De Cijfers)

Foto omslag	
Fotograaf	Peter van der Velde
Toelichting	<p>Het Boshuis</p> <p>De buurtschap Drie bestaat uit een aantal huizen, boerderijen en een 'herberg'. De herberg 'Het Boshuis' was oorspronkelijk een boerderij, gebouwd in de 18e eeuw. Opvallend is de wit bepleisterde gevelversiering aan de voorkant. Verhalen gaan dat hier vroeger een kapelletje heeft gestaan, 't Heilig Huuske of 't Heiligen Huuske genaamd. Dit houten kapelletje zou twee stenen pilaren als voorkant hebben gehad. In 1765 verrees een boerderij op de plaats van het kapelletje. De 'sfeer' van het 'Heilig Huuske' werd in de bouw verwerkt. In de jaren 70 van de 20e eeuw is de boerderij omgebouwd tot een restaurant.</p> <p>Wilt u meer te weten komen over de buurtschap Drie? Het wandelrouteboekje <i>Wandelen rond Drie langs ondergrondse geheimen</i> samengesteld en uitgegeven door de Stichting Natuur- en MilieuPlatform Ermelo is dan aan te raden.</p>

1. AANBIEDINGSBRIEF

Aan de leden van de raad
van de gemeente
E r m e l o

Datum: 17 mei 2011

Onderwerp: Kadernota 2011

Geachte leden,

Hierbij bieden wij u ter bespreking en vaststelling aan de Kadernota 2011.

Deze aanbiedingsbrief dient enerzijds als leeswijzer van de boekwerken en anderzijds als samenvatting van het boekwerk Kadernota 2011: Bijstelling programma's. Hiertoe is deze aanbiedingsbrief onderverdeeld in een aantal alinea's.

De Kadernota 2011 maakt onderdeel uit van de totale beleids- en beheerscyclus, zeg maar het traject van begroting naar jaarrekening. De opzet is gebaseerd op de in 2006 vastgestelde Notitie Doorontwikkeling programmabegroting.

Notitie Doorontwikkeling programmabegroting.

Deze notitie is behandeld door de commissie ABZ van februari 2006. Hierbij is de opzet van de kadernota bepaald. Een kadernota dient te bestaan uit:

- een overzicht van de tot en met maart bekende inhoudelijke afwijkingen in de uitvoering van de programma's;
- een overzicht van de programmaoverstijgende budgettaire afwijkingen (= begrotingswijzigingen) (incidentele en structurele afwijkingen);
- conceptvoorstellen van het college voor opname in nieuwe programmabegroting, inhoudende eventuele aanpassingen van de programma's, voorstellen nieuw beleid en/of beleidswijzigingen, met dekkingsvoorstellen/-richtingen.

Doel van de kadernota is het voeren van een inhoudelijk raadsdebat (= kaderstelling voor de opstelling van de nieuwe programmabegroting).

De kadernota zal dus niet financieel sluitend zijn. Inzicht wordt gegeven in het te verwachten financiële uitgavenniveau op basis van bestaand beleid en nieuw beleid. Tevens wordt tenminste de richting bepaald waardoor de begroting sluitend gemaakt moet worden indien de inkomsten niet toereikend zijn. Voor alle duidelijkheid, de raad stelt de prioriteiten. Het college concretiseert dit nadien op basis waarvan de programmabegroting ambtelijk wordt afgerond en in oktober door de raad kan worden behandeld.

De kadernota is voor de raad het belangrijkste moment om richtinggevend de programmabegroting te bepalen door:

- algemene beschouwingen te houden;
- richtinggevende prioriteiten te stellen;
- eigen initiatieven te nemen door middel van voorstellen, moties en amendementen;
- te reageren op de conceptvoorstellen van het college.

Ten slotte is bepaald dat de kadernota nagenoeg gelijktijdig met de rekening door de raad moet worden behandeld en vastgesteld.

Tot zover de algemene regels voor de kadernota.

Kadernota 2011.

De Kadernota 2011 bestaat enerzijds uit een rapportage over en bijstelling van de lopende Begroting 2011. Anderzijds geeft het de kaders, uitgangspunten en dergelijke voor de nieuw op te stellen Programmabegroting 2012–2015 weer.

De totale Kadernota 2011 bestaat uit een tweetal boekwerken, te weten:

- Kadernota 2011: Bijstelling programma's.
Dit boekwerk is bestemd voor uw raad en wordt als zodanig ook door uw raad vastgesteld. Het is afzonderlijk toegezonden aan alle raadsleden en fractievertegenwoordigers.
- Kadernota 2011: Bijstelling producten.
Dit boekwerk is bestemd voor ons college en als zodanig op 17 mei 2011 door ons vastgesteld. Het is tevens bedoeld als naslagwerk voor uw raad.

Alle boekwerken liggen ter inzage. Tevens heeft elke fractie één complete set boekwerken ontvangen. Daarnaast zijn de boekwerken raadpleegbaar op internet (www.ermelo.nl).

Deze Kadernota 2011 heeft in afwijking tot voorgaande jaren wel een bijzonder karakter. Binnen Ermelo loopt een groot ombuigings-/bezuinigingstraject. Met de raad is steeds gecommuniceerd dat de uitkomsten en besluitvorming betrokken zullen worden bij de Kadernota 2011.

Wij hebben er voor gekozen om u twee afzonderlijke raadsvoorstellen aan te bieden. Eén ter vaststelling van de Nota Ombuigingen en bezuinigingen gemeente Ermelo en één ter vaststelling van de Kadernota 2011. Deze kunnen gelijktijdig in dezelfde raad behandeld worden.

Rapportage over de programma's.

In deze kadernota rapporteren wij over de uitvoering van de te leveren prestaties 2011. Dit is opgenomen in hoofdstuk 2 Programmarapportages en in hoofdstuk 3 Paragrafenrapportages. Wij hebben uitsluitend de te leveren prestaties 2011 en een rapportage daarop opgenomen indien de uitvoering afwijkt van de planning. Daarbij moet echter wel in ogenschouw worden genomen dat dit de stand is per ultimo maart 2011.

Budgettaire uitkomst Begroting 2011.

De totale budgettaire uitkomst van de Begroting 2011 op basis van bestaand beleid bedraagt € 577.000,00 nadelig. In hoofdstuk 6 vindt u een nadere toelichting op deze budgettaire uitkomst. Hierin zijn overigens ook verwerkt het reële rekeningssaldo 2010, de (naar 2011) overlopende kredieten 2010 en de rekeningssaldobestemmende posten 2010. Daarnaast zijn alle tot en met ultimo maart 2011 genomen college- en/of raadsbesluiten met budgettaire gevolgen verwerkt. Niet verwerkt is de uitkomst van de meicirculaire 2011. Deze circulaire was ten tijde van de vervaardiging van deze kadernota nog niet beschikbaar.

Naast de budgettaire aanpassingen op basis van bestaand beleid zijn ook opgenomen de budgettaire gevolgen 2011 op basis van nieuwe ontwikkelingen (€ 78.000,00 voordelig) en ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen 2011 (€ 291.000,00 voordelig).

Aangezien deze kadernota startte met een voordeel ter grootte van € 46.000,00 voor het jaar 2011 komt het uiteindelijk tekort over 2011 uit op € 162.000,00.

Wij stellen voor om voor het nadeel over 2011 thans geen dekking aan te geven, maar dit tijdelijk te ramen op de stelpost Uitkomst kadernota. Indien in de Rekening 2011 blijkt dat er inderdaad over 2011 een nadeel is ontstaan, zal op dat moment in de dekking moeten worden voorzien. Dit zal dan ten laste van de reserves moeten plaatsvinden.

Budgettaire uitkomst Programmabegroting 2012-2015 (+ doorkijkjaar 2016).

Met betrekking tot de opname van structurele budgetaanpassingen hebben wij ons bij het bestaande beleid zoveel mogelijk beperkt tot de gevolgen van de Rekening 2010, de budgettaire gevolgen van tot ultimo maart 2011 genomen college- en/of raadsbesluiten en een actualisatie van het investeringsplan 2011-2021. Hiermee willen wij voorkomen dat de tekorten verder oplopen. Immers de Kadernota 2011 is al gestart met een nadeel in alle begrotingsjaren 2012 en verder, waarvoor destijds geen dekking is aangegeven. Deze nadelen maken onderdeel uit van het totale ombuigings-/bezuinigingsbedrag ter grootte van € 5,5 miljoen. Binnen dat traject zal dus dekking moeten worden gevonden.

In een afzonderlijk raadsvoorstel zijn alle ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen aan de raad voorgelegd. Wij hebben in deze Kadernota 2011 een selectie gemaakt van de meest eenvoudige en niet-controversiële voorstellen. Zie hiervoor hoofdstuk 5. Wij willen hiermee in deze kadernota zicht geven op een structureel sluitende Begroting 2012.

In totaliteit ziet de structurele budgettaire positie er als volgt uit:

Omschrijving (bedragen x € 1.000,00)	2012	2013	2014	2015	Totaal 2012-15	Doorkijk 2016
Totaal uitkomst Begroting 2011-2014:						
▪ Bestaand beleid	232 N	429 N	55 N	359 N	1.075 N	359 N
▪ Nieuwe ontwikkelingen	691 N	661 N	730 N	689 N	2.771 N	689 N
▪ Nog te dekken uit de Programmabegroting 2010-2013			778 N	778 N	1.556 N	778 N
Totaal uitkomst Najaarsnota 2010	575 N	464 N	369 N	313 N	1.721 N	313 N
Totaal uitkomst Decemberwijziging 2010	10 N	-77 V	3 N	152 N	88 N	152 N
Totale budgettaire uitkomst voor Kadernota 2011	1.508 N	1.477 N	1.935 N	2.291 N	7.211 N	2.291 N
Totaal uitkomst Kadernota 2011: bestaand beleid	91 N	58 N	105 N	86 N	340 N	132 N
Totaal uitkomst Kadernota 2011: nieuwe ontwikkelingen	81 N	39 N	37 N	46 N	203 N	109 N
Totaal uitkomst Kadernota 2011: ombuigingen en bezuinigingen	-1.898 V	-2.223 V	-2.451 V	-2.790 V	-9.362 V	-2.778 V
Totaal uitkomst na Kadernota 2011	-218 V	-649 V	-374 V	-367 V	-1.608 V	-246 V

Uit deze uitkomst kan het volgende geconcludeerd worden:

- Alle begrotingsjaren sluiten na deze Kadernota 2011 met een budgettair voordeel.
- Positief is dat er thans budgettair gezien orde op zaken is gesteld (de al bestaande nadelen zijn gedekt), hetgeen een goede basis vormt voor het opstellen van de Programmabegroting 2012-2015.

Echter:

- De Programmabegroting 2012-2015 wordt de komende maanden opgesteld. De ervaring leert dat daar nog nadelen uit voort zullen komen. Wij willen dat echter zo beperkt mogelijk houden.
- Wij verwachten nog substantiële structurele nadelen inzake de bio-energiecentrale Calluna, sociale zaken en eventuele gevolgen van de bezuinigingen op defensie.
- Wij hebben nog geen zicht op de uitkomsten van de mei-/junicirculaire 2011 met betrekking tot de algemene uitkering Gemeentefonds en de financiële uitkomsten van het concept bestuursakkoord Rijk / VNG.
- Wij hebben nog geen inzicht in de concrete gevolgen voor Ermelo van de provinciale- en rijksbezuinigingen en de overheveling van rijkstaken naar gemeenten (onder gelijktijdige korting op de beschikbare gelden).
- Voor de nieuwe ontwikkelingen verwachten wij uiteindelijk een jaarlijks budget van € 2 mln benodigd te hebben. Thans is een jaarlijks bedrag van ongeveer € 0,8 mln concreet ingevuld.

Derhalve stellen wij voor:

- Om deze jaarlijkse voordelen voor kennisgeving aan te nemen.
- Thans geen bestemming aan deze voordelen te geven.

Programmabegroting 2012-2015: verder opstellingstraject.

In hoofdstuk 8 van deze kadernota hebben wij een aantal uitgangspunten opgenomen die belangrijk zijn voor het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015. Momenteel wordt gewerkt aan het verder opstellen van de Programmabegroting 2012–2015. Wij verwachten eind juni 2011 de definitieve uitkomst, inclusief de meicirculaire 2011, te hebben. Tevens zijn dan de uitspraken van de raad bij de behandeling van deze Kadernota 2011 bekend en kunnen wij de budgettaire gevolgen hiervan bepalen. De Programmabegroting 2012–2015 moet uiterlijk vóór 15 november 2011 door de raad zijn vastgesteld én aangeboden aan de provincie en het CBS.

In deze Kadernota 2011 doen wij u de volgende voorstellen.

- 1 In te stemmen met de rapportages 2011 over de programma's en de paragraaf Bedrijfsvoering.
- 2 In te stemmen met de budgettaire aanpassingen van de Begroting 2011 en het saldo 2011 na verwerking van de Kadernota 2011 te bepalen op € 162.000,00 nadelig.
- 3 Het nadeel 2011 ter grootte van € 162.000,00 thans niet te dekken, maar dit tijdelijk te parkeren op de stelpost Uitkomst kadernota.
- 4 De begrotingsaanpassingen 2011 door middel van een begrotingswijziging in de Begroting 2011 te verwerken en deze begrotingswijziging vast te stellen.
- 5 In te stemmen met de begrotingsaanpassingen 2012 tot en met 2016 op basis van bestaand beleid.
- 6 In te stemmen met de begrotingsaanpassingen 2012 tot en met 2016 op basis van nieuwe ontwikkelingen.
- 7 In te stemmen met de in hoofdstuk 5 opgenomen concrete ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen.
- 8 De structurele aanpassingen 2012 en verder door middel van een begrotingswijziging te verwerken in de Programmabegroting 2012–2015 en deze begrotingswijziging vast te stellen.
- 9 In te stemmen met de aanpassingen in de reserves en voorzieningen, zoals verwoord in hoofdstuk 6.4.1.
- 10 In te stemmen met de uitgangspunten Programmabegroting 2012–2015, zoals verwoord in hoofdstuk 8.
- 11 De Kadernota 2011 vast te stellen.

Ten slotte.

Wij stellen deze Kadernota 2011 in handen van de agendacommissie van de raad en stellen voor om de behandeling door de raad te laten plaatsvinden op 9 juni 2011 (commissie Bestuur en Middelen) en op 23 juni 2011 (besluitvormend).

Bij de behandeling van deze Kadernota 2011 stelt u de kaders voor de nieuwe Programmabegroting 2012–2015 en kunt u uw wensen voor de komende jaren aangeven. Gezien de zware financiële tijden verzoeken wij u terughoudendheid te betrachten en zo mogelijk wijzigingsvoorstellen te voorzien van dekkingsvoorstellen.

Het college van burgemeester en wethouders van Ermelo,

A.M. Weststrate,

secretaris,

ing. W.P. Omta,

burgemeester,

2. PROGRAMMARAPPORTAGES

2.1 Programmastructuur

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd over:

- programma Verkeer, Vervoer en Groen;
- programma Ruimtelijke Ontwikkeling, Economische Zaken en Toerisme en Recreatie;
- programma Milieuzorg;
- programma Jeugd en Onderwijs;
- programma Welzijn, Sport en Cultuur;
- programma Maatschappelijke Zorg;
- programma Openbaar Bestuur en Dienstverlening;
- programma Openbare Orde en Veiligheid;
- overzicht Algemene Dekkingsmiddelen.

Per programma wordt verwoord:

- de algemene programmadoelstelling, zoals verwoord in de Programmabegroting 2011–2014;
- de onderliggende producten;
- de betrokken portefeuillehouder;
- de betrokken afdeling;
- de rapportage over de te leveren prestaties 2011. Uitsluitend te leveren prestaties 2011 met afwijkingen in de uitvoering zijn opgenomen;
- de budgetrapportage 2011 tot en met 2016 op basis van bestaand beleid;
- de investeringsaanpassingen 2011 tot en met 2016 op basis van bestaand beleid;
- de voorstellen en ontwikkelingen 2011 tot en met 2016 (nieuw beleid) die dekking behoeven. Deze moeten gedekt worden uit de ombuigingsvoorstellen ter grootte van € 2 miljoen;
- de concrete ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen 2011 tot en met 2016;
- overige relevante toelichtingen.

2.1.1 Programma VERKEER, VERVOER EN GROEN

2.1.1.1 Algemene informatie

2.1.1.1.1 Algemene Programmadoelstelling

De gemeente Ermelo ontwikkelt en beheert een structuur van wegen, fiets- en voetpaden, groenvoorzieningen, bossen en natuurterreinen, waarbij een evenwicht aanwezig is tussen bereikbaarheid, verkeersveiligheid, leefomgeving, natuurwaarden en kosten.

2.1.1.1.2 Het programma bestaat uit de producten

- Verkeer en vervoer;
- Begraafplaats;
- Openbaar groen;
- Speelvoorzieningen;
- Bossen, heide en natuurterreinen.

2.1.1.1.3 Portefeuillehouder

- mevrouw M.J.E. Verhagen.

2.1.1.1.4 Afdeling

- Openbare Werken.

2.1.1.2 Rapportage afwijkingen betreffende de realisatie van de te leveren prestaties 2011

Te leveren bestuurlijke prestaties in begrotingsjaar 2011	Afwijkingen ten opzichte van te leveren prestaties 2011
Herzien van het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan (GVVP) 2011–2015, waarin opgenomen: <ul style="list-style-type: none">▪ de "Westflankstudie" op grond waarvan een beleidskeuze gemaakt kan worden ten aanzien van de verkeersproblematiek tussen Ermelo en Putten, inclusief de ontsluitingsmogelijkheden van Kerkdennen;▪ een onderzoek naar onderdoorgang(en) onder het spoor naar aanleiding van de komst van Randstadspoor;▪ de vorm waarin de Kolbaanweg (2e Verbindingsweg) kan worden doorgetrokken;▪ de samenwerking met Harderwijk en Putten op het gebied van openbaar vervoer;▪ het bevorderen van het fietsgebruik.	Na evaluatie in 2011 zal het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan (GVVP) in mei 2012 bestuurlijk vastgesteld kunnen worden.
Aanleggen van de fietspaden langs de Telgterweg en de Oude Telgterweg, evenals het ontbrekende vrijliggende fietspad in de omgeving van de rotonde Kolbaanweg/Julianalaan.	De aanleg van het fietspad langs de Oude Telgterweg zal naar verwachting in 2011 worden uitgevoerd met een uitloop naar 2012. Het fietspad Julianalaan/Kolbaanweg zal volgens planning in 2012 worden aangelegd.
Vaststellen van een herzien gemeentelijk rijwielpadenplan 2011–2015, waarin opgenomen de fietspaden die zijn overgenomen van de Recreatie Gemeenschap Veluwe (RGV).	Het gemeentelijk rijwielpadenplan zal worden opgenomen in het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan. Deze wordt bestuurlijk vastgesteld in 2012.
Aanleggen van een mindervalidenpad op de Ermelosche Heide.	Dit zit in het bezuinigingsplan van het college.
Vaststellen van een beleidsnota parkeren, waarin expliciet aandacht voor het parkeren van auto's en fietsen in het centrum.	Er komt geen nieuwe beleidsnota parkeren, maar naar aanleiding van de uitkomsten van het project gebouwde parkeervoorzieningen kan de huidige beleidsnota worden geactualiseerd.
Verdere uitbreiding aanleg Blauwe Zonegebieden.	In afwachting van de uitkomsten van de centrumvisie en als gevolg van het ontheffingenbeleid zal in 2011 geen verdere uitbreiding van de Blauwe Zonegebieden plaatsvinden. Wel zal de Markt in 2011 gerealiseerd worden.
Opstellen van een nota waarin de samenwerking met Harderwijk en Putten op het gebied van openbaar vervoer uiteen wordt gezet.	In 2011 vindt een verkennend onderzoek plaats. De nota zal in 2012 worden opgesteld.

Te leveren bestuurlijke prestaties in begrotingsjaar 2011	Afwijkingen ten opzichte van te leveren prestaties 2011
Planmatig onderhoud uitvoeren, mede op basis van betrokkenheid van de wijkbewoners (wijkgericht werken, beleidsschouw en vastgestelde beeldkwaliteit).	<p>Het planmatig onderhoud in de vorm van omgevingsbeheer is met 2x1 jaar verlengd (tot 1 maart 2013).</p> <p>Het wijkgericht werken wordt bemoeilijkt omdat er geen wijkplatforms meer zijn (wijkplatform West is met ingang van 1 maart 2011 met haar activiteiten gestopt). Wijkschouwen worden (voorlopig) niet meer georganiseerd.</p> <p>Buurtbrug heeft per 1 januari 2011 haar werkzaamheden stilgelegd in afwachting van bestuurlijke behandeling evaluatie rapport.</p> <p>De gemeente heeft voor september 2011 weer de jaarlijkse beleidsschouw gepland, om te kunnen beoordelen in hoeverre het uitgevoerde onderhoud de gevraagde beeldkwaliteit oplevert.</p>
Vaststellen van het Speelruimteplan.	Het Speelruimteplan wordt, in verband met deelname Entente Florale, in de tweede helft van dit jaar afgerond. Er wordt deelgenomen aan planvorming van projecten buurtspeelplaatsen (Kwetternest en Klokbeker). De gemeente participeert daarin samen met school/ externen en/of buurt(commissie). Vaststelling door de raad wordt verwacht begin 2012.
Vaststellen van een herziene nota Begraafplaats.	Op 14 maart 2011 is met de raadscommissie OW meningsvormend gesproken over de visie. Een aangepast voorstel zal worden voorgelegd aan de raad. Op verzoek van de raad zal dit eerst in september 2011 op de agenda komen.
Verbetering kruispunt Telgterweg/Heidelaan/Hamburgerweg. Het doorschuiven van het krediet 2010 naar 2011 leidt tot een vrijval van kapitaallasten in 2011 ter grootte van € 8.000,00.	De verbetering wordt meegenomen in het op te stellen Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan. Naar verwachting dient de verkeerslichtinstallatie in 2015 te worden vervangen.
Aanleg fietsenstallingen. Het doorschuiven van een deel van het krediet 2010 naar 2011 leidt tot een vrijval van kapitaallasten in 2011 ter grootte van € 4.000,00.	Doorschuiven naar 2012. De uitvoering is afhankelijk van de uitkomsten van de centrumvisie.
Parkeren vrachtauto's. Het doorschuiven van het krediet 2010 naar 2011 leidt tot een vrijval van kapitaallasten in 2011 ter grootte van € 3.000,00.	Het onderzoek is gestart..
Afwikkeling Kolbaanweg. Het doorschuiven van het krediet 2010 naar 2011 leidt tot een vrijval van kapitaallasten in 2011 ter grootte van € 32.000,00.	Het aanbrengen van geluidswerende voorzieningen zal niet in 2011 worden gerealiseerd. Derhalve € 75.000,00 doorschuiven naar 2012.

De uitvoering van de overige te leveren prestaties 2011 verloopt volgens schema. Er zijn geen afwijkingen te melden.

2.1.1.3 Budgettaire rapportage op basis van bestaand beleid

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitkomst Kadernota 2011	337 N	0	0	-2 V	-3 V	56 N
Dit bestaat uit:						
<u>Rekeningsaldobestemmende posten 2010:</u>						
▪ Eenmalige kapitaallasten fietspad Oude Telgterweg	66 N					
▪ Eenmalige kapitaallasten fietspad Telgterweg	27 N					
▪ Eenmalige kapitaallasten aanleg parkeerterrein Kerkelijk Centrum	70 N					
▪ Eenmalige kapitaallasten blauwe zones	7 N					
▪ Omgevingsbeheer verhardingen WZV	20 N					
▪ Wortelopdruk	55 N					
▪ Omgevingsbeheer Parc Viventra	30 N					
▪ Omgevingsbeheer parc Viventra	28 N					
▪ Bomenstructuur	17 N					
▪ LandschapsOntwikkelingsPlan (uitgaven)	35 N					
▪ LandschapsOntwikkelingsPlan (inkomsten)	-36 V					
▪ Houtdorper- & Speulderveld Heide	14 N					
<u>Investeringskredieten 2011 Verkeer en vervoer.</u> Een aantal kredieten wordt van 2011 doorgeschoven naar 2012 of 2013. Dit heeft gevolgen voor de raming van de kapitaallasten. De voordelen in 2012 en 2013 komen ten gunste van de stelpost Temporisering investeringen. De nadelen in de jaren 2014 en verder komen ten laste van de stelpost Temporisering investeringen.		-40 V	-21 V	1 N	1 N	1 N
		40 N	21 N	-1 V	-1 V	-1 V
<u>Onderhoud recreatieve fietspaden.</u> Van de RGV is een rentevergoeding ontvangen van € 25. Dit bedrag wordt in 2011 ingezet voor onderhoud van en onderzoek naar de staat van onderhoud van deze fietspaden. De beschikbare stelpost Onderhoud recreatieve fietspaden ter grootte van € 40 per jaar wordt omgezet naar een regulier onderhoudsbudget.	-25 V 25 N -40 V 40 N					
		-40 V 40 N	-40 V 40 N	-40 V 40 N	-40 V 40 N	-40 V 40 N
<u>Automatische verkeerstelpunten in wegen.</u> De jaarlijkse kosten voor het abonnement datalevering bedragen € 2. Deze worden gedekt uit de beschikbare budgetten voor projecten verkeer en vervoer.	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V
<u>Project woningbouw Oude Arnhemsekarweg.</u> Als gevolg van de woningbouw is voor het wegonderhoud met ingang van 2012 extra € 1 benodigd. De dekking komt uit de stelpost Volumeontwikkelingen.		1 N -1 V	1 N -1 V	1 N -1 V	1 N -1 V	1 N -1 V
<u>Gladheidsbestrijding Parc Viventra.</u> In verband met de overdracht van het openbare gebied aan de gemeente moet dit gebied worden opgenomen in het stooiplan. De structurele kosten hiervan bedragen € 5. De dekking komt uit de stelpost Volumeontwikkelingen. Daarnaast zijn er in 2011 eenmalig kosten (€ 3) gemaakt voor de aanschaf van materiaal. De dekking komt uit het bestaande budget voor gladheidsbestrijding.	5 N -5 V 3 N -3 V	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V
<u>Onderhoud Garsteland.</u> De raming van het grijsonderhoud, zoals opgenomen in de Najaarsnota 2010, is abusievelijk tweemaal verwerkt. Dat wordt thans hersteld. Dit geldt ook voor de raming voor het groenonderhoud.	4 N -2 V -2 V	4 N -2 V -2 V	4 N -2 V -2 V	4 N -2 V -2 V	4 N -2 V -2 V	4 N -2 V -2 V

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<u>Onderhoud Groot Horloo.</u> Eind 2010 is het beheer van de openbare ruimte overgedragen aan de gemeente. Thans worden de jaarlijkse onderhoudskosten ter grootte van € 27 geraamd. De dekking komt uit de stelpost Volumeontwikkelingen.	27 N -27 V	27 N -27 V	27 N -27 V	27 N -27 V	27 N -27 V	27 N -27 V
<u>Overwegen NS.</u> De vergoeding die Ermelo betaalt voor de overwegbeveiliging aan de NS is bijgesteld naar het huidige prijsniveau. Dit leidt tot een jaarlijks nadeel van € 2. De dekking komt uit de stelpost Prijsmutaties.	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V
<u>Veerpont FleGel.</u> Nadat de RGV met de exploitatie is gestopt, heeft de gemeente Zeewolde de rol van centrumgemeente op zich genomen. De jaarlijkse bijdrage van Ermelo bedraagt € 7. In de begroting is thans beschikbaar € 6. De dekking van het nadeel ter grootte van € 1 komt uit de stelpost Volumeontwikkelingen.	1 N -1 V	1 N -1 V	1 N -1 V	1 N -1 V	1 N -1 V	1 N -1 V
<u>Onderhoud Putterweg / Harderwijkerweg.</u> De jaarlijkse onderhoudskosten van de laanbomen en beukenhagen bedragen € 9. Door de plaatsing van extra armaturen stijgen de energiekosten met € 1. De dekking van deze kosten komt uit de stelpost Volumeontwikkelingen.	9 N 1 N -10 V	9 N 1 N -10 V	9 N 1 N -10 V	9 N 1 N -10 V	9 N 1 N -10 V	9 N 1 N -10 V
<u>Onderhoud Veldzicht Noord.</u> Met ingang van 1 januari 2011 is het beheer van de openbare ruimte voor fase 1 en 2 overgegaan naar de gemeente. Vanaf 2013 komt ook fase 3 over. De onderhoudskosten bedragen € 6 in 2011 en 2012 en met ingang van 2013 € 8. De dekking komt uit de stelpost Volumeontwikkelingen.	6 N -6 V	6 N -6 V	8 N -8 V	8 N -8 V	8 N -8 V	8 N -8 V
<u>Gladheidsbestrijding: plaatsing zoutkisten.</u> Gedurende het winterseizoen 2011-2012 wordt een pilot uitgevoerd met het gebruik van zoutkisten op een 10-tal plaatsen in de gemeente. De kosten in 2011 bedragen € 22. De dekking komt voorshands uit het bestaande budget voor gladheidsbestrijding.	22 N -22 V					
<u>Hertenkamp.</u> Voor de vervanging van het rieten dak is in 2011 een bedrag van € 4 benodigd.	4 N					
<u>Project woningbouw Oude Arnhemsekarweg.</u> Als gevolg van de woningbouw is voor het groenonderhoud met ingang van 2012 extra € 2 benodigd. De dekking komt uit de stelpost Volumeontwikkelingen.		2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V
<u>Groenvoorzieningen.</u> Ermelo heeft zich genomineerd voor de deelname aan de Entente Florale, een competitie naar de groenste stad/gemeente van Nederland. Hiervoor worden extra kosten gemaakt, zo wordt bijvoorbeeld het groen op de rotondes aangepakt. De totale kosten 2011 ter grootte van € 40 komen voor € 15 uit de bestaande groenbudgetten en voor € 25 uit het nog beschikbare wijkbudget wijk Noord/Centrum (reserve Wijken en wijkplatforms).	40 N -15 V -25 V					
<u>Opbrengst heidebezit (huurvergoeding oefenterrein).</u> De opbrengstraming wordt bijgesteld op basis van de meest recente overeenkomst. Dit leidt in 2014 en 2015 tot een voordeel. Wegens het aflopen van het contract per 31 december 2015 vervalt de jaarlijkse inkomst van € 56 met ingang van 2016.				-2 V	-3 V	56 N

2.1.1.4 Investerings bestand beleid

Overzicht aanpassingen investeringskredieten

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Herinrichting Harderwijkerweg / Putterweg (uitgaven) (overloop uit 2010)	86					
Herinrichting Harderwijkerweg / Putterweg (inkomsten) (overloop uit 2010)	-207					
Herinrichting Harderwijkerweg / Putterweg (inkomsten) (overloop uit 2010)	-31					
Herinrichting 30 km zones (overloop uit 2010)	4					
Herinrichting 60 km zones (overloop uit 2010)	10					
Aanleg zuidelijk deel 2e Verbindingsweg (overloop uit 2010)	19					
Aanleg fietsenstallingen (overloop uit 2010)	25					
Aanleg fietspad Telgterweg (overloop uit 2010)	27					
Aanleg fietspad Oude Telgterweg (overloop uit 2010)	73					
Aanleg fietspaden Julianalaan/Kolbaanweg (overloop uit 2010)	6					
Aanleg 30 km zones Ermelo Noord (overloop uit 2010)	-5					
Aanleg parkeerterrein Watervalweg (overloop uit 2010)	-3					
Vervangingabri's (MOP) (uitgaven) (overloop uit 2010)	137					
Vervangingabri's (MOP) (inkomsten) (overloop uit 2010)	-92					
Afwikkeling aanleg Kolbaanweg (overloop uit 2010)	62					
Aanleg rotonde Oude Telgterweg / Hamburgerweg (overloop uit 2010)	4					
Aanleg parkeerterrein Kerkelijk Centrum (overloop uit 2010)	73					
Aanleg zuidelijk deel 2e Verbindingsweg (van 2011 naar 2012)	-64	64				
Herinrichting Oude Telgterweg (van 2011 naar 2013)	-145		145			
Verbetering kruispunt Telgterweg/Heidelaan/Hamburgerweg (van 2011 naar 2012)	-76	76				
Aanleg fietsenstallingen (van 2011 naar 2012)	-50	50				
Aanleg fietspaden Julianalaan/Kolbaanweg (van 2011 naar 2012)	-160	160				
Aanleg rotonde Oude Telgterweg/Hamburgerweg (van 2011 naar 2012)	-440	440				
Afwikkeling aanleg Kolbaanweg (van 2011 naar 2012)	-75	75				
Aanleg parkeerterrein Kerkelijk Centrum (van 2011 naar 2012)	-60	60				
Parkeren vrachtauto's (van 2011 naar 2012)	-28	28				
Aanleg fietspaden Julianalaan/Kolbaanweg (aanvullend krediet)	40					
Ter dekking: verlaging krediet Afwikkeling aanleg Kolbaanweg	-40					
Automatische verkeerstoppunten in wegen: verschuiven deel krediet Afwikkeling aanleg Kolbaanweg naar krediet Herinrichting Harderwijkerweg / Putterweg	-15					
	15					
Verkeersmaatregelen Parc Viventra: extra krediet. Dekking door verlaging krediet Inrichting 30 km zones Ermelo Noord	10					
	-10					

2.1.1.5 Voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Opstellen verlichtingsplan voor het aanlichten van beeldbepalende panden:						
▪ Kosten	15 N					
▪ Beschikking over de reserve IDM	-15 V					
Sanering gemeentelijke asbestwegen: Zandkampweg:						
▪ Kosten	57 N					
▪ Beschikking over reserve Algemene buffer	-57 V					
Parkeervoorzieningen:						
▪ Kosten	50 N					
▪ Beschikking over de reserve VEO	-50 V					

2.1.1.6 Ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Wegenbeheersplan 2009-2014: geen vervanging asfalt door klinkers		-72 V	-16 V	-82 V	-22 V	-22 V
Wegenbeheersplan 2009-2014: geen extra gelden voor EOZ		-40 V	-40 V	-40 V	-40 V	-40 V
Verhogen opbrengst hout bossen		-6 V	-6 V	-6 V	-6 V	-6 V
Verkopen snoeihout en brandhout aan particulieren		-3 V	-3 V	-3 V	-3 V	-3 V
Binnenhalen subsidieopbrengsten bossen		-60 V	-60 V	-60 V	-60 V	-60 V
Afschaffen VERAS		-8 V	-8 V	-8 V	-8 V	-8 V

2.1.1.7 Overige relevante toelichtingen

N.v.t.

2.1.2.1 Algemene informatie

2.1.2.1.1 Algemene programmadoelstelling

De gemeente Ermelo streeft naar realisatie en behoud van een vitale dorpsgemeenschap in een groene woonomgeving, zowel in de kernen als in het buitengebied, en schept condities voor een gevarieerd aanbod in wonen, onderwijs, zorg, werken en recreëren. Ermelo streeft naar een klimaat dat bedrijven en instellingen mogelijkheden biedt voor continuïteit binnen de gemeentegrenzen. De gemeente Ermelo versterkt haar positie als toeristenplaats voor verblijfs- en dagrecreatie.

2.1.2.1.2 Het programma bestaat uit de producten

- Ruimtelijke ordening;
- Bouwen;
- Wonen;
- Grondzaken;
- Grondexploitatie;
- Toerisme en recreatie;
- Economische zaken.

2.1.2.1.3 Portefeuillehouder

- De heer mr. J. van den Bosch;
- De heer A. Nederveen;
- De heer ing. W.P. Omta;
- Mevrouw M.J.E. Verhagen.

2.1.2.1.4 Afdeling

- Ruimtelijke Ontwikkeling;
- Veiligheid, Vergunningen en Handhaving.

2.1.2.2 Rapportage afwijkingen betreffende de realisatie van de te leveren prestaties 2011

Te leveren bestuurlijke prestaties in begrotingsjaar 2011	Afwijkingen ten opzichte van te leveren prestaties 2011
Vaststellen bestemmingsplan en faciliteren van de start bouw Woonzorgcomplex Oost.	Planvaststelling zal geschieden in de vorm van een zogenoemd projectafwijkingbesluit Wabo, die nu in procedure is.
Vaststellen bestemmingsplan en faciliteren start bouw Woonzorgcomplex West.	In afwachting van de resultaten uit een heroriëntatie door de initiatiefnemer (UWOON) hebben de betreffende werkzaamheden op dit moment de status "on hold".
Prestatieafspraken maken met UWOON, onder meer over de wijze waarop "scheefwonen" kan worden aangepakt.	In 2011 wordt de beschikbare capaciteit ingezet voor het realiseren van concrete plannen. In 2012 wordt nut en noodzaak van nieuwe prestatieafspraken opnieuw bezien. Dit staat ook in relatie met de nieuw te vervaardigen Woonvisie.
Ter visie leggen ontwerpbestemmingsplan Veldzicht.	Het haalbaarheidsonderzoek loopt. De provincie stelt voorwaarden, waaronder de eis van gelijktijdige revitalisering van Veldzicht Zuid.
Ter visie leggen voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied 1e wijziging.	Dit zal een zogenoemd reparatieplan zijn van het plan Buitengebied Midden-West. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart.

De uitvoering van de overige te leveren prestaties 2011 verloopt volgens schema. Er zijn geen afwijkingen te melden.

2.1.2.3 Budgettaire rapportage op basis van bestaand beleid

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitkomst Kadernota 2011	1.091 N	10 N	0	-8 V	13 N	14 N
Dit bestaat uit:						
<u>Rekeningsaldobestemmende posten 2010:</u>						
▪ Bestemmingsplan recreatieterreinen	8 N					
▪ Project Akkermaalshout (Heidelaan) (uitgaven)	15 N					
▪ Project Akkermaalshout (Heidelaan) (uitgaven)	150 N					
▪ Structuurvisie Ermelo 2025 (uitgaven)	22 N					
▪ Overige kosten eigendomsbeheer	30 N					
▪ Basisregistratie voor Adressen en Gebouwen (BAG)	13 N					
<u>Project Heidelaan / Akkermaalshout.</u>						
Voor de afwikkeling van de overeenkomst ter realisatie van woningbouw is in 2011 een incidenteel budget beschikbaar van € 50, voortkomende uit de grondopbrengst. Omdat de oplevering woonrijpmaken is verschoven, wordt het budget 2011 doorgeschoven naar 2012.	-50 V	50 N				
De dekking 2011 (uit de reserve Egalisatie mjb) wordt ook doorgeschoven naar 2012.	50 N	-50 V				
<u>Recreatiewoningen.</u>						
Voor het onderzoek naar mogelijkheden tot legalisatie permanente bewoning van recreatiewoningen is in 2011 een incidenteel budget benodigd van € 25.	25 N					
De dekking komt uit de stelpost Incidenteel onvoorzien 2011.	-25 V					
<u>Stimulering goedkope woningbouw.</u>						
Er is een stimuleringsbijdrage van € 66 toegekend voor het realiseren van 18 betaalbare huurappartementen aan de Spechtstraat.	66 N					
De dekking komt uit de bestemmingsreserve Woningbouw.	-66 V					
<u>Startersleningen.</u>						
Wegens succes van de regeling moet, ter voorkoming van uitputting van het fonds, de 3e tranche reeds in 2011 worden gestort. Dit leidt tot extra kapitaallasten in 2011 en extra rente-inkomsten in 2014.	9 N			-9 V		
<u>Bouwplan Dirk Staalweg 14-16.</u>						
De kosten van de notariële akte van levering in verband met de parkeerplaatsen bedraagt € 1.	1 N					
De gemeente ontvangt een bijdrage van € 2 van de bouwplanhouders voor de gemeentelijke kosten van de overeenkomst.	-2 V					

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<u>Erfpacht.</u> Ingaande 1 januari 2011 is een nieuwe erfpachtovereenkomst afgesloten met Stichting Scouting IRMIN – TAWEB. Dit leidt tot een hogere jaarlijkse opbrengst van € 2 per jaar.	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V
<u>Opbrengst overeenkomsten grondzaken.</u> De ramingen van opbrengsten voor erfpacht, pacht en verhuur & ingebruikgeving zijn in overeenstemming gebracht met de huidige contracten.	-3 V	2 N	2 N	3 N	15 N	16 N
<u>Rekening 2010: Grondexploitatie 2010.</u> Een aantal projecten komt in eerste instantie ten laste van de gemeente. In een later stadium zal bezien worden in hoeverre de kosten kunnen worden verhaald op de initiatiefnemers. Vanuit de Rekening 2010 betreft dit de volgende projecten:						
▪ De Wegwijzer: planontwikkeling, voorbereidingen en toezicht	5 N					
▪ De Wegwijzer: onderzoekskosten (archeologisch onderzoek)	30 N					
▪ De Leemkuul: planontwikkeling, voorbereidingen en toezicht	5 N					
▪ De Leemkuul: onderzoekskosten	3 N					
▪ Bakker: planontwikkeling, voorbereiding en toezicht	5 N					
<u>Rekening 2010: Afsluiten complex Horst Noord.</u> Storting positief saldo 2010 van dit complex in de reserve Grondexploitatie.	847 N					
<u>Rekening 2010: Afsluiten complex De Driesprong.</u> Onttrekking negatief saldo van dit complex aan de reserve Grondexploitatie.	-45 V					
<u>Algemene kosten Grondexploitatie.</u> Vanuit praktische overwegingen worden de algemene kosten niet langer doorverdeeld naar de complexen, maar ten laste gebracht van de reserve Grondexploitatie.	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V
<u>Oude complexen Grondexploitatie.</u> De jaarlijkse onderhoudskosten van de bomencarré in Horst Noord bedragen € 2 met ingang van 2011. De dekking komt uit de stelpost	2 N	2 N	2 N	2 N	2 N	2 N
Volumeontwikkelingen.	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V
<u>IIVR.</u> Met ingang van 2012 zal de jaarlijkse bijdrage voor Ermelo € 10 bedragen. Dit is met ingang van 2013 al in de gemeentelijke begroting verwerkt. Thans wordt 2012 dus geraamd.		10 N				
<u>Dividend NV NUON.</u> In november 2010 is bericht ontvangen dat de fasering van de dividenduitkering NUON is gewijzigd. Dit betekent dat ook de dividendraming in onze begroting aangepast moet worden. De begrote dividendopbrengst 2011 gaat voor een bedrag van € 92 naar 2012. De begrote dividendopbrengst 2013 gaat voor een bedrag van € 53 naar 2014. Dit verloopt budgettair neutraal via de reserve Egalisatie mjb.	92 N -92 V	-92 V 92 N	53 N -53 V	-53 V 53 N		

2.1.2.4 Investerings bestand beleid

Overzicht aanpassingen investeringskredieten

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Woonzorgzones (van 2010 naar 2012)		700				
Startersleningen (van 2012 naar 2011)	175	-175				
Complex Het Trefpunt: planontwikkelingen, voorbereidingen en toezicht (van 2010 naar 2011)	13					
Complex Het Trefpunt: Sloop, verwijderen en verplaatsen (zelfbouwkavels) (van 2010 naar 2011)	45					
Complex Het Trefpunt: bouwrijpmaken (nutsvoorzieningen) (zelfbouwkavels) (van 2010 naar 2011)	14					
Complex Het Trefpunt: compensatie natuurwaarden en groenvoorzieningen (boscompensatie) (van 2010 naar 2011)	343					
Complex Het Trefpunt: Acquisitie, promotie en verkoopkosten (van 2010 naar 2011)	17					
Complex Taweb: onderzoekskosten (van 2010 naar 2011)	18					
Complex Taweb: bodemsanering (van 2010 naar 2011)	20					
Complex Oude Arnhemsekarweg: vervolgonderzoek archeologie (van 2010 naar 2011)	12					
Complex De Verbinding: aankoop gronden (verwervingskosten) (van 2010 naar 2011)	718					
Complex Veldzicht Noord: woonrijpmaken (verbreden Mariënhoeft) (van 2010 naar 2011)	20					
Complex Veldzicht Noord / fase 4: planontwikkeling, voorbereidingen en toezicht (van 2010 naar 2011)	55					
Complex Oude complexen: afwikkeling verwijdering bocht Horster-Engweg / Horloseweg (van 2010 naar 2011)	43					
Complex Het Trefpunt: plaatsen geluidscherm (nieuw krediet)	100					
Complex Het Trefpunt: bouwrijpmaken (nieuw krediet)	95					
Complex Het Trefpunt: asbestsanering zelfbouwkavels (nieuw krediet)	40					
Complex Het Trefpunt: begeleiding traject boscompensatie (nieuw krediet)	10					
Complex De Verbinding: asbestsanering en schoonmaak (nieuw krediet)	10					
Complex De Verbinding: ramen inkomst	-352					
Complex De Driesprong: afsluiten complex	0	0	0	0	0	0
Complex Oude Telgterweg 221: Opbrengst verkoop / kosten onderzoek, sanering en financiering / afsluiten complex (per saldo)	0					
Complex Oude Arnhemsekarweg: archeologisch (vervolg)onderzoek (nieuw krediet)	14					
Complex Oude Arnhemsekarweg: verwijdering asbest (nieuw krediet)	7					
Complex Oude complexen: aanleg bomencarré in Horst Noord (nieuw krediet)	2					

2.1.2.5 Voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aankoop perceel Groeneweg:						
▪ Kosten	405 N					
▪ Beschikking over reserve Grondexploitatie	-405 V					
Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)		20 N				
Aankoop opstal Stationsstraat 36a:						
▪ Jaarlijkse kosten		14 N	14 N	14 N	14 N	14 N
▪ Jaarlijkse inkomsten		-8 V	-8 V	-8 V	-8 V	-8 V
▪ Dekking uit stelpost Volumeontwikkelingen		-6 V	-6 V	-6 V	-6 V	-6 V

2.1.2.6 Ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Beperken subsidies gemeentelijke monumenten		-12 V	-12 V	-12 V	-12 V	-12 V
Vervallen budget voor rijksmonumenten		-2 V	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V
Markt		-11 V	-11 V	-11 V	-11 V	-11 V
Verminderen budget voor aanschaf materialen bouwen		-4 V	-4 V	-4 V	-4 V	-4 V
Reserve grondexploitatie:						
beroep doen op de reserve voor lopende projecten		pm	pm	pm	pm	pm
Beperken kosten derden structuurplannen		-5 V	-5 V	-5 V	-5 V	-5 V
Beperken algemene kosten bestemmingsplannen		-7 V	-7 V	-7 V	-7 V	-7 V

2.1.2.7 Overige relevante toelichtingen

N.v.t.

2.1.3 Programma MILIEUZORG

2.1.3.1 Algemene informatie

2.1.3.1.1 Algemene programmadoelstelling

De gemeente Ermelo streeft naar een klimaatbestendig en duurzaam Ermelo.

2.1.3.1.2 Het programma bestaat uit de producten

- Milieu;
- Huishoudelijke afvalstoffen;
- Riolering en waterzuivering.

2.1.3.1.3 Portefeuillehouder

- De heer A. Nederveen;
- De heer ing. W.P. Omta;
- Mevrouw M.J.E. Verhagen.

2.1.3.1.4 Afdeling

- Veiligheid, Vergunningen en Handhaving;
- Openbare Werken.

2.1.3.2 Rapportage afwijkingen betreffende de realisatie van de te leveren prestaties 2011

Te leveren bestuurlijke prestaties in begrotingsjaar 2011	Afwijkingen ten opzichte van te leveren prestaties 2011
Uitvoeren van het investeringsprogramma GRP en het Waterplan jaar 2011.	Er is besloten geen telemetrie op de drukrioolgemalen toe te passen, in plaats hiervan vindt signalering met een rode lamp plaats. Het afkoppelprogramma 2011 wordt niet gerealiseerd omdat er voor gekozen is het grootonderhoud van de wegen 2011 in regionaal verband aan te besteden. De uitvoering van de overige maatregelen is mede afhankelijk van de uitkomsten van het Basis RioleringsPlan. In dit plan zullen de diverse maatregelen opnieuw in de tijd worden uitgezet.
Uitvoeren "Wegonderhoud 2010" (gedeelte Ermelo Oost) in verband met het combineren met het afkoppelen afvoer van hemelwater via het riool.	Het geplande afkoppelen Ermelo Oost 2010 in combinatie met het groot onderhoud 2010 vindt in 2011 plaats. Bij de regionale aanbesteding van het wegonderhoud 2011 is de afkoppeling hemelwater niet meegenomen.

De uitvoering van de overige te leveren prestaties 2011 verloopt volgens schema. Er zijn geen afwijkingen te melden.

2.1.3.3 Budgettaire rapportage op basis van bestaand beleid

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitkomst Kadernota 2011	83 N	0	0	0	0	0
Dit bestaat uit:						
<u>Rekeningsaldbestemmende posten 2010:</u>						
▪ Specifieke maatregelen GRP (afvalwater, hemelwater, grondwater)	45 N					
▪ Inspectie leidingen vrijverval (afvalwater)	15 N					
▪ Waterplan	23 N					
<u>Vergunningverlening milieu.</u>						
Voor de jaren 2011 en 2012 wordt een abonnement afgesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna. De jaarlijkse kosten bedragen € 4.	4 N	4 N				
De dekking komt uit de in 2011 te ontvangen uitkering van de RNV uit het project Afval ter grootte van € 8.	-8 V					
Via de reserve Egalisatie mjb wordt er € 4 doorgeschoven van 2011 naar 2012.	4 N	-4 V				
<u>Inzameling afvalstoffen.</u>						
Bij de berekening van de tarieven afvalinzameling 2011 zijn alle budgetten opnieuw doorgerekend. Dit leidt tot een aantal budgettaire bijstellingen. Per saldo ontstaat een jaarlijks nadeel van € 11.	11 N	11 N	11 N	11 N	11 N	11 N
Dit verloopt budgettair neutraal via een hogere afvalstoffenheffing.	-11 V	-11 V	-11 V	-11 V	-11 V	-11 V
<u>Inzameling afvalstoffen.</u>						
Er zijn herziene afspraken gemaakt over het afval van de Kringloopwinkel en de Boeldag en de inzameling van wit- en bruingoed. Dit leidt in 2011 tot een nadeel van € 1, in 2012 tot een voordeel van € 1 en met ingang van 2013 tot een voordeel van € 2.	1 N	-1 V	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V
Dit verloopt budgettair neutraal via de afvalstoffenheffing.	-1 V	1 N	2 N	2 N	2 N	2 N
<u>Inzameling oud papier.</u>						
Er is een nieuwe overeenkomst afgesloten inzake de levering en afname van oud papier. Dat leidt voor Ermelo tot voordelen ter grootte van € 8 in 2011 en met ingang van 2012 tot € 14 per jaar.	-8 V	-14 V	-14 V	-14 V	-14 V	-14 V
Dit verloopt budgettair neutraal via een lagere afvalstoffenheffing.	8 N	14 N	14 N	14 N	14 N	14 N

2.1.3.4 Investerings bestaand beleid

Overzicht aanpassingen investeringskredieten

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Afkoppelen overheidsgebouwen (waterplan) (afvalwater) (uitgaven) (overloop uit 2010)	12					
Afkoppelen overheidsgebouwen (waterplan) (afvalwater) (beschikking over de voorziening) (overloop uit 2010)	-12					
Afkoppelen overheidsgebouwen (waterplan) (hemelwater) (uitgaven) (overloop uit 2010)	12					
Afkoppelen overheidsgebouwen (waterplan) (hemelwater) (beschikking over de voorziening) (overloop uit 2010)	-12					
Afkoppelen 7 ha in 4 jaar (afvalwater) (uitgaven) (overloop uit 2010)	30					
Afkoppelen 7 ha in 4 jaar (afvalwater) (beschikking over de voorziening) (overloop uit 2010)	-30					
Verbeteringsmaatregelen riolering (afvalwater) (uitgaven) (overloop uit 2010)	6					
Verbeteringsmaatregelen riolering (afvalwater) (beschikking over de voorziening) (overloop uit 2010)	-6					

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Verbeteringsmaatregelen riolering (hemelwater) (uitgaven) (overloop uit 2010)	6					
Verbeteringsmaatregelen riolering (hemelwater) (beschikking over de voorziening) (overloop uit 2010)	-6					
Drukriolering mechanisch/elektrisch (afvalwater) (uitgaven) (overloop uit 2010)	249					
Drukriolering mechanisch/elektrisch (afvalwater) (beschikking over de voorziening) (overloop uit 2010)	-249					
Drukriolering telemetrie (afvalwater) (uitgaven) (overloop uit 2010)	100					
Drukriolering telemetrie (afvalwater) (beschikking over de voorziening) (overloop uit 2010)	-100					
Afkoppelen overheidsgebouwen (verschuiven van 2011 naar 2012) (uitgaven)	-25	25				
Afkoppelen overheidsgebouwen (verschuiven van 2011 naar 2012) (beschikking over de voorziening)	25	-25				
Afkoppeling 7 ha in 4 jaar (hemelwater) (uitgaven) (verschuiven van 2011 naar 2012)	-400	400				
Afkoppelen overheidsgebouwen (verschuiven van 2011 naar 2012) (beschikking over de voorziening)	400	-400				
Drukriolering Mechanisch/elektrisch (afvalwater) (uitgaven) (verschuiven van 2011 naar 2012)	-350	350				
Drukriolering Mechanisch/elektrisch (afvalwater) (beschikking over de voorziening) (verschuiven van 2011 naar 2012)	350	-350				
Afkoppelen riolering (krediet afvalwater naar krediet hemelwater)	-19 19	-19 19				

2.1.3.5 Voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Klimaatuitvoeringsprogramma 2010-2014:						
▪ Storting in bekleemde bestemmingsreserve Klimaatuitvoeringsprogramma 2010-2014	993 N					
▪ Beschikking over reserve Vitaal Ermelo in Ontwikkeling	-993 V					

2.1.3.6 Ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stopzetten uitvoering Waterplan 2012		-22 V				
Rioolheffing GRP 2012		-300 V	-300 V	-300 V	-300 V	-300 V
Afvalstoffenheffing (btw)		-30 V	-30 V	-30 V	-30 V	-30 V
Afzien van investeringen telemetrie		-6 V	-6 V	-6 V	-6 V	-6 V

2.1.3.7 Overige relevante toelichtingen

N.v.t.

2.1.4 Programma JEUGD EN ONDERWIJS

2.1.4.1 Algemene informatie

2.1.4.1.1 Algemene programmadoelstelling

De gemeente Ermelo wil voorzien in goed en samenhangend jeugd- en onderwijsbeleid waardoor jongeren en volwassenen zijn voorbereid op actieve deelname aan de samenleving.

2.1.4.1.2 Het programma bestaat uit de producten

- Primair onderwijs;
- (Voortgezet) speciaal onderwijs;
- Voortgezet onderwijs;
- Gemeenschappelijke lasten en baten onderwijs;
- Volwasseneneducatie;
- Jeugdbeleid.

2.1.4.1.3 Portefeuillehouder

- De heer A.L. Klappe.

2.1.4.1.4 Afdeling

- Welzijn.

2.1.4.2 Rapportage afwijkingen betreffende de realisatie van de te leveren prestaties 2011

Te leveren bestuurlijke prestaties in begrotingsjaar 2011	Afwijkingen ten opzichte van te leveren prestaties 2011
Regie voeren op en faciliteren van het Centrum voor Jeugd en Gezin, onder andere door het bevorderen van: <ul style="list-style-type: none">▪ de herkenbaarheid;▪ de vindbaarheid en bereikbaarheid (digitaal, telefonisch en fysiek);▪ de samenwerking binnen het CJG en met het onderwijs.	De positionering en de toerusting van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) op een stelselherziening van de jeugdzorg zal de komende jaren een forse inspanning vergen. Naast een samenwerking met preventieve voorzieningen dient explicieter samengewerkt te worden met jeugdzorginstellingen. In 2011 is gestart met een regionale pilot om ambulante jeugdzorg zonder indicatiestelling aan te bieden vanuit de CJG's.
Bewaken en bevorderen van de kwaliteit van voorschoolse educatie.	Vaststellen van een nieuw handhavingsbeleid Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.
Ondersteunen en uitvoeren van een regionale aanpak terugdringen voortijdige schooluitval.	In 2011 lopen nog diverse projecten op het gebied van voortijdig schoolverlaten. In 2011 wordt een regionale analyse opgesteld over de behaalde resultaten over de projectperiode van 4 jaar, ter voorbereiding op een nieuwe planperiode vanaf 2012.
Vaststellen notitie Multifunctioneel gebruik scholen.	Het is onzeker of deze notitie in 2011 zal worden vastgesteld. De ontwikkelingen van de nieuwe structuurvisie en het onderzoek naar het accommodatiebeleid en mogelijke beheersvormen vormen een belangrijke basis voor deze notitie.
Opleveren en afwickelen bekostiging nieuwbouw bijzondere basisschool Margriet.	Door vertraging in de voorbereiding zal de oplevering in 2012 plaatsvinden.
Opleveren en afwickelen bekostiging nieuwbouw openbare basisschool Arendshorst.	Door vertraging in de voorbereiding zal de oplevering in 2012 plaatsvinden.
Voorbereiden nieuwbouw 3 basisscholen Pretoriusplein.	Het streven is dat de beoogde partners medio zomer 2011 een samenwerkingsovereenkomst tekenen, waarin is beschreven op welke wijze de samenwerking en het gebruik van de accommodatie vorm kan krijgen.

De uitvoering van de overige te leveren prestaties 2011 verloopt volgens schema. Er zijn geen afwijkingen te melden.

2.1.4.3 Budgettaire rapportage op basis van bestaand beleid

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitkomst Kadernota 2011	23 N	3 N	3 N	3 N	3 N	3 N
Dit bestaat uit:						
<u>Openbaar en bijzonder onderwijs: verzekeringen.</u> Correctie van de budgettaire aanpassingen uit de Najaarsnota 2010.	3 N	3 N	3 N	3 N	3 N	3 N
<u>Volwasseneneducatie.</u> Op basis van de laatste rijksbeschikking moet de inkomstenraming structureel met € 1 verhoogd worden. Daar staat tegenover dat ook de uitgavenraming met € 1 verhoogd moet worden.	-1 V 1 N	-1 V 1 N	-1 V 1 N	-1 V 1 N	-1 V 1 N	-1 V 1 N
<u>Kinderopvang doelgroepen.</u> Van het budget 2011 is € 5 niet benodigd en kan vrijvallen.	-5 V					
<u>Kinderopvang eerstelijns toezicht.</u> Voor toezicht en inspectie is in 2011 een bedrag benodigd van € 35. Beschikbaar in onze begroting is € 10.	25 N					
<u>Kinderopvang.</u> Er is in 2011 een nabetaling gedaan inzake een vergoeding van de kosten kinderopvang 2005 ter grootte van € 2. De dekking komt uit het budget voor Wet Inburgering nieuwkomers.	2 N -2 V					

2.1.4.4 Investerings bestand beleid

Overzicht aanpassingen investeringskredieten

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Scholen Pretoriusplein: vervangende nieuwbouw (overloop uit 2010)	5					
OBS De Cantharel: vervangende nieuwbouw (overloop uit 2010)	10					
OBS De Arendshorst: vervangende nieuwbouw (overloop uit 2010)	-11					
BBS Margrietschool: vervangende nieuwbouw (overloop uit 2010)	1.390					
BBS De Klokbeker: uitbreiding 2010 (overloop uit 2010)	381					
VSO Rietschans: 1e inrichting en meubilair (overloop uit 2010)	24					

2.1.4.5 Voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nieuwbouw Margrietschool		7 N	7 N	7 N	7 N	7 N

2.1.4.6 Ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Subsidie levensbeschouwelijk onderwijs		-7 V	-7 V	-7 V	-7 V	-7 V
Meerjarenonderhoudsplan onderwijs			-4 V		-4 V	

2.1.4.7 Overige relevante toelichtingen

N.v.t.

2.1.5 Programma WELZIJN, SPORT EN CULTUUR

2.1.5.1 Algemene informatie

2.1.5.1.1 Algemene programmadoelstelling

De gemeente Ermelo wil een vitale samenleving zijn waarin iedereen actief deelneemt en medeverantwoordelijkheid draagt. Daarbij geeft de gemeente Ermelo extra aandacht aan de mogelijkheden voor deelname door groepen inwoners die door hun leeftijd of beperking kwetsbaar zijn.

2.1.5.1.2 Het programma bestaat uit de producten

- Sociaal-cultureel werk;
- Sport;
- Sociaal-culturele en maatschappelijke accommodaties;
- Kunst en cultuur.

2.1.5.1.3 Portefeuillehouder

- De heer A.L. Klappe;
- De heer A. Nederveen;
- Mevrouw M.J.E. Verhagen.

2.1.5.1.4 Afdeling

- Welzijn.

2.1.5.2 Rapportage afwijkingen betreffende de realisatie van de te leveren prestaties 2011

Te leveren bestuurlijke prestaties in begrotingsjaar 2011	Afwijkingen ten opzichte van te leveren prestaties 2011
Opstellen van een nieuw meerjaren Wmo-beleidsplan 2012-2016, waarin accent wordt gelegd op de doelstelling om de zorg veilig te stellen voor wie het echt nodig heeft.	Het nieuwe meerjaren Wmo-beleidsplan 2012 - 2016 wordt in 2011 in concept ontwikkeld, waarbij rekening wordt gehouden met landelijke ontwikkelingen en de discussies over de bezuinigingen. Daaraan voorafgaand is de raad middels een raadsbrief bijgepraat over actuele ontwikkelingen en lopende projecten op het terrein van de Wmo.
Bevorderen van initiatieven van maatschappelijke organisaties die bijdragen aan versterking van de sociale cohesie in de wijk, door: <ul style="list-style-type: none">▪ het faciliteren van de totstandkoming van een woonzorgcomplex en ontmoetingsgelegenheid in wijk Oost en wijk West;▪ het in samenwerking met maatschappelijke organisaties inzetten van een buurtregisseur;▪ het houden van tenminste één wijkshow en het opstellen van een wijkagenda.	In de notitie Samen werken in Ermelo: een wijkgerichte aanpak wordt de evaluatie van BuurtBrug verwerkt. In de notitie, welke gepland staat voor de 2e helft van 2011, worden voorstellen gedaan ten aanzien van de buurtregisseursfunctie en de uitwerking van burgerparticipatie in de wijk.
Regie voeren bij implementatie (nieuwe) regionale en lokale ondersteunings- en informatiestructuur informele zorg.	In het kader van het Internationale jaar van de Vrijwilliger wordt extra aandacht aan de verkiezing Vrijwilliger van het Jaar besteed.
Evalueren van de nota Beeldende kunst in de openbare ruimte, kunstplan 2006-2010.	Zolang geen duidelijkheid bestaat over de gevolgen van het bezuinigingsvoorstel op deze bestemmingsreserve zien wij af van evalueren van de nota Beeldende kunst in de openbare ruimte, kunstplan 2006 - 2010.
Implementeren beleidswijzigingen met betrekking tot muziekonderwijs.	Besluiten tot beleidswijzigingen met betrekking tot muziekonderwijs worden voorbereid en deze worden geïmplementeerd.

De overige te leveren prestaties 2011 verlopen volgens schema. Er zijn geen afwijkingen te melden.

2.1.5.3 Budgettaire rapportage op basis van bestaand beleid

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitkomst Kadernota 2011	-5 V	9 N	9 N	9 N	9 N	9 N
Dit bestaat uit:						
Rekeningsaldbestemmende posten 2010:						
▪ Eenmalige kapitaallasten Afhechting Telgter Eng	24 N					
<u>Bibliotheek.</u> In de Begroting 2011 is op twee onderdelen budget geraamd voor de bibliotheek, te weten de budgetsubsidie bibliotheek en de stelpost Wmo (onderdeel bibliotheek). De stelpost wordt thans in 2011 overgeheveld naar de budgetsubsidie.	31 N -31 V					
<u>Bibliotheek.</u> De subsidies 2006 tot en met 2009 zijn definitief vastgesteld. Dit leidt tot een teruggave aan de gemeente van € 30.	-30 V					
<u>Het Pakhuis.</u> Eind februari 2011 is nog een nagekomen factuur ontvangen betreffende de huisstijl en nieuwsbrief van Het Pakhuis. Hiermee was in de Rekening 2010 geen rekening gehouden. Dit leidt in 2011 tot een nadeel van € 3.	3 N					
<u>Het Pakhuis.</u> De huurprijzen van het gebouw en de inrichtingskosten ter grootte van € 84 moet nog aan de inkomstenkant begroot worden. Daar tegenover staat dat de te verstrekken subsidie met hetzelfde bedrag verhoogd moet worden. In de gemeentelijke begroting was dit in eerste instantie gesaldeerd begroot. Dat wordt thans hersteld.	-84 V 84 N	-84 V 84 N	-84 V 84 N	-84 V 84 N	-84 V 84 N	-84 V 84 N
Het budget voor leskosten ter grootte van € 5 staat geraamd onder milieu. Dit wordt thans in de begroting overgebracht naar het budget voor Het Pakhuis.	-5 V 5 N	-5 V 5 N	-5 V 5 N	-5 V 5 N	-5 V 5 N	-5 V 5 N
De subsidie moet nog verhoogd worden met de loon- en prijsontwikkelingen sinds 2007. Dit leidt tot een nadeel van € 12. De dekking komt uit de stelpost Waggs.	12 N -12 V	12 N -12 V	12 N -12 V	12 N -12 V	12 N -12 V	12 N -12 V
<u>Streekmuziekschool.</u> De verstrekte subsidies over de jaren 2006 tot en met 2009 zijn definitief vastgesteld. Dit leidt tot een teruggave van € 11.	-11 V					
<u>Wijkbudgetten.</u> Het Wijkplatform Ermelo Noord heeft haar budget ter grootte van € 5 ingezet voor het project Buurt in Beeld Ermelo Noord. Hiermee wordt het Molenaarsplein verfraaid. Dit wordt thans in de begroting verwerkt.	5 N -5 V					
<u>Stichting Pinel.</u> Ter uitvoering van de Nota Schuldhulpverlening zal de Stichting Pinel een deel van de werkzaamheden in 2011 en 2012 uit gaan voeren. De budgetten 2011 en 2012 ter grootte van € 15 worden thans in de begroting overgeheveld.	15 N -15 V	15 N -15 V				
<u>Stichting Pinel.</u> De subsidie moet nog worden aangepast naar het loon- en prijsniveau 2011. Dit leidt tot een structureel nadeel van € 25. De dekking komt uit de stelpost Waggs.	25 N -25 V	25 N -25 V	25 N -25 V	25 N -25 V	25 N -25 V	25 N -25 V
<u>Kunstgrasvelden DVS'33 en EFC'58.</u> In de begroting was nog geen rekening gehouden met de kosten van het dagelijks onderhoud aan de kunstgrasvelden. Dat wordt thans geraamd. De jaarlijkse kosten bedragen € 9.	9 N	9 N	9 N	9 N	9 N	9 N

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015					Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Zaalsporten. Er is een stimuleringssubsidie 2011 beschikbaar gesteld aan sportclub DeVeDo ter grootte van € 5. De dekking 2011 komt voor € 2 uit het beschikbare subsidiebudget en voor € 3 uit een meevaller op het budget voor asielzoekers.	5 N -2 V -3 V						
Onderhoud private accommodaties. De over 2009 verstrekte bijdrage aan EFC'58 en Ons Huis is thans definitief vastgesteld. Dit leidt tot een terugontvangst van € 8. Dit bedrag vloeit weer terug in de voorziening. Ten laste van de voorziening Onderhoud private accommodaties komt in 2011 een bijdrage aan DVS'33 en FC Horst ter grootte van € 33.	-8 V 8 N 33 N -33 V						
Wethouder Balversportzaal. Als gevolg van de gestegen energieprijzen moet de raming voor energie met € 2 structureel worden verhoogd. De dekking komt uit de stelpost Prijsmutaties.	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	
Spoorthal Calluna. Als gevolg van prijsstijgingen moeten de budgetten voor onderhoud en verzekering met € 9 structureel bijgesteld worden. De inkomstenramingen moeten in 2011 met € 4 en met ingang van 2012 met € 3 verlaagd worden. De dekking komt uit de stelpost Prijsmutaties.	9 N 4 N -13 V	9 N 3 N -12 V	9 N 3 N -12 V	9 N 3 N -12 V	9 N 3 N -12 V	9 N 3 N -12 V	
Zwembad Calluna. Alle uitgavenbudgetten (exclusief de bio-energiecentrale) zijn aangepast aan het huidige prijsniveau. Dit leidt tot een structureel nadeel van € 16 met ingang van 2011. De inkomstenramingen zijn op basis van de Rekening 2010 geactualiseerd. Dit leidt met ingang van 2012 tot een voordeel van € 19. Het saldo tussen uitgaven- en inkomstenbijstellingen loopt via de stelpost Prijsmutaties.	16 N -16 V	16 N -19 V 3 N	16 N -19 V 3 N	16 N -19 V 3 N	16 N -19 V 3 N	16 N -19 V 3 N	
Sportaccommodaties. Er is overeenstemming met de Belastingdienst over de btw-aftrek. Dit leidt tot een jaarlijks nadeel van € 5. De dekking komt uit de stelpost Prijsmutaties.	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V	5 N -5 V	

2.1.5.4 Investerings bestaand beleid

Overzicht aanpassingen investeringskredieten

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014					Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Zwembad Calluna: zwembadinstallatie (MOP) (overloop uit 2010)	12						
Toplaag sportvelden (overloop uit 2010)	-33						
Kleedkamers CSV Dindoa (overloop uit 2010)	122						
Kunstgras DVS'33 en EFC'58 (overloop uit 2010)	24						
FC Horst: aankoop grond voor uitbreiding (overloop uit 2010)	-1						
Beheerscommissie Accommodaties: vervanging automatiseringssysteem De Dialoog (overloop uit 2010)	3						

2.1.5.5 Voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sportnota	-89 V	10 N	8 N	6 N	15 N	78 N

2.1.5.6 Ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Fonds Aankopen / opdrachten beeldende kunst		-7 V	-7 V	-7 V	-7 V	-7 V
Afschaffen contributie Landelijk Contact Gemeentelijk Welzijnsbeleid		-1 V	-1 V	-1 V	-1 V	-1 V
Beheerscommissie Accommodaties: reguliere verhoging 2010 inkomsten BA		-21 V	-21 V	-21 V	-21 V	-21 V
Sociaal culturele accommodaties: verhoging 2012 inkomsten		-14 V	-14 V	-14 V	-14 V	-14 V
Sportaccommodaties: verhoging toegangsprijzen 2010		-21 V	-21 V	-21 V	-21 V	-21 V
Binnensportaccommodaties: verhogen toegangsprijzen in 2012		-21 V	-21 V	-21 V	-21 V	-21 V
Binnensportaccommodaties: verhogen toegangsprijzen in 2014				-26 V	-26 V	-26 V

2.1.5.7 Overige relevante toelichtingen

Bio-energiecentrale Calluna.

Uw raad is door middel van een raadsbrief geïnformeerd over de marktontwikkelingen met betrekking tot de grondstoffen voor deze centrale en de financiële gevolgen die dit heeft.

De komende tijd zal bezien worden welke structurele maatregelen genomen moeten worden. Daarbij zal ook de staat van onderhoud betrokken worden. Een en ander zal betrokken worden bij een uit te voeren onderzoek met betrekking tot de toekomst van het zwembad Calluna.

2.1.6 Programma MAATSCHAPPELIJKE ZORG

2.1.6.1 Algemene informatie

2.1.6.1.1 Algemene programmadoelstelling

De gemeente Ermelo wil het voor iedereen mogelijk maken om in een gezonde en veilige fysieke omgeving zo zelfstandig mogelijk te leven, naar vermogen mee te doen aan het maatschappelijk leven op alle levensterreinen en de sociale zorg te ontvangen die hij of zij nodig heeft.

2.1.6.1.2 Het programma bestaat uit de producten

- Ouderenbeleid;
- Gezondheidszorg;
- Gehandicaptenbeleid;
- Wmo;
- Asielzoekers;
- Wet Inburgering;
- Inkomensondersteuning;
- Activering en uitstroom.

2.1.6.1.3 Portefeuillehouder

- De heer A.L. Klappe;
- De heer A. Nederveen;
- Mevrouw M.J.E. Verhagen.

2.1.6.1.4 Afdeling

- Welzijn.

2.1.6.2 Rapportage afwijkingen betreffende de realisatie van de te leveren prestaties 2011

Te leveren bestuurlijke prestaties in begrotingsjaar 2011	Afwijkingen ten opzichte van te leveren prestaties 2011
Opstellen van een nieuw meerjaren Wmo-beleidsplan 2012-2016, waarin accent wordt gelegd op de doelstelling om de zorg veilig te stellen voor wie het echt nodig heeft.	Het nieuwe meerjaren Wmo-beleidsplan 2012 - 2016 wordt in 2011 in concept ontwikkeld, waarbij rekening wordt gehouden met landelijke ontwikkelingen en de discussies over de bezuinigingen.
Vaststellen van en uitvoering geven aan een normendocument op basis van de EOZ-visie, onder voorwaarde van budgetneutraliteit.	Volgens planning wordt het normendocument door de projectgroep EOZ in oktober vastgesteld.
Investeren in vrijwilligerswerk en mantelzorg, door regionaal en lokaal ondersteuning en waardering te bieden zoals weergegeven in het raadsprogramma Welzijn, Sport en Cultuur.	In het kader van het internationale jaar van de Vrijwilliger wordt extra aandacht aan de verkiezing van de Vrijwilliger van het jaar besteed.
Vaststellen van een nieuwe nota Huiselijk geweld.	De Regio Noord-Veluwe heeft per 1 januari 2011 voor het onderwerp huiselijk geweld te maken gekregen met de gemeente Apeldoorn als centrumgemeente. Deze gemeente had zojuist een nota voor haar regio gereed voor besluitvorming. De RNV-regio is in de gelegenheid gesteld om een paragraaf ten behoeve van de zes gemeenten toe te voegen. Deze wordt in het voorjaar van 2011 ontwikkeld (in plaats van een eigen regionale nota).
Vaststellen van een nieuwe nota Gezondheidsbeleid voor de jaren 2012-2016.	Het Rijk heeft gemeenten uitstel verleend van de verplichting om medio 2011 een nieuwe nota Gezondheidsbeleid vast te stellen. Dit omdat de landelijke nota op zich laat wachten. Desondanks zijn in de regio ambtelijk voorbereidingen gestart voor de nota.

De uitvoering van de overige te leveren prestaties 2011 verloopt volgens schema. Er zijn geen afwijkingen te melden.

2.1.6.3 Budgettaire rapportage op basis van bestaand beleid

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitkomst Kadernota 2011	-21 V	-71 V	-75 V	-71 V	-71 V	-71 V
Dit bestaat uit:						
<u>Rekeningsaldobestemmende posten 2010:</u>						
▪ SWOE (De Baanveger)	20 N					
▪ Stichting Pinel (schuldhulpverlening)	10 N					
<u>SWOE.</u>						
Bijstelling van de jaarlijkse subsidie met € 6 als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen over de jaren 2010 en 2011.	6 N	6 N	6 N	6 N	6 N	6 N
De dekking komt uit de stelpost Waggs.	-6 V	-6 V	-6 V	-6 V	-6 V	-6 V
<u>Buurtbemiddeling.</u>						
Voor 2011 is een budget benodigd van € 18.	18 N					
De dekking komt voor € 4 uit het budget voor openbare orde en veiligheid, voor € 9 uit de bijdrage van UWoon en voor € 5 uit de stelpost Wmo, onderdeel buurtbemiddeling.	-4 V -9 V -5 V					
<u>Maatschappelijke zorg.</u>						
Voor regionale activiteiten op het gebied van maatschappelijke zorg is structureel een budget benodigd van € 39.	39 N	39 N	39 N	39 N	39 N	39 N
In de dekking wordt voorzien uit de beschikbare gelden die geraamd zijn voor collectieve preventie, nieuw beleid Wmo en bestrijding huiselijk geweld.	-39 V	-39 V	-39 V	-39 V	-39 V	-39 V
<u>Gezondheidsbeleid.</u>						
De beschikbare middelen voor 2011 zijn abusievelijk in de Najaarsnota 2010 vrijgevallen. Dat wordt thans hersteld.	30 N					
<u>GGD en JGZ.</u>						
De gevolgen van de begroting 2011 GGD en JGZ worden thans in de gemeentelijke begroting verwerkt. Dit leidt tot voordelen in alle begrotingsjaren.	-6 V	-11 V	-15 V	-11 V	-11 V	-11 V
<u>Wmo: collectief vervoer.</u>						
De Belastingdienst heeft ingestemd met een teruggave van de btw op het collectieve vervoer. Dit leidt tot een jaarlijks voordeel van € 10. Daarnaast wordt nog € 15 terugontvangen over de jaren 2009 en 2010.	-10 V -15 V	-10 V	-10 V	-10 V	-10 V	-10 V
<u>Wmo.</u>						
Naar aanleiding van de cijfers uit de Programmarekening 2010 zijn de huidige ramingen geactualiseerd. Dit leidt tot een onderlinge verschuiving van de Wmo-budgetten. Per saldo is deze bijstelling budgettair neutraal.	0	0	0	0	0	0
<u>Wet Inburgering.</u>						
Op basis van de meest recente rijksbeschikking moet de inkomstenraming bijgesteld worden.	-1 V	32 N	32 N	32 N	32 N	32 N
Gelijktijdig wordt de bijbehorende uitgavenraming bijgesteld.	1 N	-32 V	-32 V	-32 V	-32 V	-32 V
<u>Debiteuren sociale zaken.</u>						
De debiteuren sociale zaken worden jaarlijks in de rekening van Ermelo verantwoord, hetgeen telkens tot een voordeel in de rekening leidt. In overleg met de accountant wordt deze inkomst thans structureel geraamd voor een bedrag van € 100.	-100 V	-100 V	-100 V	-100 V	-100 V	-100 V
Daar staat tegenover dat 50% van deze debiteuren als dubieus wordt aangemerkt en dus moet worden gestort in de voorziening Dubieuze debiteuren sociale zaken. Ook deze storting wordt thans structureel geraamd.	50 N	50 N	50 N	50 N	50 N	50 N
<u>Wet sociale werkvoorziening.</u>						
In oktober 2010 heeft het Rijk het budget voor 2011 Wsw bekend gemaakt. Zowel de inkomsten- als de uitgavenraming moeten met € 64 verhoogd worden.	-64 V 64 N	-64 V 64 N	-64 V 64 N	-64 V 64 N	-64 V 64 N	-64 V 64 N

2.1.6.4 Investerings bestaand beleid

Overzicht aanpassingen investeringskredieten

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
N.v.t.						

2.1.6.5 Voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
N.v.t.						

2.1.6.6 Ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Wet Inburgering (uitvoeringskosten)		-38 V	-38 V	-38 V	-38 V	-38 V
Opvang asielzoekers		-10 V	-10 V	-10 V	-10 V	-10 V
Subsidie GGD					-25 V	-25 V

2.1.6.7 Overige relevante toelichtingen

2.1.7 Programma OPENBAAR BESTUUR EN DIENSTVERLENING

2.1.7.1 Algemene informatie

2.1.7.1.1 Algemene programmadoelstelling

De gemeente Ermelo wil bekend staan als een dienstbare klantgerichte gemeente, die maatschappelijke ontwikkelingen adequaat in beleid vertaalt. Verwacht mag worden dat daarin wordt samengewerkt met inwoners, bestuurlijke en maatschappelijke partners en bedrijfsleven. Ook wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke beperking van regelgeving.

2.1.7.1.2 Het programma bestaat uit de producten

- Bestuursorganen;
- Ondersteuning raad;
- Ondersteuning b&w en directie;
- Burgeraangelegenheden;
- Algemene bestuurlijke aangelegenheden.

2.1.7.1.3 Portefeuillehouder

- De heer ing. W.P. Omta;
- De heer mr. J. van den Bosch;
- De heer A.L. Klappe;
- De heer A. Nederveen;
- Mevrouw M.J.E. Verhagen.

2.1.7.1.4 Afdeling

- Interne Advisering en Ondersteuning;
- KlantContactCentrum;
- Bestuurs- en Management Ondersteuning;
- Griffie;
- Planning & Control.

2.1.7.2 Rapportage afwijkingen betreffende de realisatie van de te leveren prestaties 2011

Te leveren bestuurlijke prestaties in begrotingsjaar 2011	Afwijkingen ten opzichte van te leveren prestaties 2011
Doorontwikkelen van de inzet van internet als communicatiemedium (meer digitaal, minder analoog, bijvoorbeeld nieuw content managementsysteem).	Nieuw content managementsysteem zal in 2011 worden geïmplementeerd. Hierdoor zal de gemeente Ermelo voldoen aan de eisen die hieraan worden gesteld.
Vervullen van een voortrekkersrol in het vormgeven aan verdere regionale samenwerking door: <ul style="list-style-type: none">▪ initiatieven te nemen om binnen RNV-verband nieuwe taken uit te laten voeren;▪ initiatieven van andere gemeenten daartoe te steunen;▪ waar geen draagvlak voor gevonden kan worden binnen RNV-verband te bezien of samenwerking met onze directe burens mogelijk is.	Door de gemeenten Ermelo, Putten, Zeewolde en Harderwijk is besloten samen te gaan werken op het terrein van de bedrijfsvoering. De gemeenten Nunspeet en Elburg zijn uitgenodigd aan te sluiten.
In 2011 realiseren van niveau 2 en 3. Centraal staan hierbij ontwikkeling telefonie, verschuiving van producten van vakafdeling naar KCC en de ontwikkeling van de regierol van het KCC op de dienstverleningsprocessen.	Medio 2011 wordt een nieuwe telefooncentrale geïmplementeerd.

De uitvoering van de overige te leveren prestaties 2011 verloopt volgens schema. Er zijn geen afwijkingen te melden.

2.1.7.3 Budgettaire rapportage op basis van bestaand beleid

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitkomst Kadernota 2011	104 N	-9 V	-10 V	37 N	9 N	-5 V
Dit bestaat uit:						
Rekeningsaldobestemmende posten 2010:						
▪ Communicatiebeleid	40 N					
<u>Salarissen en vergoedingen bestuursorganen.</u> De salarissen en vergoedingen zijn voor 2012 en verder opnieuw doorberekend. Per saldo ontstaat een nadeel van € 1.		1 N	1 N	1 N	1 N	1 N
<u>Voormalig bestuur.</u> Op basis van de meest recente berekeningen van alle pensioenverplichtingen moet de voorziening met € 26 aangevuld worden.	26 N					
<u>Representatie raad en college van b&w.</u> Naar verwachting zullen de representatiekosten raad en college van b&w dit jaar eenmalig overschreden worden. Voorshands wordt € 15 bijgeraamd.	15 N					
<u>Audioverslaglegging raad.</u> In verband met de audioverslaglegging van raads- en commissievergaderingen vindt er bijraming en verschuiving van budgetten plaats. Dit wordt deels gedekt binnen de bestaande budgetten en deels uit de stelpost Volumeontwikkelingen.	14 N -14 V	10 N -10 V	10 N -10 V	10 N -10 V	10 N -10 V	10 N -10 V
<u>Salarissen en vergoedingen Griffie.</u> De salarissen en vergoedingen zijn voor 2012 en verder opnieuw doorberekend. Per saldo ontstaat een nadeel van € 9.		9 N	9 N	9 N	9 N	9 N
<u>Inhuur Griffie.</u> In 2011 is extra inhuur benodigd. De kosten bedragen € 26.	26 N					
<u>Salarissen en vergoedingen Directie en BMO.</u> De salarissen en vergoedingen zijn voor 2012 en verder opnieuw doorberekend. Per saldo ontstaat een nadeel van € 2.		2 N	2 N	2 N	2 N	2 N
<u>Burgerzaken en burgerlijke stand.</u> Op basis van de uitkomsten en aantallen over 2010 en rekening houdende met gewijzigde tarieven zijn de budgetten burgerzaken en burgerlijke stand geactualiseerd. Per saldo leidt dit tot een structureel nadeel van € 13. De dekking komt voor € 7 uit de stelpost Prijsmutaties en voor € 6 uit de stelpost Volumeontwikkelingen.	13 N -7 V -6 V	13 N -7 V -6 V	13 N -7 V -6 V	13 N -7 V -6 V	13 N -7 V -6 V	13 N -7 V -6 V
<u>Verkiezingen.</u> De kosten van de verkiezingen moeten omhoog bijgesteld worden door onder andere handmatig tellen, computersysteem, prijsstijgingen en presentiegelden (verhoging en meer leden stembureaus).	14 N			42 N	14 N	
<u>RNV.</u> De Begroting 2011 van de RNV wordt thans in de gemeentelijke begroting verwerkt. Dit leidt tot voordelen in alle begrotingsjaren.	-17 V	-21 V	-22 V	-17 V	-17 V	-17 V
<u>Planschadevergoedingen.</u> In 2011 is een tweetal planschadevergoedingen Julianalaan uitbetaald. De totale kosten bedragen € 23. De dekking komt uit de reserve Algemene buffer.	23 N -23 V					

2.1.7.4 Investerings bestand beleid

Overzicht aanpassingen investeringskredieten

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
N.v.t.						

2.1.7.5 Voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
N.v.t.						

2.1.7.6 Ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Evenementenfonds		-10 V	-10 V	-10 V	-10 V	-10 V
Afschaffen Burgerjaarsverslag		-8 V	-8 V	-8 V	-8 V	-8 V
Beperken deelname benchmark "Waarstaatjegemeente"			-8 V		-8 V	
Beperken representatie college van burgemeester en wethouders		-3 V	-3 V	-3 V	-3 V	-3 V

2.1.7.7 Overige relevante toelichtingen

N.v.t.

2.1.8 Programma OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

2.1.8.1 Algemene informatie

2.1.8.1.1 Algemene programmadoelstelling

De gemeente Ermelo wil een gemeente zijn waar mensen veilig over straat kunnen gaan, kunnen wonen, werken en recreëren in veilige wijken en in een veilig buitengebied.

2.1.8.1.2 Het programma bestaat uit de producten

- Brandweer en rampenbestrijding;
- Openbare orde en veiligheid.

2.1.8.1.3 Portefeuillehouder

- De heer ing. W.P. Omta;
- De heer A.L. Klappe.

2.1.8.1.4 Afdeling

- Veiligheid, Vergunningen en Handhaving.

2.1.8.2 Rapportage afwijkingen betreffende de realisatie van de te leveren prestaties 2011

De uitvoering van alle te leveren prestaties 2011 verloopt volgens schema. Er zijn geen afwijkingen te melden.

2.1.8.3 Budgettaire rapportage op basis van bestaand beleid

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitkomst Kadernota 2011	0	2 N	2 N	2 N	2 N	2 N
Dit bestaat uit:						
<u>VNOG.</u> De Begroting 2011 van de VNOG wordt thans verwerkt in de gemeentelijke begroting. Dit leidt tot een structureel nadeel van € 7. De dekking komt uit de stelpost Prijsmutaties.	7 N -7 V	7 N -7 V	7 N -7 V	7 N -7 V	7 N -7 V	7 N -7 V
<u>Vervanging ademluchtbeschermingsapparatuur brandweer.</u> De vervanging in 2011 vergt een bedrag van € 131 aan krediet. Dit wordt gedekt door een aantal andere brandweerkredieten in te zetten en/of te verplaatsen. Dit leidt in 2011 tot een vrijval van kapitaallasten van € 14. Dit voordeel komt ten gunste van de stelpost Temporisering investeringen. Met ingang van 2012 leidt dit tot nadelen op de kapitaallasten. Dit wordt gedekt uit de stelpost Temporisering kapitaallasten.	-14 V 14 N	9 N -9 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V	2 N -2 V
<u>Horecatoezicht.</u> In afwachting van de raadsbehandeling over de inzet van handhavers vergunningen in het uitgaansgebied is het tijdelijke contract met MPL inzake de inzet tijdens de horecanachten in het centrum met drie maanden verlengd. De kosten bedragen € 6. De dekking komt uit de hogere opbrengst 2011 PV-vergoeding van het CJIB.	6 N -6 V					

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Salarissen en vergoedingen parkeercontrole. De salarissen en vergoedingen 2012 zijn opnieuw doorgerekend. Dit leidt tot een structureel nadeel van € 2.		2 N	2 N	2 N	2 N	2 N

2.1.8.4 Investerings bestand beleid

Overzicht aanpassingen investeringskredieten

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vervanging ademluchtbeschermingsapparatuur brandweer (nieuw krediet)	131					
Ter dekking:						
▪ Verlagen krediet communicatienetwerk C2000 uit 2011	-25					
▪ Verlagen krediet ademluchttoestellen uit 2013			-58			
▪ Verlagen krediet maskers ademlucht uit 2011	-9					
▪ Verlagen krediet maskers ademlucht uit 2019						
▪ Verlagen krediet compressor ademlucht uit 2011	-12					
▪ Verlagen krediet compressor ademlucht uit 2011	-18					
Verschuiven restantkrediet C2000 van 2011 naar 2012	-84	84				

2.1.8.5 Voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Toezicht uitgaansgebied	20 N	20 N	0	0	0	0

2.1.8.6 Ombuigings- en bezuinigingstraject

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
VNOG		-36 V	-36 V	-36 V	-36 V	-36 V
Brandweer		-20 V	-20 V	-20 V	-20 V	-20 V

2.1.8.7 Overige relevante toelichtingen

N.v.t.

2.1.9 Overzicht ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

2.1.9.1 Algemene informatie

2.1.9.1.1 Algemene programmadoelstelling

De gemeente Ermelo behoudt een gezonde financiële huishouding met het oog op de ontwikkeling en instandhouding van het voorzieningenniveau.

2.1.9.1.2 Het programma bestaat uit de producten

- Wet WOZ;
- Algemene belastingen;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

2.1.9.1.3 Portefeuillehouder

- De heer A. Nederveen.

2.1.9.1.4 Afdeling

- Facilitaire en Administratieve Dienstverlening;
- Planning & Control.

2.1.9.2 Rapportage afwijkingen betreffende de realisatie van de te leveren prestaties 2011

De uitvoering van alle te leveren prestaties 2011 verloopt volgens schema. Er zijn geen afwijkingen te melden.

2.1.9.3 Budgettaire rapportage op basis van bestaand beleid

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitkomst Kadernota 2011	-1.084 V	0	0	0	0	0
Dit bestaat uit:						
<u>Rekeningsaldobestemmende posten 2010:</u>						
▪ Stelpost Waggs	107 N					
▪ Reserve IDM: beschikking eenmalige kapitaallasten Afhechting Telgter Eng	-24 V					
▪ Reserve IDM: beschikking Structuurvisie Ermelo 2025	-22 V					
▪ Reserve Egalisatie mjb: beschikking Akkermaalshout	-150 V					
▪ Reserve Egalisatie mjb: beschikking Akkermaalshout	-15 V					
▪ Reserve Egalisatie mjb: beschikking fietspad Oude Telgterweg	-66 V					
▪ Reserve Egalisatie mjb: beschikking fietspad Telgterweg	-27 V					
▪ Reserve Bovenwijkse voorzieningen: beschikking aanleg parkeerterrein Kerkelijk Centrum	-70 V					
▪ Reserve Bovenwijkse voorzieningen: beschikking blauwe zones	-7 V					
<u>Rekening 2010: Uitkomst Rekening 2010.</u> De Rekening 2010 sluit met een voordeel van € 811.	-811 V					
<u>Rekening 2010: Complex De Verbinding.</u> In de Rekening 2010 is een storting gedaan in de risicovoorziening De Verbinding ter grootte van € 197. De dekking komt uit de reserve Grondexploitatie. Op grond van het BBV 2004 mag deze beschikking eerst in deze kadernota geraamd worden.	-197 V					
<u>Rekening 2010: GRP 2010.</u> In de Rekening 2010 is een voordeel ontstaan op het GRP 2010 van € 123. Dit voordeel moet gestort worden in de reserve GRP. Op grond van het BBV 2004 mag deze storting eerst in deze kadernota geraamd worden.	123 N					
<u>Rekening 2010: Wijken en wijkplatforms.</u> In de Rekening 2010 is een voordeel ontstaan op dit onderdeel van € 9. Dit voordeel moet gestort worden in de reserve Wijken en wijkplatforms. Op grond van het BBV 2004 mag deze storting eerst in deze kadernota geraamd worden.	9 N					
<u>Rekening 2010: I&A 2010.</u> In de Rekening 2010 is gebleken dat de kosten I&A met € 14 zijn overschreden. Dit nadeel moet beschikt worden over de reserve I&A. Op grond van het BBV 2004 mag deze beschikking eerst in deze kadernota geraamd worden.	-14 V					
<u>Rekening 2010: Leeftijdsbewust personeelsbeleid 2010.</u> In de Rekening 2010 is op dit onderdeel een voordeel ontstaan van € 17. Dit moet in de reserve Leeftijdsbewust personeelsbeleid gestort worden. Op grond van het BBV 2004 mag dat eerst in deze kadernota geraamd worden.	17 N					
<u>Rekening 2010: Rente 2010.</u> In de Rekening 2010 is een voordeel ontstaan van € 42 op het onderdeel rente. Dit voordeel moet gestort worden in de reserve Renteschommelingen. Op grond van het BBV 2004 mag dat eerst in deze kadernota geraamd worden.	42 N					
<u>Reserve renteschommelingen.</u> Na verwerking van deze kadernota bedraagt de stand € 174. De raad heeft de maximale stand bepaald op € 100. Derhalve kan er thans € 75 afgeroomd worden.	-75 V					

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<u>Reserve Monumentenbeleid.</u> De stand van deze reserve per 1 januari 2011 bedraagt € 48. De raad heeft de maximale stand bepaald op € 37. Derhalve kan thans € 11 afgeroomd worden.	-11 V					
<u>Reserve Gladheidsbestrijding.</u> Doordat de kosten over 2010 hoger zijn uitgevallen dan begroot is er op deze reserve een negatief saldo ontstaan van € 31. Dat wordt thans aangevuld.	31 N					
<u>Reserve Algemene buffer.</u> De raad heeft de minimumstand bepaald op € 1.177. Momenteel bevindt deze reserve zich onder de minimumstand. Derhalve wordt een extra storting van € 77 gedaan.	77 N					
<u>Reserve Grondexploitatie.</u> De raad heeft in de nota Grondexploitatie de maximumstand bepaald op € 5.000. Dit betekent dat deze reserve thans afgeroomd kan worden met € 1.721. Dit voordeel wordt gestort in de reserve Vitaal Ermelo in Ontwikkeling.	-1.721 V 1.721 N					
<u>Reserve Grondexploitatie.</u> Conform de nota Grondbeleid wordt de huidige reserve Grondexploitatie gesplitst in twee afzonderlijke, maar wel nauw aan elkaar gerelateerde, bestemmingsreserves, te weten: <ul style="list-style-type: none"> ▪ de risicoreserve Grondexploitatie; ▪ de reserve Grondexploitatie. Als gevolg hiervan wordt van de reserve Grondexploitatie een bedrag van € 2.500 overgebracht naar de risicoreserve Grondexploitatie.	2.500 N -2.500 V					
<u>BNG.</u> De dividenduitkering over 2010, welke ten gunste van 2011 komt, zal € 14 lager uitvallen dan begroot.	14 N					
<u>Algemene uitkering decembercirculaire 2010.</u> Over 2011 ontstaat een voordeel van € 15.	-15 V					

2.1.9.4 Investerings bestand beleid

Overzicht aanpassingen investeringskredieten

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
N.v.t.						

2.1.9.5 Voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aandelen ARN B.V.	-9 V	24 N	24 N	24 N	24 N	24 N
Notitie Uitgangspunten Programmabegroting 2012-2015		0	0	0	0	0

2.1.9.6 Ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Verhogen Forensenbelasting		-237 V	-237 V	-237 V	-237 V	-237 V
Verhogen Toeristenbelasting		-48 V	-48 V	-48 V	-48 V	-48 V
Rente en reserves	-202 V	-311 V	-382 V	-350 V	-462 V	-462 V
Verlagen stelpost Volumeontwikkelingen 2011		-55 V	-55 V	-55 V	-55 V	-55 V
Verlagen stelpost Prijsmutaties 2011		-35 V	-35 V	-35 V	-35 V	-35 V
Verlagen stelpost Circulaires algemene uitkering		-10 V	-10 V	-10 V	-10 V	-10 V
Verlagen stelpost Incidenteel onvoorzien		-27 V	-27 V	-27 V	-27 V	-27 V

2.1.9.7 Overige relevante toelichtingen

N.v.t.

3. PARAGRAFENRAPPORTAGES

3.1 Paragrafenstructuur

In dit hoofdstuk is opgenomen de paragraaf Bedrijfsvoering.

3.1.1 Paragraaf BEDRIJFSVOERING

3.1.1.1 Algemene informatie

3.1.1.1.1 Algemene Paragraafdoelstelling

Een doelmatige bedrijfsvoering waarin kostenbewustzijn, een efficiënte organisatiestructuur en een organisatiecultuur van samen werken en samenwerken in balans zijn.

3.1.1.1.2 De paragraaf bestaat uit de producten/activiteiten

- Doorbelastingen (onder andere rente en afschrijving investeringen = kapitaallasten);
- Personele lasten (onder andere salariskosten, inhuur en opleiding);
- Centrale automatisering;
- Documentaire informatievoorziening;
- Huishoudelijke zaken;
- Huisvesting;
- Kantoorbenodigdheden;
- Streekarchivariaat;
- Telecommunicatie;
- Financiële administratie;
- Bijzondere accountantscontroles en rechtmatigheid;
- Hulpmiddelen en huisvesting buitendienst Openbare Werken.

De kosten hiervan worden via vaste verdeelsleutels doorbelast aan de raadsprogramma's.

3.1.1.1.3 Portefeuillehouder

- De heer ing. W.P. Omta;
- De heer A. Nederveen.

3.1.1.1.4 Afdeling

- Openbare Werken;
- Veiligheid, Vergunningen en Handhaving;
- Ruimtelijke Ontwikkeling;
- Welzijn;
- KlantContactCentrum;
- Overdekte Sport Accommodaties;
- Facilitaire en Administratieve Dienstverlening;
- Interne Advisering en Ondersteuning;
- Planning & Control.

3.1.1.2 Rapportage afwijkingen betreffende de realisatie van de te leveren prestaties 2011

Te leveren bestuurlijke prestaties in begrotingsjaar 2011	Afwijkingen ten opzichte van te leveren prestaties 2011
Uitvoeren 4e en laatste fase invoering risicomanagement.	In verband met (vermoedelijk) langdurige ziekte is het niet zeker of deze fase dit jaar kan worden afgerond.
Besluitvorming over de uitkomsten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor regionale en landelijke samenwerking op het gebied van digitale dienstverlening (2010).	Het onderzoek loopt op dit moment. Besluitvorming wordt verwacht in het voorjaar van 2011.
Professionaliseren van de ict-beheer organisatie.	Reorganisatie cluster ICT is ingevoerd per 1 januari 2011. De invulling is deels gerealiseerd.
Verdere uitbouw van de digitale dienstverlening. Thema's hierbij zijn: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ontwikkeling digitale loket; ▪ basisregistraties; ▪ architectuur Midoffice zakenmagazijn; ▪ architectuur Midoffice gegevensmagazijn; ▪ beheerorganisatie. 	De verdere uitbouw van de digitale dienstverlening is afhankelijk van de keuze rondom samenwerking. Het besluit hierover wordt in het voorjaar 2011 verwacht. Samenwerking start vervolgens najaar 2011.
Verdere implementatie van procesmatig en digitaal werken conform de in 2009 geactualiseerde architectuur van front-, mid- en backoffice.	Op 4 april 2011 is de omslag gemaakt naar digitaal werken.
Doorontwikkeling van de archieffunctie, gericht op vervanging van fysieke archivering naar digitale archivering.	Tegelijk met de invoering van digitaal werken wordt ook de omslag gemaakt naar digitaal archiveren. Vervanging is geregeld voor vernietigbare stukken. Voor niet-vernietigbare stukken zijn de eisen strenger. In een apart project zal dit in 2012 opgepakt worden.
Verdere professionalisering van de inkoopfunctie binnen de organisatie en binnen de regio.	In 2011 wordt een voorstel gemaakt tot een verdergaande vorm van samenwerking op het gebied van inkoop.
Onderzoek doen naar de gewenste kwaliteit en benodigde kwantiteit van de facilitaire dienstverlening en onderzoeken van mogelijkheden voor efficiëntere clustering van taken met andere bedrijfsonderdelen.	Het onderzoek loopt en moet invulling geven aan de bezuinigingstaakstelling voor facilitair.
Interne controle rechtmatigheid. De werkzaamheden in 2011 binnen de eigen formatie uit te voeren, waardoor het budget derden 2011 ter grootte van € 8.000,00 kan vervallen.	In verband met (vermoedelijk) langdurige ziekte is het niet zeker of wij dit daadwerkelijk kunnen realiseren.

De uitvoering van de overige te leveren prestaties 2011 verloopt volgens schema. Er zijn geen afwijkingen te melden.

3.1.1.3 Budgettaire rapportage op basis van bestaand beleid

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Uitkomst Kadernota 2011	49 N	147 N	129 N	135 N	124 N	124 N
Dit bestaat uit:						
<u>Rekeningsaldobestemmende posten 2010:</u>						
▪ Gedifferentieerde beloning diverse afdelingen	9 N					
▪ ICT-budget dienstverlening	40 N					
<u>Dienstwagens Openbare werken.</u>						
Het budget voor de motorrijtuigenbelasting moet met € 2 verhoogd worden.	2 N	2 N	2 N	2 N	2 N	2 N
De dekking komt uit de stelpost Prijsmutaties.	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V
<u>Benchmark Publiekszaken.</u>						
De kosten van deelname aan de benchmark in 2011 bedragen € 3.	3 N					
Hierdoor vallen de kosten van de burgerenquête "DeStaatvandeGemeente" € 3 lager uit.	-3 V					
<u>Inhuur afdeling KCC.</u>						
Tijdelijke inhuur is benodigd voor GBA/burgerlijke stand en klantadviseur Wmo. De kosten bedragen € 25 in 2011.	25 N					
De dekking komt voor € 8 uit de opbrengst verhuur gemeentehuis en voor € 17 uit de vacaturegelden Wmo applicatiebeheer.	-8 V -17 V					
<u>Bestuursopdracht / projectplan reorganisatie.</u>						
Ondersteuning bij het reorganisatietraject is noodzakelijk. De kosten worden geschat op € 100.	100 N					
De dekking komt uit de reserve IDM.	-100 V					
<u>Leefwijsbewust personeelsbeleid.</u>						
Voor de periode 1 december 2010 tot 1 februari 2013 doet de afdeling Welzijn een beroep op het budget leefwijsbewust personeelsbeleid. Zowel in 2011 als in 2012 wordt een bedrag van € 8 overgeheveld naar de post salariskosten Welzijn.	-8 V 8 N	-8 V 8 N				
<u>Leefwijsbewust personeelsbeleid.</u>						
Binnen de afdeling KCC wordt in de jaren 2011 tot en met 2014 gebruik gemaakt van het budget leefwijsbewust personeelsbeleid. Hiertoe wordt in deze jaren een bedrag van € 5 overgeheveld naar de post salarissen KCC.	-5 V 5 N	-5 V 5 N	-5 V 5 N	-5 V 5 N		
<u>Salarissen en vergoedingen.</u>						
Op basis van de meest actuele gegevens heeft een doorrekening plaatsgevonden van de salarissen en vergoedingen voor alle afdelingen voor 2012. Ook de sociale lasten zijn opnieuw doorgerekend. Daarnaast is de verhoging van de pensioenpremies meegenomen. Per saldo leidt dit tot nadelen in alle jaren.		483 N -282 V -54 V	474 N -282 V -63 V	473 N -282 V -56 V	473 N -282 V -67 V	473 N -282 V -67 V
Ter dekking is een aantal stelposten beschikbaar en kunnen de centrale personeelsbudgetten naar beneden bijgesteld worden.						

3.1.1.4 Investerings bestand beleid

Overzicht aanpassingen investeringskredieten

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2011-2014				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gemeentewerf: Vervanging ramen en deuren (MOP) (overloop uit 2010)	51					
Gemeentewerf: Vervanging plafonds en wanden (MOP) (overloop uit 2010)	47					
Gemeentehuis: Vervanging zonwering (MOP) (overloop uit 2010)	35					
Gemeentehuis: Beveiligingsvoorzieningen daken (MOP) (overloop uit 2010)	13					
Vervanging AS400 (overloop uit 2010)	106					
Vervanging servers (overloop uit 2010)	15					
Driejaarlijks groot onderhoud automatisering (overloop uit 2010)	37					
AS400 / Swupcontract (overloop uit 2010)	12					
Uitwijk automatisering (overloop uit 2010)	3					
Implementatie BAG (overloop uit 2010)	62					
Test en back up hardware (overloop uit 2010)	41					
CMS, inclusief klantrelatiesysteem (overloop uit 2010)	70					
Vervanging telefooncentrale (overloop uit 2010)	110					
Doorontwikkeling Corsa (overloop uit 2010)	34					
Applicatie bezwaarschriften jbz (overloop uit 2010)	18					
Inspectie- en analysesoftware OW (overloop uit 2010)	9					
Aanschaf Microsoft Outlook en Exchange (overloop uit 2010)	-20					
Vervanging en uitbreiding Oracle (nieuw krediet)	88					
Verlaging krediet vervanging servers (ter dekking van Oracle)	-88					
Aanschaf Microsoft Outlook en Exchange (nieuw krediet)	20					
Verlaging krediet vervanging servers (ter dekking van Outlook)	-20					

3.1.1.5 Voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
N.v.t.						

3.1.1.6 Ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen

Bedragen (x € 1.000,00)	Begroting	Meerjarenbegroting 2012-2015				Doorkijk
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bedrijfsvoering	-89 V	-250 V	-570 V	-750 V	-1.000 V	-1.000 V
Aframen stelpost Loonontwikkelingen 2011		-120 V	-120 V	-120 V	-120 V	-120 V

3.1.1.7 Overige relevante toelichtingen

N.v.t.

4. VOORSTELLEN EN ONTWIKKELINGEN DIE DEKKING BEHOEVEN

4.1 Algemene toelichting

Wij hebben opgesteld de Notitie Ontwikkeling financiële positie gemeente Ermelo. Deze notitie is in geactualiseerde versie toegevoegd aan de Overdrachtsnotitie van januari 2010. Deze heeft op 11 februari 2010 voor uw raad ter inzage gelegen. In deze notitie is aangegeven dat er tal van voorstellen en ontwikkelingen in aantocht zijn die extra geld zullen vragen. Voor een belangrijk deel is hiervoor geen dekking in de huidige begroting aanwezig. Het betreft dan met name kapitaallasten van investeringen, onderhoudskosten en rentekosten. Hetzelfde geldt voor een aantal wettelijke ontwikkelingen die extra budget zullen gaan vragen. In de bovengenoemde notitie is een overzicht opgenomen van alle te verwachten voorstellen en ontwikkelingen. Wij schatten de extra jaarlijkse lasten op tenminste € 2 miljoen per jaar. Hier moet dus nog dekking voor gevonden worden. Wij hebben voorgesteld om derhalve naast het totale bezuinigingsbedrag van € 3,5 miljoen, met name als gevolg van de korting op de algemene uitkering, ook een bedrag ter grootte van € 2 miljoen om te buigen. Dit betekent dat er oud beleid wordt ingeruild voor nieuw beleid. Voor de invulling van het ombuigingsbedrag van € 2 miljoen moeten dus voorstellen geïnventariseerd worden en uiteindelijk aan de raad worden voorgelegd. Afhankelijk van het bekend worden van de daadwerkelijke budgettaire gevolgen van de nieuwe voorstellen en ontwikkelingen moeten er meer of minder ombuigingsvoorstellen geïmplementeerd worden.

Wij vinden het belangrijk om u op de hoogte te houden van de omvang van de thans bekend zijnde budgettaire gevolgen van de nieuwe voorstellen en ontwikkelingen. In de onderstaande tabellen hebben wij een overzicht opgenomen. De komende tijd zal dit overzicht verder aangevuld worden en zal dus ook nader bekend worden hoe groot de omvang van het ombuigingsbedrag daadwerkelijk moet worden.

4.1.1 Overzicht voorstellen en ontwikkelingen die dekking behoeven

Wij hebben in de Programmabegroting 2011–2014 de onderstaande nieuwe voorstellen en ontwikkelingen opgenomen.

Nr.	Omschrijving	Bedragen x € 1.000,00				
		Begroting 2011	2012	2013	2014	2015
1	Regio Noord Veluwe (archeoloog).		12 N	12 N	12 N	12 N
2	Vervangende nieuwbouw onderwijshuisvesting (verhoging kredieten Margrietschool, De Arendshorst, De Cantharel en scholen Pretoriusplein als gevolg van hogere normvergoedingen).	18 N	31 N	44 N	44 N	60 N
3	Sportnota / Sportaccommodatienota 2010–2025 (combinatiefuncties en diverse kredieten) (in afwachting van besluitvorming door de raad).	99 N	116 N	115 N	115 N	114 N
4	Beleidsplan Openbare Verlichting 2011–2015.	5 N	10 N	14 N	17 N	21 N
5	Wegenbeheersplan 2010–2014 (vervanging asfalt door elementverhardingen, geluidsreducerend asfalt en toegankelijkheid EOZ).	234 N	134 N	78 N	144 N	84 N
6	EGEM-i (ict-architectuur)	0	0	0	0	0
7	Regionalisering brandweer (bluslonen en kosten opleidingen en oefeningen).	85 N	85 N	85 N	85 N	85 N
8	IIVR			10 N	10 N	10 N
9	Notitie Uitgangspunten Programmabegroting 2011–2014 (stelpost Loonontwikkelingen, stelpost Prijsontwikkelingen en stelpost Volumeontwikkelingen).	198 N	198 N	198 N	198 N	198 N
10	Vergoedingen raadsleden.	50 N	50 N	50 N	50 N	50 N
11	Alliander: tegenvallend dividend.	55 N	55 N	55 N	55 N	55 N
	Totaal stand per augustus 2010	744 N	691 N	661 N	730 N	689 N

In deze Kadernota 2011 doen wij u de volgende voorstellen met betrekking tot nieuwe voorstellen en ontwikkelingen, die wij scharen onder de ombuigingen van € 2 mln.

Nr.	Omschrijving	Begroting 2011	Bedragen x € 1.000,00				
			Programmabegroting 2011-2014 Doorkijk				
			2012	2013	2014	2015	2016
1	<p><u>Aankoop perceel Groeneweg.</u> Er is overeenstemming bereikt met de eigenaren over de aankoop van een perceel aan de Groeneweg. De aankoopkosten, inclusief kosten bodemonderzoek, bedragen € 405.000,00 in 2011. Het krediet wordt in 2011 ineens afgeschreven. De eenmalige kapitaallasten worden gedekt door te beschikken over de reserve Grondexploitatie.</p> <p>raadsbrief 28-04-2011 / b&w 15-02-2011 / case 2010-04719 / corsa 11003259 / p&c 2011-74 / 20113008</p>	405 N -405 V					
2	<p><u>Opstellen verlichtingsplan voor het aanlichten van beeldbepalende panden.</u> Bij de vaststelling van het beleidsplan Openbare verlichting 2011-2015 (raad 20 mei 2010) is besloten om een afzonderlijk verlichtingsplan op te stellen voor het aanlichten van beeldbepalende panden. De kosten van dit plan bedragen € 15.000,00 in 2011. Deze kosten worden gedekt uit de reserve Incidentele DekkingsMiddelen.</p> <p>raad 20-05-2010 / b&w 22-03-2011 / case 2010-08853 / corsa 11021799 / p&c 2011-127 / 20113008</p>	15 N -15 V					
3	<p><u>Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT).</u> Het doel van de realisatie van de BGT is: De hele overheid gebruikt dezelfde basisset grootchalige topografie van Nederland. Binnen de overheid wordt het gebruik verplicht en gebaseerd op wetgeving. Het programma BGT bestaat uit een drietal fases, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ de ontwerpfase; ▪ de realisatiefase; ▪ de implementatiefase. <p>Het BGT-programma bevindt zich thans in de voorbereiding van de ontwerpfase. De kosten voor het schrijven van de projectopdracht (inhuur externen) bedraagt € 10.000,00 in 2012. Voor de uitvoering van een analyse van de data en de aanwezige beheerapplicaties is ook € 10.000,00 benodigd in 2012.</p> <p>b&w 22-03-2011 / case 2011-02367 / corsa 11021926 / p&c 2011-129 / 20113008</p>		10 N 10 N				
4	<p><u>Aankoop opstal Stationsstraat 36a.</u> Voor de aankoop van het voormalige VVV-kantoor is in 2011 een krediet benodigd van € 190.000,00. De jaarlijkse kapitaallasten hiervoor bedragen € 9.000,00. Totdat er meer duidelijkheid is over wat de gemeente op deze locatie wil, zal het pand worden verhuurd. De opbrengst hiervoor wordt geraamd op € 8.000,00. De jaarlijkse kosten voor onderhoud, verzekering en belastingen bedragen € 5.000,00. Het jaarlijkse tekort wordt gedekt uit de stelpost Volumeontwikkelingen.</p> <p>raadsbrief 28-04-2011 / b&w 15-03-2011 / case 2009-04850 / corsa 11006670 / p&c 2011-75,97,114 / 20113008</p>		9 N -8 V 5 N -6 V	9 N -8 V 5 N -6 V	9 N -8 V 5 N -6 V	9 N -8 V 5 N -6 V	9 N -8 V 5 N -6 V
5	<p><u>Sanering gemeentelijke asbestwegen.</u> De kosten van onderzoek en sanering asbestverdacht deel van de Zandkampweg bedragen € 57.000,00 in 2011. De dekking komt uit de reserve Algemene buffer.</p> <p>b&w 15-09-2010 / case 2010-04990 / corsa 10022574 / p&c 2011-141 / 20113008</p>	57 N -57 V					

		Bedragen x € 1.000,00					
		Begroting	Programmabegroting 2011-2014				Doorkijk
Nr.	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
6	<p><u>Klimaatuitvoeringsprogramma 2010-2014.</u> Het Klimaatuitvoeringsprogramma 2010-2014 is ter vaststelling aangeboden aan de raad. In februari en maart 2011 is in de raad gesproken over dit klimaatuitvoeringsprogramma. Ten tijde van de vervaardiging van deze Kadernota 2011 was er nog geen raadsbesluit. Vooruitlopend hierop stellen wij voor om een totaalbedrag van € 993.000,00 in de begroting op te nemen en dit bedrag te storten in de nieuw in te stellen bekleemde bestemmingsreserve Klimaatuitvoeringsprogramma 2010-2014. De dekking komt uit de reserve Vitaal Ermelo in Ontwikkeling. De daadwerkelijke uitgaven ten laste van de nieuwe reserve zullen eerst gedaan worden nadat de raad het Klimaatuitvoeringsprogramma 2010-2014 heeft vastgesteld.</p> <p>Commissie Ruimte 15-03-2011 / b&w 24-03-2011 / case 2010-08024 / corsa 10030564 / p&c 2011-143 / 20113008</p>	993 N -993 V					
7	<p><u>Nieuwbouw Margrietschool.</u> Op 27 januari 2011 heeft de raad ingestemd met het extra krediet voor de nieuwbouw Margrietschool, met uitzondering van het krediet voor het sedumdak. Korthedshalve wordt verwezen naar dit raadsbesluit. Dit besluit leidt tot de volgende aanvullende budgetten en kredieten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Archeologisch onderzoek € 74.000,00 budget. De dekking komt uit de reserve Incidentele DekkingsMiddelen. 74 N -74 V ▪ Parkeervoorziening € 19.000,00 budget. De dekking komt uit de reserve Incidentele DekkingsMiddelen. 20 N -20 V ▪ Kiss and ridestroom € 20.000,00 budget. De dekking komt uit de reserve Incidentele DekkingsMiddelen. 19 N -19 V ▪ Zonnepanelen € 38.000,00 krediet. ▪ Vergroten dak € 65.000,00 krediet. <p>Deze beide laatste onderdelen leiden tot hogere kapitaallasten met ingang van 2012 ter grootte van € 7.000,00 per jaar.</p> <p>raad 27-01-2011 / b&w 01-02-2011 / case 2010-07531 / corsa 11004079 / p&c 2010-404 / 20113008.</p>						
			7 N	7 N	7 N	7 N	7 N
8	<p><u>Toezicht uitgaansgebied.</u> Korthedshalve wordt verwezen naar het raadsbesluit van 1 juni 2011. De kosten voor deelname aan het project Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan voor de komende twee jaar bedragen € 40.800,00 (€ 20.400 in zowel 2011 als 2012). Omdat ten tijde van het opstellen van deze kadernota nog geen raadsbesluit was genomen, nemen wij dit in technische zin op in afwachting van de daadwerkelijke besluitvorming door de raad. De kosten voor deelname aan het werkgelegenheidsproject bedragen € 12.240,00. Deze laatste kosten worden gedekt uit het beschikbare budget voor inhuur MPL voor extra toezicht in de zomermaanden.</p> <p>raad 01-06-2011 / b&w 08-02-2011 / case 2010-09112 / corsa 11001816 / p&c 2011-70 / 20113008</p>	20 N	20 N				
		12 N	12 N	12 N	12 N	12 N	12 N
		-12 V	-12 V	-12 V	-12 V	-12 V	-12 V
9	<p><u>Aandelen ARN B.V.</u> Door de verkoop van de aandelen ARN B.V. ontvangt Ermelo eenmalig een opbrengst van € 46.316,17. Dit bedrag wordt allereerst ingezet om de boekwaarde van de aandelen ter grootte van € 11.575,48 af te boeken. Het restant van de opbrengst ter grootte van € 34.740,69 komt ten gunste van 2011. Als gevolg van de verkoop van de aandelen vervalt de jaarlijkse dividendopbrengst van € 25.000,00. Tevens vervallen de geraamde jaarlijkse kapitaallasten ter grootte van € 549,00 met ingang van 2012.</p> <p>b&w 22-03-2011 / case 201100422 / corsa 11002130 / p&c 2011-128 / 20113008</p>	-46 V 12 N					
		25 N	25 N	25 N	25 N	25 N	25 N
			-1 V	-1 V	-1 V	-1 V	-1 V
10	<p><u>Parkeervoorzieningen.</u> Op basis van de uitkomsten van het onderzoek Parkeren in gebouwde voorzieningen is een vervolgonderzoek noodzakelijk naar de nadere uitwerking van de locaties Markt en Chevallierlaan en naar de parkeernorm. Hiertoe is een bestuursopdracht vervaardigd. Voor de uitvoering van deze bestuursopdracht is een incidenteel budget van € 50.000,00 benodigd in 2011. Dit betreft de kosten van onderzoeken, ontwerpen en projectleiding. Deze kosten worden gedekt uit de reserve Vitaal Ermelo in Ontwikkeling.</p> <p>raadsbrief 10-02-2011 / raad 17-02-2011 / b&w 25-01-2011 / case 2010-00768 / corsa 10033117 / p&c 2011-53 / 20113003</p>	50 N -50 V					

		Bedragen x € 1.000,00					
		Begroting	Programmabegroting 2011-2014			Doorkijk	
Nr.	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
11	<p><u>Sportnota.</u></p> <p>In de Kadernota 2010 en de Programmabegroting 2011-2014 hebben wij onder de noemer nieuwe ontwikkelingen opgenomen de eerste budgettaire gevolgen van de Sportnota / Sportaccommodatienota. Deze budgettaire gevolgen bestonden uit kapitaallasten, combinatiefuncties en diverse kredieten, waarvan er een aantal mogelijk gedekt worden uit de reserve VEO. Wij hebben dit vooruitlopend op de definitieve besluitvorming in de begroting verwerkt. Hiermee zijn de nota's budgettair vertaald in de begroting. Daadwerkelijke besteding zal eerst plaatsvinden na besluitvorming inzake de Sportnota door de raad.</p> <p>Na de Sportaccommodatienota is de Sportnota (sportvisie) opgesteld, die in mei 2011 in de commissie is besproken. De financiële gevolgen hiervan zijn in deze kadernota uitsluitend in technische zin verwerkt, in afwachting van de besluitvorming van de raad over de Sportnota. Ten opzichte van de in de Programmabegroting 2011-2014 opgenomen budgettaire gevolgen komen er nog een aantal budgettaire aanpassingen op de exploitatie. Deze bedragen € 89.000,00 voordeel in 2011 (met name doordat de combinatiefuncties eerst in 2012 in zullen gaan) en nadelen voor de jaren 2012 en verder.</p> <p>In de aan de raad aangeboden Sportnota zitten de volgende kredieten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ FC Horst: aankoop grond voor uitbreiding € 325.000,00 in 2011. Dekking ineens ten laste van de reserve VEO. ▪ FC Horst: 2 kleedkamers € 70.000,00 in 2012. ▪ FC Horst: 1 natuurgrasveld € 120.000,00 in 2012. Dekking ineens ten laste van de reserve VEO. ▪ FC Horst: 1 kunstgrasveld € 450.000,00 in 2012. Dekking ineens ten laste van de reserve VEO. ▪ FC Horst: overige bijkomende kosten € 85.000,00 in 2012. Dekking ineens ten laste van de reserve VEO. ▪ FC Horst: 1 natuurgrasveld € 120.000,00 in 2015. Dekking ineens ten laste van de reserve VEO. ▪ FC Horst: 2 kleedkamers € 70.000,00 in 2015. Dekking ineens ten laste van de reserve VEO. ▪ FC Horst: aanpassing parkeerterrein € 150.000,00 in 2015. Dekking ineens ten laste van de reserve VEO. ▪ CSV Dindoa: 6 kleedkamers € 350.000,00 in 2011. Hiervan komt € 122.000,00 ten laste van een bestaand uit 2010 overlopend krediet. ▪ EFC'58: uitbreiding parkeerplaats € 150.000,00 in 2013. Dekking ineens ten laste van de reserve VEO. ▪ LTV Irminloo: 1 tennisbaan € 95.000,00 in 2015. Dekking ineens ten laste van de reserve VEO. ▪ Sporthal Calluna: Hiervoor is een totaalkrediet benodigd van € 3.000.000,00 in de jaren 2015 en 2016. De kapitaallasten bedragen € 71.000,00 in 2016 en € 218.000,00 met ingang van 2017. <p>Ter informatie verwijzen wij naar de raadsbrief met betrekking tot het onderwerp "Afhechten overeenkomsten Telgter Eng / Eindrapportage Sportnota.". Deze raadsbrief heeft op 18 februari 2010 voor uw raad ter inzage gelegen. De concept Sportaccommodatienota 2010-2025 hebben wij u destijds toegezonden. In deze raadsbrief hebben wij met betrekking tot de budgettaire gevolgen aangegeven dat: "Wij realiseren ons, dat een volledige realisering van deze ambities uiteindelijk forse financiële gevolgen zal hebben. Deze zullen worden betrokken bij de dit jaar bestuurlijk te voeren integrale discussie over prioritering c.q. temporisering van alle gemeentelijke ambities annex noodzakelijke ombuigingen voor de komende jaren. Zo nodig kan dit leiden tot een gefaseerde uitvoering van de in de concept Sportaccommodatienota 2010 - 2025 opgenomen ambities. Dit laat onverlet, dat wij nu wel vaststellen c.q. voorstellen dat de bestuurlijke inzet er op is gericht om deze ambities uiteindelijk te realiseren. Als het resultaat van de dit jaar te voeren integrale heroverweging daartoe noodzaakt, spreken wij de bereidheid uit de gemeenteraad alsdan een voorstel te doen om hiervoor een gedeelte van de NUON-gelden aan te wenden".</p> <p>Commissie OW en Sport 16-05-2011 / b&w 22-02-2011 / case 2010-09729 / corsa 11006775 / p&c 2011-81 / 20113008</p>	-89 V	10 N	8 N	6 N	15 N	7 N
							71 N

		Bedragen x € 1.000,00					
		Begroting	Programmabegroting 2011-2014			Doorkijk	
Nr.	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
12	Notitie Uitgangspunten Programmabegroting 2012-2015. In deze Kadernota 2011 hebben wij in hoofdstuk 8 alle uitgangspunten voor het opstellen van de Programmabegroting 2012-2015 verwoord. Dit betreft zaken als loonontwikkelingen, prijsontwikkelingen, volumeontwikkelingen en Waggsonontwikkelingen. Dit leidt tot de volgende budgettaire gevolgen:						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stelpost Loonontwikkelingen 2012 op basis van 1,5% een bedrag ter grootte van € 180.000,00. ▪ Stelpost Prijsmutaties 2012 op basis van een inflatie van 1,5% een bedrag ter grootte van € 150.000,00. ▪ Stelpost Volumeontwikkelingen 2012 op basis van 0,5% een bedrag ter grootte van € 160.000,00. ▪ Stelpost Waggs 2012 tot en met 2016 op basis van 1,5% een aanvullend bedrag van € 37.000,00 in 2016. 		180 N	180 N	180 N	180 N	180 N
			150 N	150 N	150 N	150 N	150 N
			160 N	160 N	160 N	160 N	160 N
			0	0	0	0	37 N
	De dekking moet komen uit de volgende onderdelen:						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Compensatie binnen de algemene uitkering Gemeentefonds. De in de afgelopen jaren beschikbaar gestelde compensatie binnen de algemene uitkering is door ons weggezet op de stelpost Nominale ontwikkelingen algemene uitkering. Met ingang van 2012 is structureel beschikbaar voor de ontwikkelingen 2012 een bedrag van € 463.000,00. Dit wordt thans voor de jaren 2012 tot en met 2015 voor € 394.000,00 en voor 2016 voor € 431.000,00 ingezet. ▪ Inflatiecorrectie op de belastingopbrengsten. Aangezien aan de uitgavenkant rekening wordt gehouden met een prijsontwikkeling in 2012 van 1,5%, wordt voorgesteld dit percentage ook te hanteren voor de inflatiecorrectie op de algemene belastingen (OZB en hondenbelasting) en de rioolheffing. Voor een nadere onderbouwing wordt verwezen naar hoofdstuk 8 van deze Kadernota 2011. Dit leidt tot een budgettair voordeel ter grootte van € 96.000,00 met ingang van 2012. Dit wordt ingezet ter dekking. 		-394 V	-394 V	-394 V	-394 V	-431 V
			-96 V	-96 V	-96 V	-96 V	-96 V
	Per saldo is bovenstaande budgettair neutraal.						
	20113008						
	Totaal stand per mei 2011	-78 V	81 N	39 N	37 N	46 N	109 N

In totaal verwachten wij op jaarbasis € 2.000.000,00 benodigd te hebben voor nieuwe ontwikkelingen. Uit de onderstaande tabel blijkt wat er na verwerking van deze Kadernota 2011 al concreet is gemaakt.

		Bedragen x € 1.000,00					
		Begroting	Programmabegroting 2011-2014			Doorkijk	
Nr.	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	Ontwikkelingen Programmabegroting 2011-2014	744 N	691 N	661 N	730 N	689 N	689 N
2	Ontwikkelingen Kadernota 2011	-78 V	81 N	39 N	37 N	46 N	109 N
	Totaal stand per mei 2011	666 N	772 N	700 N	767 N	735 N	798 N

5. OMBUIGINGS- EN BEZUINIGINGSVOORSTELLEN

5.1 Algemene toelichting

In een afzonderlijk raadsvoorstel is u aangeboden de Nota Ombuigingen en bezuinigingen gemeente Ermelo. Naar verwachting zal dit raadsvoorstel gelijktijdig met deze Kadernota 2011 (dus in dezelfde raadsvergadering) behandeld kunnen worden. In dat afzonderlijke raadsvoorstel Nota Ombuigingen en bezuinigingen gemeente Ermelo doen wij u tal van voorstellen. In bedragen: 2012 € 2.530.000,00, in 2013 € 2.800.000,00, in 2014 € 3.116.000,00 en in 2015 € 4.053.000,00.

In deze Kadernota 2011 stelt u het kader voor de Programmabegroting 2012–2015 vast. Wij vinden het belangrijk om de Begroting 2012 structureel sluitend aan uw raad aan te kunnen bieden. En, na de raadsvaststelling, aan de provincie Gelderland aan te kunnen bieden. De provincie heeft aangekondigd om de gemeentelijke programmabegrotingen in het kader van haar financiële toezicht strakker te beoordelen. Alle Gelderse gemeenten hebben hierover een Begrotingsbrief 2012 van de provincie ontvangen. Deze brief hebben wij bij deze Kadernota 2011 ter inzage gelegd.

Kortom wij willen in deze Kadernota 2011 al een perspectief bieden op een structureel sluitende Begroting 2012. Om hiertoe te komen hebben wij uit het afzonderlijke raadsvoorstel Notitie Gemeente Ermelo: Ombuigingen en bezuinigingen gemeente Ermelo de meest eenvoudig te realiseren en de minst controversiële voorstellen geselecteerd. Deze voorstellen hebben wij in het onderstaande overzicht opgenomen. Indien u akkoord gaat met deze geselecteerde voorstellen, kunnen wij naar het zich thans laat aanzien een structureel sluitende Begroting 2012 vervaardigen.

Neveneffect is dat dit enige extra tijd creëert voor een zorgvuldige uitvoering van de overige ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen.

5.1.1 Overzicht ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen

Nr.	Omschrijving	Bedragen x € 1.000,00					
		Begroting	Programmabegroting 2011-2014 Doorkijk				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	<u>Subsidie levensbeschouwelijk onderwijs.</u> Vervallen gemeentelijke subsidie. Dit is reeds een feitelijk gegeven. Het Rijk heeft deze subsidieregeling overgenomen. Het gaat hier dus om een financieel technische aanpassing.		-7 V	-7 V	-7 V	-7 V	-7 V
2	<u>Fonds Aankopen/opdrachten beeldende kunst.</u> Stopzetten van de jaarlijkse storting in het fonds. Dit betekent dat er geen geld meer wordt gespaard voor eventuele kunstaankopen eens per drie jaar, zoals thans in de begroting opgenomen. Wij achten het zinvoller voorgenomen kunstuitingen onderdeel uit te gaan laten maken van projectbudgetten.		-7 V	-7 V	-7 V	-7 V	-7 V
3	<u>Landelijk Contact Gemeentelijk Welzijnsbeleid.</u> Afschaffen contributie. Dit is geen essentieel lidmaatschap.		-1 V	-1 V	-1 V	-1 V	-1 V
4	<u>Beheerscommissie Accommodaties.</u> Verwerken reguliere verhoging 2010 inkomsten BA (De Dialoog en De Leemkuul). De budgettaire gevolgen van de verhoging 2010 worden thans structureel in de meerjarenbegroting verwerkt.		-21 V	-21 V	-21 V	-21 V	-21 V
5	<u>Sociaal culturele accommodaties.</u> Verhogen inkomsten sociaal culturele accommodaties (met 2,5% in 2012). Dit betreft de structurele raming van de reguliere verhoging in 2012.		-14 V	-14 V	-14 V	-14 V	-14 V
6	<u>Subsidie GGD.</u> Verminderen subsidie met ingang van 2015. De GGD is momenteel bezig om binnen de begroting van de GGD 10% te bezuinigen.					-25 V	-25 V
7	<u>Gemeentelijke monumenten.</u> Beperken subsidies gemeentelijke monumenten. In de huidige begroting is thans jaarlijks € 32.000,00 beschikbaar. Dit wordt verlaagd naar € 20.000,00. Het gevolg is dat subsidies of verlaagd (aanpassing subsidieplafond), of beperkt moeten worden in omvang.		-12 V	-12 V	-12 V	-12 V	-12 V
8	<u>Rijksmonumenten.</u> Vervallen budget voor diverse kleine kosten rijksmonumenten. Het huidige budget ter grootte van € 2.000,00 per jaar wordt nauwelijks gebruikt en kan derhalve vervallen.		-2 V	-2 V	-2 V	-2 V	-2 V
9	<u>Sportaccommodaties.</u> Verhoging toegangsprijzen sportaccommodaties per 1 augustus 2010 met 3,7%. Dit betreft de verwerking in de meerjarenbegroting van de structurele budgettaire gevolgen van de verhoging 2010.		-21 V	-21 V	-21 V	-21 V	-21 V
10	<u>Binnensportaccommodaties.</u> Verhogen toegangsprijzen zwembad en lezswemmen en sporthallen met 2,5% in 2012. Dit betreft de verwerking in de meerjarenbegroting van de reguliere verhoging 2012.		-21 V	-21 V	-21 V	-21 V	-21 V
11	<u>Binnensportaccommodaties.</u> Verhogen toegangsprijzen zwembad en lezswemmen en sporthallen met 2,5% in 2014. Dit betreft de verwerking in de meerjarenbegroting van de reguliere verhoging 2014.				-26 V	-26 V	-26 V
12	<u>Wet Inburgering.</u> Aframen budget uitvoeringskosten Wet Inburgering. Deze uitvoeringskosten zitten ook in de raming van de uitvoeringskosten SDV. Feitelijk wordt hiermee een dubbele raming uit onze begroting gehaald.		-38 V	-38 V	-38 V	-38 V	-38 V
13	<u>Meerjarenonderhoudsplan onderwijs.</u> MOP onderwijshuisvesting van 2 naar 3 jaarlijkse actualisatie. Met de schoolbesturen is al afgesproken dat de actualisatie eens in de drie jaar kan plaatsvinden.			-4 V		-4 V	
14	<u>Wegenbeheersplan 2009-2014.</u> Heroverwegen nieuw beleid Programmabegroting 2011-2014: geen vervanging asfalt door klinkers.		-72 V	-16 V	-82 V	-22 V	-22 V
15	<u>Wegenbeheersplan 2009-2014.</u> Heroverwegen nieuw beleid Programmabegroting 2011-2014: geen extra gelden voor EOZ.		-40 V	-40 V	-40 V	-40 V	-40 V
16	<u>Bossen.</u> Verhogen houtopbrengst bossen.		-6 V	-6 V	-6 V	-6 V	-6 V
17	<u>Houtverkopen.</u> Verkopen snoeihout en brandhout aan particulieren.		-3 V	-3 V	-3 V	-3 V	-3 V

Nr.	Omschrijving	Bedragen x € 1.000,00					Doorkijk
		Begroting	Programmabegroting 2011-2014				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016
18	<u>Bossen.</u> Binnenhalen subsidieopbrengsten. Per 1 januari 2011 is de nieuwe subsidieregeling van kracht, de SNL-subsidie (Subsidieregeling Natuur en Landschap). Voor Ermelo zal deze regeling gunstig uitpakken als gevolg van het grote areaal aan heide in eigendom en beheer. Wij verwachten (de beschikking is nog niet binnen) jaarlijks een subsidie van € 170.000,00 tot € 185.000,00. Thans is een subsidie-inkomst begroot van € 100.000,00. Deze nieuwe subsidie is echter geen output-subsidie meer, maar een beheersubsidie, gebaseerd op noodzakelijke beheersmaatregelen en normkosten. Dit kan er toe leiden dat wij de beheerskosten heide ook moeten verhogen. Het Rijk wil dat ook bevorderen middels deze nieuwe subsidieregeling. Per saldi verwachten wij uiteindelijk een voordeel van € 60.000,00. Indien wij de beheersdoelen niet halen, kan dit leiden tot terugbetalen van ontvangen subsidies. De nog te ontvangen subsidiebeschikking zal voor 6 jaar gaan gelden.		-60 V	-60 V	-60 V	-60 V	-60 V
19	<u>Veras.</u> Afschaffen. Dit betreft het programma voor ongevallenregistraties. Er is een gratis alternatief beschikbaar gekomen.		-8 V	-8 V	-8 V	-8 V	-8 V
20	<u>GRP.</u> Afzien van investeringen telemetrie. Voor 2011 is een krediet beschikbaar van € 300.000,00. Het niet uitvoeren leidt tot een lagere jaarlijkse storting in de voorziening Vervangingsinvesteringen GRP.		-6 V	-6 V	-6 V	-6 V	-6 V
21	<u>Markt.</u> In overleg met de marktcoöplui is de gemeente gestopt met de huur en doorverhuur van marktkramen. Daarnaast zullen de kosten van de marktcommissie verlaagd worden.		-11 V	-11 V	-11 V	-11 V	-11 V
22	<u>Waterplan.</u> Stopzetten uitvoering Waterplan (éénmalig in 2012).		-22 V				
23	<u>VNOG.</u> Handhaven (vooralsnog) van het 65% formatieniveau brandweerformatie in plaats van groei naar 80%. Het wordt verantwoord geacht om niet langer het gereserveerde geld voor deze groei beschikbaar te houden.		-36 V	-36 V	-36 V	-36 V	-36 V
24	<u>Brandweer.</u> Kapitaalinvesteringen brandweer: afschrijvingstermijn naar 16 jaar. Dit voorstel is ingebracht door de brandweercommandant.		-20 V	-20 V	-20 V	-20 V	-20 V
25	<u>Bouwen.</u> Verminderen budget voor aanschaf materialen voor handhaving bouwen. Het thans in de meerjarenbegroting beschikbare budget wordt gehalveerd.		-4 V	-4 V	-4 V	-4 V	-4 V
26	<u>Evenementenfonds.</u> De raad heeft in het verleden besloten om € 30.000,00 beschikbaar te stellen voor een jaarlijks evenementenfonds. Omdat in de begroting al € 10.000,00 geraamd was, is er thans € 40.000,00 per jaar beschikbaar. Dit wordt teruggebracht naar het niveau van het raadsbesluit.		-10 V	-10 V	-10 V	-10 V	-10 V
27	<u>Burgerjaarverslag.</u> Afschaffen. Dit is geen wettelijke verplichting meer.		-8 V	-8 V	-8 V	-8 V	-8 V
28	<u>Benchmark "Waarstaatjegemeente".</u> Beperken deelname tot eens in de twee jaar. Het gevolg is dat de indicatoren in de begroting en rekening in plaats van jaarlijks tweemaal worden geactualiseerd.			-8 V		-8 V	
29	<u>College van burgemeester en wethouders.</u> Beperken representatiekosten.		-3 V	-3 V	-3 V	-3 V	-3 V
30	<u>Bedrijfsvoering.</u> Bezuinigingen op de bedrijfsvoering (omvang totale apparaatskosten, inclusief Griffie). Doelstelling is de realisatie van de volgende gefaseerde bezuiniging: 2012 € 250.000,00, 2013 € 500.000,00, 2014 € 750.000,00 en met ingang van 2015 € 1.000.000,00. Door inkrimping van de formatie met 5 fte, het 1 jaar opschuiven van een aantal bedrijfsvoeringsinvesteringen, de regionale aanbesteding van multifunctionals en brandverzekering, het terugdringen van inhuur en het verlagen van de budgetten kosten derden voor bedrijfsvoeringstaken kunnen wij thans concreet maken: 2011 € 89.000,00, 2012 € 250.000,00, 2013 € 570.000,00, 2014 € 618.000,00 en met ingang van 2015 € 693.000,00. Het restant van de doelstelling wordt in de komende periode concreet ingevuld.	-89 V	-250 V	-570 V	-618 V	-693 V	-693 V
31	<u>Forensenbelasting.</u> Verhogen forensenbelasting met 50%. Hiermee wordt met ingang van 2012 de forensenbelasting voor vijf jaar vastgezet, inclusief de inflatiecorrectie. Wij achten dit verantwoord omdat Ermelo thans het laagste tarief heeft in de regio.		-237 V	-237 V	-237 V	-237 V	-237 V

		Bedragen x € 1.000,00					
		Begroting	Programmabegroting 2011-2014			Doorkijk	
Nr.	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
32	<u>Toeristenbelasting.</u> Verhogen toeristenbelasting met 18% met ingang van 2012 en vastzetten voor de jaren 2012 tot en met 2015. Dit is inclusief de inflatiecompensatie voor deze jaren. Wij achten dit verantwoord omdat Ermelo thans het laagste tarief heeft in de regio. Tevens geeft dit duidelijkheid voor de recreatieondernemers.		-48 V	-48 V	-48 V	-48 V	-48 V
33	<u>Rioolheffing GRP.</u> Versneld overgaan naar kostendekkendheid rioolheffing (in 2012 eenmalige extra verhoging). Het betreft een dienst die door Ermelo ver onder de kostprijs wordt aangeboden.		-300 V	-300 V	-300 V	-300 V	-300 V
34	<u>Afvalstoffenheffing.</u> Actualiseren kostendekkendheid afvalstoffenheffing (onderdeel btw). Ermelo hanteert de regel dat de afvalstoffenheffing volledig kostendekkend moet zijn, inclusief de btw. Op basis van recente berekeningen is gebleken dat wij thans niet de volledige btw verrekenen in de afvalstoffenheffing. Dat wordt nu hersteld.		-30 V	-30 V	-30 V	-30 V	-30 V
35	<u>Rente en reserves.</u> Afschaffen inkomensfunctie reserves, waardoor bespaarde rente vervalt en verlaging rentepercentage naar 3,75%.	-202 V	-311 V	-382 V	-350 V	-462 V	-462 V
36	<u>Stelpost Incidenteel onvoorzien.</u> Verlagen stelpost van € 2,00 naar € 1,00 per inwoner.		-27 V	-27 V	-27 V	-27 V	-27 V
37	<u>Stelpost Loonontwikkelingen 2011.</u> Verlagen stelpost van 2,5% naar 1,5%.		-120 V	-120 V	-120 V	-120 V	-120 V
38	<u>Stelpost Volumeontwikkelingen 2011.</u> Verlagen stelpost 2011 van € 155.000,00 naar € 100.000,00.		-55 V	-55 V	-55 V	-55 V	-55 V
39	<u>Stelpost Prijsmutaties 2011.</u> Verlagen stelpost 2011 van € 135.000,00 naar € 100.000,00.		-35 V	-35 V	-35 V	-35 V	-35 V
40	<u>Stelpost Circulaires algemene uitkering.</u> Vervallen restantbudget op deze stelpost.		-10 V	-10 V	-10 V	-10 V	-10 V
41	<u>Reserve Grondexploitatie.</u> Beroep doen op de reserve Grondexploitatie voor lopende projecten uit het collegeprogramma.		pm	pm	pm	pm	pm
42	<u>Structuurplannen.</u> Beperken kosten derden structuurplannen.		-5 V	-5 V	-5 V	-5 V	-5 V
43	<u>Bestemmingsplannen.</u> Beperken algemene kosten bestemmingsplannen.		-7 V	-7 V	-7 V	-7 V	-7 V
44	<u>Opvang asielzoekers.</u> Dit zit niet in de eerder aangeleverde ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen (het voorstellenmagazijn). Nadien is duidelijk geworden dat de subsidie SVMG structureel € 10.000,00 lager zal uitvallen dan thans begroot. Dit komt doordat de vorm van dienstverlening is gewijzigd. De SVMG koopt met ingang van 2011 een deel van de producten rechtstreeks in bij de SDV Veluwerand. De SDV brengt dit ten laste van het beschikbare budget voor de uitvoering van de Wet Inburgering.		-10 V	-10 V	-10 V	-10 V	-10 V
	Totaal ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen	-291 V	-1.898 V	-2.223 V	-2.451 V	-2.790 V	-2.778 V

6. BUDGETRAPPORTAGE BEGROTING 2011

6.1 Budgettaire aanpassingen Begroting 2011

De (primitieve) Begroting 2011 is, als zijnde een onderdeel van de Programmabegroting 2011–2014, op 11 november 2010 door uw raad behandeld en vastgesteld. Nadien is de Begroting 2011 een aantal keren aangepast. Hiertoe heeft u een aantal begrotingswijzigingen vastgesteld. Dit betreft de volgende bijstellingen:

- Najaarsnota 2010 (raadsbesluit van 11 november 2010);
- Decemberwijziging 2010 (raadsbesluit van 9 december 2010).

Deze Kadernota 2011 is dus de derde budgettaire bijstelling van de Begroting 2011. Wij hebben geen uitgebreide inventarisatie van budgetaanpassingen 2011 uitgevoerd, maar ons beperkt tot de volgende zaken:

- De budgettaire gevolgen van de Rekening 2010, zoals de rekeningsaldobestemmende posten 2010, de overlopende kredieten 2010, het rekeningsaldo 2010 en de mutaties met betrekking tot reserves en voorzieningen 2010;
- Alle tot en met ultimo maart 2011 genomen b&w- en raadsbesluiten met budgettaire gevolgen;
- Actualisatie van het investeringsplan 2011–2021 programma's.

In het voor u ter inzage liggende boekwerk Kadernota 2011: Bijstelling producten zijn alle budgetaanpassingen in detail opgenomen. Elk onderwerp is gesorteerd naar programma en vervolgens per product opgenomen. Dit zijn begrotingsaanpassingen op basis van bestaand beleid.

In totaliteit sluit de Begroting 2011 op basis van bestaand beleid in deze Kadernota 2011 met een nadeel van € 577.000,00. Dit nadeel is opgebouwd uit een groot aantal kleinere budgetaanpassingen en uit een aantal grotere aanpassingen. Dit zijn de volgende posten (groter dan € 25.000,00):

Omschrijving	Bedrag (x € 1.000,00)
Grondexploitatie: kosten projecten derden	48 N
Grondexploitatie: storten voordeel 2010 complex Horst Noord in reserve Grondexploitatie (Rekening 2010)	847 N
Grondexploitatie: beschikken nadeel 2010 complex De Driesprong over reserve Grondexploitatie (Rekening 2010)	-45 V
Bibliotheek afrekening subsidies 2006 tot en met 2009	-30 V
Gezondheidsbeleid	30 N
Wmo collectief vervoer: btw-teruggave 2009 tot en met 2011	-25 V
Debiteuren sociale zaken	-50 V
Voormalig bestuur: storting in de voorziening	26 N
Inhuur Griffie	26 N
Nog te bestemmen gedeelte Rekeningsaldo 2010 (Rekening 2010)	-288 V
Complex De Verbinding: beschikking nadeel 2010 over reserve grondexploitatie (Rekening 2010)	-197 V
GRP 2010: storten voordeel 2010 in reserve GRP (Rekening 2010)	123 N
Rente 2010: storten voordeel 2010 in reserve Renteschommelingen (Rekening 2010)	42 N
Reserve Renteschommelingen: afkomen reserves tot maximale stand	-75 V
Reserve Gladheidsbestrijding: aanvullen van de negatieve stand	31 N
Reserve Algemene buffer: aanvullen tot de minimumstand	77 N
Overige afwijkingen, per saldo	37 N
Totaal aanpassingen 2011 op basis van bestaand beleid	577 N

Naast de bovengenoemde budgetaanpassingen is er in deze Kadernota 2011 ook een aantal kredietaanvragen/-wijzigingen/-doorschuivingen opgenomen. Deze zijn vermeld bij de programma- en paragrafenrapportages. Korthedshalve wordt hiernaar verwezen.

De volgende aanpassing van en rapportage over de Begroting 2011 zal plaatsvinden bij de Najaarsnota 2011.

6.2 Totaal budgettaire uitkomst Begroting 2011

De totale budgettaire uitkomst van de Begroting 2011 bestaat uit:

Omschrijving	Bedrag (x € 1.000,00)
Totaal uitkomst Programmabegroting 2011-2014: jaarschijf 2011:	
▪ Bestaand beleid	-29 V
▪ Nieuwe ontwikkelingen	744 N
▪ Dekkingsplan	-715 V
Totaal uitkomst Najaarsnota 2010: jaarschijf 2011	-46 V
Totaal uitkomst Decemberwijziging 2010: jaarschijf 2011	0
Totale budgettaire uitkomst voor Kadernota 2011	-46 V
Totaal uitkomst Kadernota 2011: jaarschijf 2011:	
▪ Bestaand beleid	577 N
▪ Nieuwe ontwikkelingen	-78 V
▪ Ombuigingen en bezuinigingen	-291 V
Totale budgettaire uitkomst na Kadernota 2011	162 N

6.3 Dekkingsvoorstel voordeel Begroting 2011

Aan het bovengenoemde totaalnadeel ter grootte van € 162.000,00 heeft thans geen dekking te worden gegeven. Wij stellen voor om tijdelijk de Begroting 2011 te sluiten door opname van een stelpost Uitkomst kadernota. Dit in afwachting van de definitieve uitkomst in de Rekening 2011. Indien het uiteindelijke rekeningsresultaat 2011 ook een nadeel geeft te zien, dan moet op dat moment in de dekking worden voorzien. Rekeningstekorten mogen niet geactiveerd worden, maar moeten gedekt worden uit bestaande reserves.

Overigens verwachten wij nog een aantal nadelen over 2011, te weten de kosten bio-energiecentrale Calluna, de kosten sociale zaken en eventuele gevolgen van de bezuinigingen op defensie. Zodra wij meer duidelijkheid hebben over deze onderwerpen zullen wij u informeren. Eventuele concrete budgetaanpassingen 2011 op deze onderdelen zullen wij opnemen in de Najaarsnota 2011.

6.4 Toelichting op specifieke onderwerpen

6.4.1 Reserves en voorzieningen

Het instellen, opheffen of wijzigen van reserves en voorzieningen mag uitsluitend gebaseerd zijn op een door de raad genomen besluit. In deze Kadernota 2011 doen wij u de volgende voorstellen:

- Reserve Grondexploitatie.
De algemene kosten grondexploitatie worden voortaan niet meer verdeeld over de verschillende complexen, maar ten laste gebracht van de reserve Grondexploitatie.
- Reserve Renteschommelingen.
De reserve wordt met € 75.000,00 afgeroomd naar de maximale stand.
- Reserve Monumentenbeleid.
De reserve wordt met € 11.000,00 afgeroomd naar de maximale stand.
- Reserve Gladheidsbestrijding.
De reserve wordt met € 31.000,00 aangevuld om de negatieve stand weg te werken.
- Reserve Algemene buffer.
De reserve wordt met € 77.000,00 aangevuld naar de minimale stand.
- Reserve Grondexploitatie.
De reserve wordt met € 1.721.000,00 afgeroomd naar de maximale stand.
Dit bedrag wordt gestort in de reserve Vitaal Ermelo in Ontwikkeling.
- Reserve Grondexploitatie.
Op grond van de nota Grondbeleid wordt de reserve Grondexploitatie opgesplitst in twee reserves, te weten de reserve Grondexploitatie en de risicoreserve Grondexploitatie.

7. BUDGETRAPPORTAGE PROGRAMMABEGROTING 2012-2015

7.1 Budgettaire aanpassingen Programmabegroting 2012–2015

De jaarschijven 2012 tot en met 2015 zijn, als zijnde een onderdeel van de Programmabegroting 2011–2014, op 11 november 2010 door de raad behandeld en vastgesteld. Bijstelling heeft plaatsgevonden in de Najaarsnota 2010 en de Decemberwijziging 2010. In deze Kadernota 2011 worden de jaarschijven 2012 tot en met 2015 wederom geactualiseerd en wordt het nieuwe doorkijkjaar 2016 opgenomen.

In het voor u ter inzage liggende boekwerk Kadernota 2011: Bijstelling producten zijn alle voorgestelde budgetaanpassingen in detail opgenomen. Deze budgetaanpassingen zijn gebundeld per onderwerp en vervolgens gesorteerd naar programma en product. De opgenomen budgetaanpassingen komen met name voort uit al eerder genomen b&w- en/of raadsbesluiten met budgettaire gevolgen en uit een actualisatie van het investeringsplan 2011–2021 (programma's).

In deze Kadernota 2011 zijn op basis van bestaand beleid voor de jaarschijven 2012 en verder de volgende budgettaire aanpassingen opgenomen:

Omschrijving (bedragen x € 1.000,00)	2012	2013	2014	2015	Totaal 2012-15	Doorkijk 2016
Uitkomst Kadernota 2011	91 N	58 N	105 N	86 N	340 N	132 N
De grootste budgettaire aanpassingen (groter dan € 25) zijn:						
Vervallen huurvergoeding oefenterreinen 2016						56 N
Debiteuren sociale zaken	-50 V	-50 V	-50 V	-50 V	-200 V	-50 V
Verkiezingen 2014			42 N		42 N	
Personeelskosten bestuur en ambtelijke organisatie	161 N	143 N	149 N	138 N	591 N	138 N
Diverse kleinere afwijkingen: per saldo	-20 V	-35 V	-36 V	-2 V	-93 V	-12 V

7.2 Totaal budgettaire uitkomst Programmabegroting 2012–2015

De totale budgettaire uitkomst van de Programmabegroting 2012–2015 na Kadernota 2011 bestaat uit:

Omschrijving (bedragen x € 1.000,00)	2012	2013	2014	2015	Totaal 2012-15	Doorkijk 2016
Totaal uitkomst begroting 2011–2014:						
▪ Bestaand beleid	232 N	429 N	55 N	359 N	1.075 N	359 N
▪ Nieuwe ontwikkelingen	691 N	661 N	730 N	689 N	2.771 N	689 N
▪ Nog te dekken uit de Programmabegroting 2010–2013			778 N	778 N	1.556 N	778 N
Totaal uitkomst Najaarsnota 2010	575 N	464 N	369 N	313 N	1.721 N	313 N
Totaal uitkomst Decemberwijziging 2010	10 N	-77 V	3 N	152 N	88 N	152 N
Totale budgettaire uitkomst voor Kadernota 2011	1.508 N	1.477 N	1.935 N	2.291 N	7.211 N	2.291 N
Totaal uitkomst Kadernota 2011: bestaand beleid	91 N	58 N	105 N	86 N	340 N	132 N
Totaal uitkomst Kadernota 2011: nieuwe ontwikkelingen	81 N	39 N	37 N	46 N	203 N	109 N
Totaal uitkomst Kadernota 2011: ombuigingen en bezuinigingen	-1.898 V	-2.223 V	-2.451 V	-2.790 V	-9.362 V	-2.778 V
Totaal uitkomst na Kadernota 2011	-218 V	-649 V	-374 V	-367 V	-1.608 V	-246 V

Uit deze uitkomst kan het volgende geconcludeerd worden:

- Alle begrotingsjaren sluiten na deze Kadernota 2011 met een budgettair voordeel.
- Positief is dat er thans budgettair gezien orde op zaken is gesteld (de al bestaande nadelen zijn gedekt), hetgeen een goede basis vormt voor het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015.

Echter:

- De Programmabegroting 2012–2015 wordt de komende maanden opgesteld. De ervaring leert dat daar nog nadelen uit voort zullen komen. Wij willen dat echter zo beperkt mogelijk houden.
- Wij verwachten mogelijk nog substantiële structurele nadelen inzake de bio-energiecentrale Calluna, sociale zaken en eventuele gevolgen van de bezuinigingen op defensie.
- Wij hebben nog geen inzicht in de uitkomsten van de mei-/junicirculaire 2011 algemene uitkering Gemeentefonds en de financiële uitkomsten van het concept bestuursakkoord Rijk / VNG.
- Wij hebben nog geen inzicht in de gevolgen voor Ermelo van de provinciale- en rijksbezuinigingen en de overheveling van rijkstaken naar gemeenten (onder gelijktijdige korting op de beschikbare gelden).
- Voor de nieuwe ontwikkelingen verwachten wij uiteindelijk een jaarlijks budget van € 2 mln benodigd te hebben. Thans is een jaarlijks bedrag van ongeveer € 0,8 mln concreet ingevuld.

Derhalve stellen wij voor:

- Om deze jaarlijkse voordelen voor kennisgeving aan te nemen.
- Thans geen bestemming aan deze voordelen te geven.

8. UITGANGSPUNTEN PROGRAMMABEGROTING 2012-2015

8.1 Inleiding

Met het vaststellen van deze Kadernota 2011 zijn tevens de voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwe Programmabegroting 2012–2015 opgestart. Deze Kadernota 2011 geeft de uitgangspunten weer waar binnen de nieuwe programmabegroting de komende maanden zal worden opgesteld. Met de vaststelling van de Kadernota 2011 stelt de raad de kaders voor de Programmabegroting 2012–2015 vast.

De kaderstelling bestaat allereerst uit een eerste voorlopige budgettaire indicatie voor de jaren 2012 en verder. Zie hiervoor de voorgaande hoofdstukken.

Ten tweede heeft de huidige economische situatie gevolgen voor de Programmabegroting 2012–2015.

Ten derde is het voor het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015 noodzakelijk om vooraf een aantal percentages en aannames vast te stellen.

In dit hoofdstuk 8 vindt u de volgende onderwerpen:

- 8.2 Loonontwikkelingen;
- 8.3 Prijsontwikkelingen;
- 8.4 Volumeontwikkelingen;
- 8.5 Waggs-ontwikkelingen;
- 8.6 Renteontwikkelingen;
- 8.7 Beleid reserves en voorzieningen;
- 8.8 Nota Grondbeleid.
- 8.9 Belastingpercentages;
- 8.10 Actualiteitswaarde Beleidsnotities Financiële Verordening.

Per onderdeel is waar nodig een concept-advies opgenomen.

8.2 Loonontwikkelingen

In 2004 is de systematiek van ramen van stelposten voor loonontwikkelingen gewijzigd. Wij zijn toen overgestapt van de methodiek van lopende prijzen naar de methodiek van constante prijzen. Dit betekent dat uitsluitend in het eerste begrotingsjaar de stelpost loonmutaties wordt begroot op basis van een door ons zelf te bepalen percentage. Hierbij baseren wij ons op cijfers gepubliceerd door het CPB, aangevuld met eigen inschattingen. De ramingen in de volgende begrotingsjaren zijn gebaseerd op wat beschikbaar is gesteld binnen de algemene uitkering. Deze laatste categorie wordt in de begroting geraamd op de stelpost Nominale ontwikkelingen algemene uitkering. Deze wijziging heeft op 9 september 2004 voor de commissie ABZ ter inzage gelegen. Het is voor het eerst doorgevoerd in de Programmabegroting 2005–2008.

Bovenstaande betekent dat met betrekking tot de Programmabegroting 2012–2015 voor het begrotingsjaar 2012 het percentage voor de loonontwikkeling 2012 bepaald moet worden.

De huidige CAO (voor gemeenteambtenaren) loopt tot 1 juni 2011. Voor de periode daarna is nog geen nieuwe CAO afgesloten. Momenteel wordt er onderhandeld tussen bonden en werkgevers. In onze huidige begroting zijn wij uitgegaan van een loonsomstijging over 2011 van 1,5%.

In de Programmabegroting 2012–2015 wordt het salarispeil per 1 januari 2012 geraamd. De budgettaire gevolgen hiervan zijn als bestaand beleid verwerkt in deze Kadernota 2011. Dit betekent dat eventuele CAO-aanpassingen en wijzigingen van de sociale lasten in het jaar 2012 niet in de salarisramingen zitten. Deze worden structureel verwerkt op de stelpost Loonmutaties 2012. Voor de raming van deze stelpost Loonmutaties 2012 moeten wij zelf het percentage bepalen. Wij baseren ons daarbij op de gegevens van het Centraal Plan Bureau (CPB). Het CPB geeft voor 2012 voor de loonvoet sector overheid een percentage van 3,25 en voor de loonvoet marktsector een percentage van 3,5. Dit blijkt uit publicaties van het CPB van 14 april 2011. Indien wij deze cijfers van het CPB volgen, dan komen wij voor onze Begroting 2012 tot een percentage van 3,375. Gezien de economische situatie, de uitspraak van het Kabinet om op de nullijn voor ambtelijke salarissen te gaan zitten en de moeilijke CAO-onderhandelingen achten wij dit percentage van 3,375 voor het jaar 2012 te hoog.

Uitgaande van een inflatiecorrectie aan de uitgavenkant en bij de algemene belastingen van 1,5% over 2012 stellen wij voor om voor de loonmutaties 2012 ook een percentage van 1,5 te hanteren. Dit betekent dat er geen budgettaire ruimte binnen de begroting is voor een reële loonstijging. Wij sturen begrotingstechnisch dus uitsluitend op koopkrachtbehoud.

Mogelijk zal de meicirculaire 2011 meer duidelijkheid geven over de compensatie door het Rijk. Mogelijk zijn er dan ook actuelere cijfers van het CPB. Indien er aanleiding mocht zijn om het percentage alsnog bij te stellen dan zullen wij dit betrekken bij de Programmabegroting 2012–2015.

Uitgaande van een loonsom van ongeveer € 12 miljoen per jaar zou dit, op basis van een percentage van 1,5, een stelpost Loonmutaties 2012 betekenen van € 180.000,00 per jaar. Dekking komt deels uit de stelpost Nominale ontwikkelingen algemene uitkering.

Concept-advies met betrekking tot de loonontwikkelingen 2012:

- 1 De loonontwikkelingen 2012 voorlopig bepalen op 1,5%.
- 2 Bij het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015 bekijken of dit percentage bijgesteld moet worden.
- 3 De budgettaire gevolgen voor 2012 en verder meenemen bij het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015.

8.3 Prijsontwikkelingen

Net als bij de stelpost Loonontwikkelingen wordt uitsluitend in het eerste begrotingsjaar de stelpost Prijsmutaties begroot op basis van een door ons zelf te bepalen percentage. Hierbij baseren wij ons op cijfers gepubliceerd door het CPB, aangevuld met eigen inschattingen. De ramingen in de volgende begrotingsjaren zijn gebaseerd op wat beschikbaar is gesteld binnen de algemene uitkering. Deze laatste categorie wordt in de begroting geraamd op de stelpost Nominale ontwikkelingen algemene uitkering. Bovenstaande betekent dat met betrekking tot de Programmabegroting 2012–2015 voor het begrotingsjaar 2012 het percentage voor 2012 bepaald moet worden.

Met betrekking tot de prijsontwikkelingen wordt dus jaarlijks een stelpost Prijsmutaties opgenomen in de begroting. Deze stelpost wordt berekend over een gedeelte van de omzet. Immers niet elk budget is even prijsgevoelig en niet elk budget valt onder de noemer prijsontwikkelingen (bijvoorbeeld subsidies en salarissen). De budgetten die wel aan prijsontwikkelingen onderhevig zijn, worden niet bij het opstellen van de begroting automatisch bijgesteld. Eerst wanneer blijkt dat bijstelling als gevolg van prijsstijgingen onontkoombaar is, wordt het budget bijgesteld. De dekking komt dan uit de stelpost Prijsmutaties.

Met betrekking tot de Begroting 2011 werd het percentage voor de inflatie bepaald op 1,5%. In het kader van het dekkingsplan Begroting 2011 werd de prijsontwikkeling voor 2011 teruggebracht naar 0,5%. Dit betekent dat er in 2011 slechts een beperkte compensatie voor inflatie wordt gegeven. De budgetverantwoordelijken moeten het in principe doen met de budgetten die al in de begroting beschikbaar zijn gesteld.

Voor de Begroting 2012 moet naar eigen inzicht het percentage worden bepaald. Momenteel hebben wij te maken met een stijgende inflatie, vooral onder druk van stijgende grondstof-, olie- en voedselprijzen. Het Centraal Plan Bureau geeft in een publicatie van april 2011 aan dat zij voor het jaar 2012 een inflatiepercentage verwacht van 2%. Dit percentage van 2 komt overeen met de doelstelling van de Europese Centrale Bank. De ECB wil de inflatie onder, maar in ieder geval vlakbij de 2% houden. Momenteel bevindt de Europese inflatie zich op 2,7%.

Het zou logisch zijn dit percentage van 2 over te nemen voor onze Begroting 2012. Toch stellen wij voor om uit te gaan van een percentage van 1,5%. Door van een enigszins lager percentage uit te gaan willen wij de druk op een begrotingsgroei beperken. Budgetverantwoordelijken krijgen minder snel prijscompensatie en moeten het eerder met de huidige budgetten doen. Een percentage van 1,5 betekent een bedrag van € 150.000,00. De dekking komt deels uit de inflatiecompensatie binnen de algemene uitkering en deels uit de inflatiecorrectie op de eigen gemeentelijke inkomstenstromen (algemene belastingen).

Mocht er bij de meicirculaire 2011 meer duidelijkheid komen over de compensatie door het Rijk, dan zal bekeken worden of aanpassing van het percentage wenselijk is.

Voor het inzetten van de stelpost Prijsmutaties 2012 geldt dat er terughoudendheid zal worden betracht.

Concept-advies met betrekking tot de prijsontwikkelingen 2012:

- 1 De prijsontwikkelingen 2012 voorlopig bepalen op 1,5%.
- 2 Bij het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015 bekijken of de compensatie binnen de algemene uitkering aanleiding geeft om dit percentage bij te stellen.
- 3 De budgettaire gevolgen voor 2012 en verder meenemen bij het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015.
- 4 Bij het inzetten van de stelpost Prijsmutaties 2012 terughoudendheid betrachten.

8.4 Volumeontwikkelingen

Onder volumeontwikkelingen wordt verstaan autonome groei/krimp van aantallen, zoals toename van het aantal m2 weg, groen, uitkeringsgerechtigden, ouderen, gehandicapten en gebruikers leerlingenvervoer. Dit zijn met betrekking tot de budgettaire gevolgen in de programmabegroting nauwelijks te beïnvloeden ontwikkelingen. Deze moeten met voorrang budgettair vertaald worden, tenzij besloten wordt dat het wenselijk is het kwaliteitsniveau (de budgetnorm per eenheid) aan te passen. De raming van volumeontwikkelingen valt onder de noemer bestaand beleid. Net als bij prijsontwikkelingen worden de volumeontwikkelingen niet direct op de desbetreffende programmaposten geraamd, maar wordt op het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen een stelpost Volumeontwikkelingen opgenomen.

In de afgelopen jaren werd bij de bepaling van de omvang van deze stelpost uitgegaan van 0,4% van de omzet. Voor de Begroting 2011 is dit percentage bijgesteld naar 0,5%. Hierdoor was er in 2011 een bedrag van € 160.000,00 beschikbaar. Echter in het kader van het dekkingsplan Begroting 2011 is besloten om de stelpost Volumeontwikkelingen te verlagen naar € 60.000,00.

Voor het begrotingsjaar 2012 wordt voorgesteld om weer een stelpost Volumeontwikkelingen op te nemen. Uitgaande van een percentage van 0,5% van de gecorrigeerde omzet over 2012 (€ 32.000.000,00) komt dit neer op een bedrag ter grootte van € 160.000,00. Voorgesteld wordt dit bedrag op te nemen in de Begroting 2012. Gesproken wordt over de gecorrigeerde omzet en niet de gehele jaaromzet. Immers niet alle budgetten zijn onderhevig aan volumeontwikkelingen (bijvoorbeeld reserveringen) en een aantal budgetten valt al onder de stelpost Loonmutaties en de stelpost Waggs. Door de stelpost Volumeontwikkelingen niet over de gehele omzet te nemen, wordt een dubbeltelling voorkomen.

Overigens zal bij het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015 terughoudend worden omgegaan met de bijraming van budgetten als gevolg van volumeontwikkelingen. Uitsluitend daar waar de ontwikkelingen onontkoombaar zijn, worden de ramingen aangepast.

Concept-advies met betrekking tot volumeontwikkelingen 2012:

- 1 Voor volumeontwikkelingen 2012 een structurele stelpost ramen ter grootte van € 160.000,00.
- 2 Uitsluitend autonome ontwikkelingen die onontkoombaar zijn budgettair vertalen.

8.5 Waggs-onwikkelingen

Waggs staat voor Wet arbeid gepremieerde en gesubsidieerde sector.

In de begroting wordt opgenomen een stelpost Waggs. Deze stelpost dient ter dekking van de loon- en prijsontwikkelingen bij de gesubsidieerde welzijnsinstellingen, bijvoorbeeld SWOE, bibliotheek, streekmuziekschool, Het Pakhuis en Stichting Pinel. Net als bij de prijsontwikkelingen worden in de begroting de desbetreffende budgetten niet jaarlijks automatisch aangepast aan eventuele loon- en prijsontwikkelingen. Eerst wanneer deze ontwikkelingen zich daadwerkelijk hebben voorgedaan, wordt de desbetreffende raming aangepast. De dekking komt dan uit de stelpost Waggs.

Jaarlijks wordt de stelpost Waggs bij het opstellen van de programmabegroting opnieuw berekend en geraamd. Voor de Programmabegroting 2011–2014 is een percentage gehanteerd van 1,5, in een bedrag € 96.000,00. In het kader van het dekkingsplan Begroting 2011 is dit budget verlaagd naar € 70.000,00.

Met betrekking tot de Programmabegroting 2012–2015 moet thans het percentage voor de stelpost Waggs bepaald worden. Voor de raming van dit percentage wordt aangesloten bij de prognose van het CPB van april en de prognose van de eigen loonsomontwikkeling en de eigen prijsontwikkeling. Wij gaan uit voor onze eigen loonsomontwikkeling van een percentage voor 2012 van 1,5 en voor de prijsontwikkelingen 2012 van een percentage ter grootte van 1,5. Voorgesteld wordt dit laatste percentage ook te hanteren voor de berekening van de stelpost Waggs. Voor de jaren 2012 tot en met 2015 leidt dit niet tot budgetaanpassingen. De stelpost Waggs 2016 moet met € 37.000,00 bijgeraamd worden.

Concept-advies met betrekking tot de Waggsontwikkelingen Programmabegroting 2012–2015:

- 1 De Waggsontwikkelingen bepalen op 1,5%.
- 2 De budgettaire gevolgen voor 2012 en verder meenemen bij het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015.

8.6 Renteontwikkelingen

Eind 2004 is opgesteld de Nota Rentebeleid gemeente Ermelo. Deze is op 27 januari 2005 door de raad vastgesteld. Bij het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015 is deze nota leidend. Onderdeel van deze nota is het rentepercentage. Besloten is dat het te hanteren rentepercentage jaarlijks bij de kadernota wordt bepaald. Dit wordt bepaald aan de hand van:

- het meest actuele rentepercentage van de benchmark BNG, uitgaande van het gemiddelde van de laatste vijf jaren bij percentages gebaseerd op 10 jarige leningen (gehanteerd tot en met de Programmabegroting 2009–2012).
- het meest actuele rentepercentage van de benchmark BNG, uitgaande van het gemiddelde van de laatste tien jaren bij percentages gebaseerd op 10 jarige leningen (gehanteerd met ingang van de Programmabegroting 2010–2013).
- de rentevisie op basis van de verwachtingen van zes grote banken voor het komende jaar.

Destijds is, gebaseerd op de percentages over augustus 2004 (zijnde 4,7501 en respectievelijk 4,91), besloten een rentepercentage te hanteren van 4,75, met daarbij een bandbreedte van 0,5%. Voor de jaren daarna is telkens bij de kadernota bekeken hoe dit percentage verder uitpakt. Tevens is daarbij de eigen rentevisie van de gemeente betrokken. In een tabel ziet dat er als volgt uit:

	Begroting 2005	Begroting 2006	Begroting 2007	Begroting 2008	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Benchmark BNG o.b.v. gemiddelde laatste vijf jaar	4,75	4,67	4,25	4,02	3,94	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Benchmark BNG o.b.v. gemiddelde laatste tien jaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4,41	4,30	4,00
Rentevisie 6 banken	4,91	4,49	4,16	4,48	4,43	3,65	4,01	3,96
Gehanteerd rentepercentage in begroting Ermelo	4,75	4,75	4,75	4,75	4,75	4,75	4,75	nog te bepalen

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het percentage van de rentevisie van zes grote banken buiten de bandbreedte valt. Wij richten ons hierbij op de maandberichten van Thésor. De rentevisie per bank verschilt. Het hoogste percentage ligt op 4,40 en het laagste percentage op 3,70. Gemiddeld is het percentage dus 3,96. Thésor geeft aan dat de rente stijgende is. In oktober 2010 meldde de rentevisie nog een percentage van 3,11 en thans dus 3,96. Een verdere lichte stijging wordt verwacht.

Ook het percentage op basis van de benchmark BNG (4,0%) valt thans buiten de bandbreedte.

Voor extra informatie omtrent de rente is gekeken naar de rentepercentages voor het aantrekken van vaste geldleningen. Voor geldleningen met een jaarlijkse aflossing en een looptijd van 10 jaar zouden wij in april 2011 een rente betalen op basis van een percentage ter grootte van 3,78. Bij een tienjarige fixe-lening (aflossing ineens) bedraagt het rentepercentage 4,31%. Ook dit zijn lage percentages. Wij verwachten de komende jaren geen vaste geldleningen aan te hoeven trekken.

Het is momenteel moeilijk om een eigen rentevisie te ontwikkelen voor de komende jaren. De rente is thans welliswaar stijgende, maar nog steeds laag. De verwachting is dat als de economie nog verder gaat aantrekken, ook de rente verder zal gaan stijgen. Ook is het onduidelijk wat de gevolgen van de enorme overheidsbezuinigingen zullen zijn op de economie en vervolgens op de rente. Daarnaast hebben de woning- en hypotheekmarkt het nog steeds moeilijk. De hoge olie-, grondstof- en voedselprijzen zijn ook van invloed op de economie. Ten slotte noemen wij nog de zeer slechte financiële situatie van een aantal Europese landen.

Duidelijk uit de bovenstaande tabel is dat al een aantal jaren één van de beide rentepercentages buiten de bandbreedte valt. Tot op heden is dat nog geen reden geweest om het rentepercentage van 4,75 naar beneden bij te stellen. Daar willen wij thans toch verandering in gaan aanbrengen. Zoals wij vorig jaar bij de Kadernota 2010 hebben toegezegd, zijn in het kader van het ombuigings- en bezuinigingstraject alle rente-invloeden op de begroting van Ermelo tegen het licht gehouden. In dat kader wordt voorgesteld het rentepercentage voor 2012 naar beneden bij te stellen naar 3,75%. De budgettaire gevolgen hiervan zijn opgenomen in de ombuigings-/bezuinigingsvoorstellen.

Concept-advies met betrekking tot renteontwikkelingen 2012:

- 1 De Nota Rentebeleid gemeente Ermelo is leidend.
- 2 Het rentepercentage 2012 bepalen op 3,75%.

8.7 Beleid reserves en voorzieningen

In 2004 is opgesteld de Nota Reserves en voorzieningen gemeente Ermelo. Deze nota is op 28 oktober 2004 vastgesteld door de raad. Op 21 december 2006 heeft de raad een gedeeltelijke actualisatie vastgesteld. Bij het opstellen van de Programmabegroting 2012–2015 is voor de onderdelen reserves en voorzieningen deze nota leidend. Voor de Programmabegroting 2012–2015 moet het rentepercentage voor de bespaarde rente bepaald worden. Dit percentage wordt telkens gekoppeld aan het algemene rentepercentage. Derhalve zou het logisch zijn om voor te stellen om het rentepercentage bespaarde rente te bepalen op 3,75.

Vorig jaar is bij de Kadernota 2010 toegezegd dat de rente–invloeden op de gemeentelijke begroting bij het bezuinigings–/ombuigingstraject betrokken zullen worden. Dat is ook gebeurd. In het ombuigings–/bezuinigingstraject zit een voorstel met betrekking tot de rente. Voorgesteld wordt de systematiek van bespaarde rente in onze begroting en rekening los te laten en geen rentevergoedingen meer te verstrekken aan reserves en voorzieningen (met name de reserve Grondexploitatie). Een uitzondering hierop wordt gemaakt voor reserves en voorzieningen die gewaardeerd zijn tegen contante waarde (bijvoorbeeld de risicovoorziening De Verbinding). In dit laatste geval moet wel een rentepercentage bepaald worden. De budgettaire gevolgen zijn meegenomen in het ombuigings– en bezuinigingstraject. Wij stellen voor dit thans door middel van deze Kadernota 2011 te formaliseren.

Concept–advies met betrekking tot renteontwikkelingen 2012:

- 1 De Nota Reserves en voorzieningen gemeente Ermelo is leidend.
- 2 Het rentepercentage 2012 bepalen op 3,75.
- 3 De systematiek van bespaarde rente loslaten.
- 4 Geen rentevergoedingen meer te verstrekken aan reserves en voorzieningen, met uitzondering van reserves en voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.
- 5 Het wegvallen van de bespaarde rente begraafplaats niet compenseren door hogere tarieven begraafplaats. Dit leidt tot een jaarlijks nadeel van € 60.000,00 op het product begraafplaats. Dit product is dus niet langer volledig kostendekkend.

Opgesteld is een geheel nieuwe nota Grondbeleid. Deze nota is op 7 oktober 2010 door de raad vastgesteld. In deze nota is aangegeven dat in de jaarlijkse kadernota met betrekking tot een viertal punten voorstellen moeten worden gedaan. Dit betreft de punten:

- bepalen van het rentepercentage voor de grondexploitatie.
- bepalen van een percentage voor kostenstijging.
- bepalen van een percentage voor opbrengstenstijging.
- bepalen van het rekestarief voor ambtelijke (plan)kosten in de exploitatieopzetten.

In deze Kadernota 2011 moeten derhalve de bovengenoemde percentages en tarieven voor 2012 worden bepaald.

1. Bepalen van het rentepercentage voor de grondexploitatie.

Voorgesteld wordt aan te sluiten bij het algemene rentepercentage voor 2012, dus 3,75%. Dit percentage geldt dus ook voor de verrekening van de financieringskosten met de complexen.

2. Bepalen van een percentage voor kostenstijging.

Dit percentage is van belang bij de dynamische eindwaardeberekeningen in de exploitatieopzetten Grondexploitatie. De nieuwe nota Grondbeleid geeft niet aan hoe dit percentage berekend moet worden. Omdat het hierbij met name gaat om kosten van bouw- en woonrijpmaken stellen wij voor dit percentage te baseren op het CBS prijsindexcijfer voor grond-, weg- en waterbouw. Op basis van de ontwikkeling van deze index wordt een inschatting gemaakt voor de toekomstige kostenstijging. Wij stellen voor in deze Kadernota 2011 het percentage te bepalen op 3.

3. Bepalen van een percentage voor opbrengstenstijging.

Ook dit percentage is benodigd voor de dynamische eindwaardeberekening in de exploitatieopzetten Grondexploitatie. Dit percentage wordt met name gebruikt om de geraamde grondopbrengsten te indexeren. Wij moeten dit percentage naar eigen inzicht bepalen. Hoewel de woningmarkt een voorzichtig herstel laat zien, stellen wij voor voorzichtigheidshalve nog uit te gaan van een indexering van 0%.

4. Bepalen van het rekestarief voor ambtelijke (plan)kosten in de exploitatieopzetten.

Al enige jaren werd een tarief van € 100,00 per uur gehanteerd. Dit tarief is gebaseerd op het gemiddelde tarief dat voor een externe kracht betaald moet worden. Hierdoor is het budgettair binnen een exploitatieopzet mogelijk om in te huren. Dit rekestarief wordt uitsluitend gebruikt in de exploitatieopzetten. Aanpassing van dit tarief zal leiden tot een hoger of lager exploitatiesaldo. In de gemeentelijke begroting en rekening wordt uitgegaan van de afdelingstarieven. Thans moet het rekestarief opnieuw bepaald worden. Gezien de hoogte van de uurtarieven van externe krachten wordt voorgesteld het rekestarief te verhogen naar € 125,00.

Concept-advies met betrekking tot de Grondexploitatie gemeente Ermelo:

- 1 Het rentepercentage bepalen op 3,75%.
- 2 Bij het bepalen van het percentage voor kostenstijging uitgaan van het CBS prijsindexcijfer voor grond-, weg- en waterbouw.
- 3 Het percentage voor kostenstijging bepalen op 3%.
- 4 Het percentage voor opbrengstenstijging bepalen op 0%.
- 5 Het rekestarief voor ambtelijke (plan)kosten bepalen op € 125,00.

Algemeen beleid van Ermelo is om terughoudend om te gaan met belastingstijgingen. Ermelo behoort dan ook tot de goedkoopste gemeenten van Nederland. In 2010 stonden wij op een 9e plaats (nummer 1 is de goedkoopste gemeente). Doelstelling is om minimaal te behoren tot de 100 goedkoopste gemeenten van Nederland.

Wij vinden het belangrijk dat de lokale lastendruk in verhouding staat tot omvang en kwaliteit van de openbare voorzieningen. Korthedshalve verwijzen wij naar de paragraaf Lokale heffingen in het boekwerk Programmarekening 2010. Hierin is het Ermelose beleid met betrekking tot de lokale heffingen verwoord. In het Collegeprogramma 2010–2014 is verwoord: "Uitgangspunt is geen lastenverzwaring, behoudens inflatiecorrectie, tenzij er echt geen enkele andere optie overblijft om de begroting sluitend te krijgen. Daarnaast geldt dat op macro niveau de opbrengsten uit de OZB gelijk zullen blijven".

In de Begroting 2011 is met betrekking tot de tarieven van de OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting een stijgingspercentage van 1,5% gehanteerd, zijnde de inflatiecorrectie over 2011. De tarieven rioolheffing 2011 zijn gebaseerd op het GRP 2009–2013, aangevuld met 1,5% inflatiecorrectie. Met betrekking tot de afvalstoffenheffing 2011 geldt dat deze 100% kostendekkend is, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de btw. Ook de andere legestarieven 2011 zijn, tenzij nadrukkelijk anders is besloten, kostendekkend.

Voor de Begroting 2012 moeten de percentages voor de tarieven opnieuw bepaald worden. De uitgangspunten worden in deze Kadernota 2012 vastgesteld. Dit betreft:

1 de algemene belastingen (OZB en hondenbelasting).

In de Begroting van 2012 is thans nog uitgegaan van de nullijn in 2012. Er is ook geen inflatiecorrectie opgenomen voor 2012. Omdat wij aan de uitgavenkant uitgaan van een inflatie van 1,5% wordt voorgesteld om ook aan de inkomstenkant een inflatiecorrectie toe te passen en hierbij hetzelfde percentage te hanteren als aan de uitgavenkant. Dit betekent dat de tarieven voor de OZB en de hondenbelasting in 2012 met 1,5% zullen stijgen.

2 de OZB in relatie tot de WOZ-waarde.

Algemene beleidsregel in Ermelo is dat bij de jaarlijkse vaststelling van de WOZ-waarde het uitgangspunt is dat de OZB-opbrengst in totaliteit geen wijziging ondergaat als gevolg van waardefluctuaties. Voorgesteld wordt deze beleidsregel ook in 2012 toe te passen.

3 de afvalstoffenheffing.

De algemene lijn is dat de kosten van afvalinzameling volledig kostendekkend zijn, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de btw en waarbij rekening wordt gehouden met de stand van de voorziening Afvalstoffenheffing. Voorgesteld wordt om voor het begrotingsjaar 2012 deze lijn te blijven hanteren.

4 de rioolheffing.

In 2009 is vastgesteld het GRP 2009–2013. In dit rioleringsplan is opgenomen een plan om geleidelijk aan te komen tot kostendekkende tarieven. Uiteindelijk moet in het jaar 2026 de riolering volledig kostendekkend zijn. Algemene lijn is om de tarieven rioolheffing te baseren op dit GRP 2009–2013. Voorgesteld wordt voor de Begroting 2012 deze lijn te blijven hanteren. De grootste groep gebruikers valt in de categorie "tot 500 kuub". Ter informatie, het tarief voor 2009 bedroeg € 96,50, voor 2010 € 100,00 en voor 2011 € 105,25. Bij de in het GRP 2009–2013 genoemde tarieven is uitgegaan van gelijkblijvende omstandigheden en prijspeil. Voorgesteld wordt om ook met betrekking tot de tarieven rioolheffing 2012 een inflatiecorrectie van 1,5% toe te passen. Daarnaast zullen in de tarieven rioolheffing 2012 worden meegenomen het raadsbesluit in de Najaarsnota 2010 (verhoging van € 31.000,00) en het voorstel in het ombuigings-/bezuinigingstraject (verhoging van € 300.000,00). De tarieven 2012 zullen naar boven afgerond worden op hele centen.

5 de toeristenbelasting.

In de Begroting van 2011 is thans uitgegaan van 1,5% inflatiecorrectie. In het ombuigings-/bezuinigingstraject wordt voorgesteld om de toeristenbelasting in 2012 met 18% te verhogen, hetgeen € 48.000,00 moet opbrengen. Wij stellen dit thans concreet voor, met als aanvulling dat de individuele tarieven 2012 dit keer naar boven worden afgerond. Deze verhoging geldt dan voor vier jaar, inclusief de inflatiecorrectie.

Indien de raad hier niet mee akkoord gaat stellen wij voor de toeristenbelasting 2012 met een inflatiecorrectie van 1,5% te verhogen. Met de recreatieondernemers is afgesproken dat dit percentage in september van het voorafgaande jaar bekend wordt gemaakt.

6 de forensenbelasting.

In de Begroting van 2011 is thans uitgegaan van 1,5% inflatiecorrectie. In het ombuigings-/bezuinigingstraject wordt voorgesteld om de forensenbelasting in 2012 met 50% te verhogen, hetgeen € 247.000,00 moet opbrengen. Wij stellen dit thans concreet voor, met als aanvulling dat de individuele tarieven 2012 dit keer naar boven worden afgerond. Deze verhoging geldt dan voor vijf jaar, inclusief de inflatiecorrectie.

Indien de raad hier niet mee akkoord gaat stellen wij voor de forensenbelasting 2012 met een inflatiecorrectie van 1,5% te verhogen. Met de recreatieondernemers is afgesproken dat dit percentage in september van het voorafgaande jaar bekend wordt gemaakt.

7 de overige legestarieven.

De algemene lijn is volledige kostendekkendheid, tenzij nadrukkelijk anders is besloten. Voorbeelden van uitzonderingen op volledige kostendekkendheid zijn de marktgelden en de kapvergunningen. Voorgesteld wordt deze algemene lijn in 2012 te blijven hanteren. Nieuw zal zijn dat ook de begraafplaats niet langer volledig kostendekkend is. Immers het wegvallen van de opbrengst bespaarde rente voorzieningen begraafplaats ter grootte van € 60.000,00 wordt niet gecompenseerd door hogere tarieven.

Concept-advies met betrekking tot de belastingpercentages 2012:

- 1 De tarieven van de algemene belastingen (OZB en hondenbelasting) met een inflatiepercentage van 1,5 verhogen.
- 2 De OZB-opbrengst ondergaat in totaliteit geen wijziging als gevolg van waardefluctuaties.
- 3 De afvalstoffenheffing blijft volledig kostendekkend, rekening houdende met de btw en de voorziening Afvalstoffenheffing.
- 4 De tarieven rioolheffing worden gebaseerd op het GRP 2009-2013, aangevuld met een inflatiecorrectie van 1,5% voor 2012 en de verhoging uit de Najaarsnota 2011 (€ 31.000,00) en de verhoging uit het ombuigings-/bezuinigingstraject (€ 300.000,00). De tarieven 2012 naar boven afronden op hele centen.
- 5 De tarieven toeristenbelastingen worden verhoogd met 18%. Dit is dan de stijging voor de jaren 2012 tot en met 2015, inclusief de inflatiecorrectie. Indien de raad hier niet mee akkoord gaat wordt het stijgingspercentage voor 2012 1,5, zijnde de inflatiecorrectie 2012. De individuele tarieven 2012 worden naar boven afgerond.
- 6 De tarieven forensenbelasting worden verhoogd met 50%. Dit is dan de stijging voor vijf jaar, inclusief de inflatiecorrectie. Indien de raad hier niet mee akkoord gaat, wordt het stijgingspercentage voor 2012 1,5, zijnde de inflatiecorrectie 2012. De individuele tarieven 2012 worden naar boven afgerond.
- 7 De overige legestarieven zijn volledig kostendekkend, tenzij nadrukkelijk anders is besloten.

8.10 Actualiteitswaarde diverse notities

Op 24 mei 2007 heeft de raad de Financiële verordening gemeente Ermelo vastgesteld. In mei 2011 is de herziene Financiële verordening gemeente Ermelo aan de raad aangeboden. In deze verordening staat dat met betrekking tot een aantal financiële beleidsnota's jaarlijks in de kadernota de actualiteit van de genoemde nota's moet worden getoetst. Het betreft:

Beleidsnota	Fin. verordening	Laatste actualisatie	Toetsing
1. Nota Afschrijvingsbeleid gemeente Ermelo	artikel 9	Raad 1 juni 2011 (Rekening 2010)	a. houdbaarheidsdatum nota b. wijziging afschrijvingstabel
2. Nota Reserves en voorzieningen gemeente Ermelo	artikel 10	Raad 2 juni 2010 (Kadernota 2010)	a. houdbaarheidsdatum
3. Nota Rentebeleid gemeente Ermelo	artikel 11	Raad 2 juni 2010 (Kadernota 2010)	a. houdbaarheidsdatum
4. Nota Grondbeleid	artikel 13-2	Raad 7 oktober 2010	Wijziging is niet nodig
5. Legesverordening	artikel 13-3	Raad 25 november 2010	Wijziging is niet nodig
6. Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement	artikel 14	Raad 6 maart 2008	Wijziging is niet nodig

1. Nota Afschrijvingsbeleid gemeente Ermelo.

Deze nota is oorspronkelijk op 23 september 2004 door de raad vastgesteld. In de raadsvergaderingen van 21 december 2006, 14 juni 2007, 19 juni 2008, 11 juni 2009, 5 november 2009, 2 juni 2010 en 1 juni 2011 heeft een gedeeltelijke actualisatie plaatsgevonden. Dit betrof in alle gevallen aanpassingen van de afschrijvingstabel en in 2008 de opname van een zgn. hardheidsclausule. Deze hardheidsclausule luidt: "In uitzonderlijke gevallen kan het college op voorstel van de afdeling Planning & Control afwijken van de afschrijvingstabel".

Met betrekking tot de houdbaarheidsdatum van de nota geldt dat de algemene regel is dat een beleidsnota na ongeveer vijf jaar herzien moet worden. Omdat Ermelo tussentijds de nota al op onderdelen steeds heeft geactualiseerd, kan de houdbaarheidsdatum enigszins verlengd worden. Streven is om de nota Afschrijvingsbeleid gemeente Ermelo in 2012 volledig te actualiseren.

Met betrekking tot de afschrijvingstabel worden thans de volgende afwijkingen geconstateerd:

- Brandweer: ademluchttoestellen. In de huidige afschrijvingstabel staat een afschrijvingstermijn van 8 jaar. De afschrijvingstermijn wordt 10 jaar.

Concept-advies met betrekking tot de nota Afschrijvingsbeleid gemeente Ermelo:

- 1 De nota Afschrijvingsbeleid in 2012 volledig actualiseren.
- 2 De gevolgen van de notitie Investeren ten laste van reserves op dat moment in de nota Afschrijvingsbeleid verwerken.
- 3 Voor de ademluchttoestellen brandweer wordt de afschrijvingstermijn 10 jaar.
- 4 Als gevolg van de ombuigings- en bezuinigingsvoorstellen de afschrijvingstermijn van een aantal brandweerinvesteringen verlengen naar 16 jaar.

2. Nota Reserves en voorzieningen gemeente Ermelo.

Deze nota is oorspronkelijk op 28 oktober 2004 door uw raad vastgesteld. Nadien is de nota herhaaldelijk op onderdelen geactualiseerd.

Met betrekking tot de houdbaarheidsdatum van de nota geldt dat de algemene regel is dat een beleidsnota na ongeveer vijf jaar herzien moet worden. Omdat Ermelo tussentijds de nota al op onderdelen steeds heeft geactualiseerd, kan de houdbaarheidsdatum enigszins verlengd worden. De volledige actualisatie van deze nota staat gepland voor 2012.

Concept-advies met betrekking tot de nota Reserves en voorzieningen gemeente Ermelo:

- 1 De nota Reserves en voorzieningen in 2012 volledig actualiseren.
- 2 De gevolgen van de rentevoorstellen uit het ombuigings-/bezuinigingstraject op dat moment in de nota Reserves en voorzieningen verwerken.
- 3 De gevolgen van de notitie Investeren ten laste van reserves op dat moment in de nota Reserves en voorzieningen verwerken.

3. Nota Rentebelid gemeente Ermelo.

Deze nota is oorspronkelijk op 28 oktober 2004 door uw raad vastgesteld. Nadien is de nota bij de diverse kadernota's herhaaldelijk op onderdelen aangepast.

Met betrekking tot de houdbaarheidsdatum van de nota geldt dat de algemene regel is dat een beleidsnota na ongeveer vijf jaar herzien moet worden. Omdat Ermelo tussentijds de nota al op onderdelen steeds heeft geactualiseerd, kan de houdbaarheidsdatum enigszins verlengd worden. De volledige actualisatie van deze nota stond gepland voor 2010. Dit is echter doorgeschoven naar 2011.

Concept-advies met betrekking tot de nota Rentebelid gemeente Ermelo:

- 1 De nota Rentebelid in 2011 volledig actualiseren.
- 2 De gevolgen van de rentevoorstellen uit het ombuigings-/bezuinigingstraject op dat moment in de nota Rentebelid verwerken.

4. Notitie Investeren ten laste van reserves.

Deze notitie is op 8 februari 2011 vastgesteld. Door opname in deze Kadernota 2011 verzoeken wij u de werkwijze te formaliseren. Bij de actualisatie van de hierbovengenoemde beleidsnota's zullen de uitkomsten van deze notitie verwerkt worden. Bij het Klimaatuitvoeringsprogramma 2010–2014 hebben wij deze werkwijze al gehanteerd. Hieronder is de tekst van de nota opgenomen.

Notitie Investeren ten laste van reserves.

De gemeente Ermelo heeft veel incidenteel geld. Dit komt met name uit de opbrengst verkoop NUON-aandelen en uit winstnemingen Grondexploitatie. Deze incidentele opbrengsten zijn c.q. worden de komende jaren in de reserve Vitaal Ermelo in Ontwikkeling gestort.

Ermelo wil dit geld inzetten voor uitvoeringskosten inzake de onderdelen klimaatbeleid, Structuurvisie/ centrumontwikkeling en (afhankelijk van het nog te nemen raadsbesluit) de Sportaccommodatienota.

Het probleem dat zich thans voordoet is dat Ermelo dus veel incidenteel geld beschikbaar heeft, maar structureel geld nodig heeft.

De wetgeving (BBV 2004) geeft regels inzake activeren (beschikbaar stellen van investeringskredieten) en eventuele dekking uit reserves.

Daarnaast heeft de provincie Gelderland aangegeven de gemeentelijke begroting te controleren op het dekken van structurele lasten uit reserves (zijnde incidentele gelden).

In de afgelopen periode is Ermelo in een tweetal gevallen tegen deze problematiek aangelopen, te weten bij de Margrietschool en het Klimaatuitvoeringsprogramma 2010–2014. De verwachting is dat deze problematiek zich in de toekomst opnieuw zal manifesteren.

Deze problematiek moet opgelost worden. Dit vraagt om creatieve oplossingen binnen de mogelijkheden die het BBV biedt. In de afgelopen tijd is er op de afdeling P&C diep over nagedacht en is een gesprek gevoerd met de heer J. Hofmeijer RA van Deloitte Accountants B.V.

Dit heeft geleid tot de volgende punten:

1. Activa met maatschappelijk nut in de openbare ruimte (bijvoorbeeld wegen).

Volgens het BBV 2004 mogen deze investeringen geactiveerd worden, maar het hoeft niet. Bij niet-activeren komen de kosten ineens ten laste van de programma's (exploitatie) en mogen dan uit de reserves worden gedekt. Ermelo heeft dit de afgelopen jaren al gedaan.

Actiepunt:

- Bekijk of er nog oude boekwaardes zijn, die alsnog ten laste van de reserves ineens volledig afgeschreven kunnen worden. Hierdoor vallen dan structureel de desbetreffende kapitaallasten vrij.
- Bekijk of er de komende jaren in het investeringsplan investeringskredieten staan, die alsnog ineens afgeschreven kunnen worden ten laste van de reserves. Hierdoor vallen dan structureel de desbetreffende kapitaallasten vrij.
- Beoordeel bij elke kredietaanvraag nog nadrukkelijker of het krediet geheel of gedeeltelijk onder de noemer "maatschappelijk nut in de openbare ruimte" is te brengen.

2. Minimumgrens voor activeren.

De gemeente Ermelo hanteert een minimumgrens voor activeren van € 25.000,00, met uitzondering van I&A, tractie, brandweer, Beheerscommissie Accommodaties, gemeentewerf en gemeentehuis. Dit is door de raad besloten in de Nota Afschrijvingsbeleid gemeente Ermelo. Gemeenten kunnen deze grens zelf bepalen. Logischerwijs moet het bedrag wel passen bij de omvang van de gemeente. Zaken die niet geactiveerd worden, komen ineens ten laste van de exploitatie en kunnen ineens uit de reserves worden gedekt. Verhoging van de minimumgrens leidt wel tot meer incidentele budgetten op de exploitatie en vervolgens tot mogelijk grotere fluctuaties in de jaarlijkse exploitatiesaldi. Ook kan dit mogelijk leiden tot meer rekeningsaldobestemmende posten, met name bij het niet volgens de planning uitvoeren.

Actiepunt:

- Verhoog de minimumgrens voor activeren naar € 100.000,00.
- Inventariseer de mogelijke gevolgen voor in het investeringsplan 2011–2021 opgenomen investeringskredieten.

3. Splitsen van kredieten in afzonderlijke onderdelen.

Ermelo werkt over het algemeen met totaal kredieten. Het is mogelijk om onderdelen af te splitsen in afzonderlijke eenheden. Dit geldt met name voor onderdelen die afzonderlijk gezien niet geactiveerd behoeven te worden of ineens afgeschreven mogen worden. Bijvoorbeeld onderdelen als parkeerplaats, kiss and ride stroken, wegen, onderzoeken, tijdelijke huisvesting, sloopkosten (bij vervangende herbouw op eigen grond). Bij de Margrietschool heeft Ermelo deze lijn al (deels) ingezet.

Actiepunt:

- Splits investeringskredieten op en zonder met name die onderdelen af die ineens naar de exploitatie kunnen worden gebracht.

4. Boekwaarde activa.

Bestaande activa hebben een boekwaarde op de balans. Bij verkoop of verlies van het activa moet de boekwaarde ineens ten laste van de exploitatie worden gebracht. Dit geldt ook bij duurzame waardevermindering van activa. Indien een gebouw of ander activa aanvullend wordt aangepast (bijvoorbeeld zonnepanelen op een bestaand gemeentelijk gebouw) bekijk dan of er sprake is van een waardetoevoeging aan het gebouw. Deze waardetoevoeging dient in brede zin te worden beschouwd en kan dus ook bijvoorbeeld een structurele besparing op de exploitatiekosten betreffen. Het is niet zo dat het gebouw perse in euro's meer waard moet worden. Als er geen sprake is van waardetoevoeging, dan afboeking ten laste van de exploitatie en vervolgens is dekking in één keer uit de reserves mogelijk. De vraag is dus: is er door de plaatsing van bijvoorbeeld zonnepanelen waarde toegevoegd aan een gebouw. Indien het antwoord ja is, is activering aan de orde, maar kan de verwerkingswijze conform punt 5 (hier onder) worden toegepast.

Actiepunt:

- Bekijk bij kredietaanvragen of er waarde wordt toegevoegd aan een actief.

5. Activeren en kapitaallasten.

Als de investering geactiveerd moet worden, komen de kapitaallasten ten laste van de exploitatie. Volgens het BBV 2004 mogen kapitaallasten gedekt worden uit de reserves. Hiertoe dient het totaalbedrag van de kapitaallasten over de totale afschrijvingstermijn te worden bepaald. Dit totaalbedrag moet dan in het eerste jaar afgezonderd worden van de reserve (bijvoorbeeld reserve VEO) en ineens gestort worden in een afzonderlijke beklemd bestemmingsreserve. De raad moet dan tevens de bestemming definitief vastzetten. Deze bestemmingsreserve mag dan niet meer meegeteld worden in de weerstandscapaciteit. Deze werkwijze mag ook gebruikt worden voor de overige exploitatielasten (bijvoorbeeld onderhoud en energie) met betrekking tot de desbetreffende investering. Deze werkwijze wordt aanbevolen door de commissie BBV in haar notitie Kapitaalgoederen, maar sluit niet aan bij de opmerkingen van de provincie Gelderland inzake het financieel toezicht door de provincie (structurele lasten mogen niet uit incidentele middelen (reserves) worden gedekt).

De accountant geeft aan dat naar zijn mening het BBV 2004 leidend is bij het opstellen van de jaarrekening en dat aan de opmerking van de provincie Gelderland tegemoet gekomen kan worden door de handelswijze goed toe te lichten in de jaarrekening (bij het onderdeel bestemmingsreserves) en in het jaarverslag (paragraaf Weerstandsvermogen). Ermelo voldoet aan het BBV 2004, is een financieel gezonde gemeente en staat als financieel degelijk bekend bij de provincie. Het is wel enig risico met betrekking tot het provinciaal toezicht, maar het lijkt zowel ons als de accountant goed uit te leggen aan de provincie.

Aanvullend punt is dat bij de beschikking van de jaarlijkse kapitaallasten over een reserve gekeken kan worden naar het rente-aandeel. De accountant geeft aan dat er mogelijk een verdere vereenvoudiging van de Ermelose rentemethodiek kan worden gerealiseerd, waardoor er minder beslag op de reserves gelegd kan worden. Dit idee is het waard om verder uit te zoeken. Overigens is in het ombuigings-/bezuinigingstraject al een vereenvoudiging van de rentemethodiek opgenomen.

Actiepunt:

- Waar wenselijk de kapitaallasten (en eventuele andere exploitatielasten) dekken uit de reserves. Hiertoe in het eerste jaar een specifieke beklemd bestemmingsreserve instellen met een vaste bestemming en deze vullen.
- Dit niet standaard bij alle investeringen te hanteren, maar te beperken voor door het college van b&w en de raad geaccordeerde onderwerpen (specifieke investeringen).
- Onderzoek de mogelijke verdere vereenvoudiging van de rentemethodiek en kom met voorstellen.

9. AFKORTINGEN

9.1 Overzicht van gebruikte afkortingen

In deze Kadernota 2011 zijn de volgende afkortingen gebruikt.

Afkorting	Omschrijving
ABZ	Algemene en Bestuurlijke Zaken
ARN	Afval Regio Nijmegen
BA	Beheerscommissie Accomodaties
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBS	Bijzondere Basisschool
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
btw	Belasting Toegevoegde Waarde (omzetbelasting)
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
CJIB	Centraal Justitieel Incasso Buro
CPB	Centraal Plan Bureau
ECB	Europese Centrale Bank
EGEM-i	Electronische Gemeenten
EOZ	Ermelo Onbelemmerd en Zorgzaam
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
GVVP	Gemeentelijk Verkeers en Vervoers Plan
I&A	Informatie & Automatisering
ICT	Informatie- en CommunicatieTechnologie
IDM	Incidentele Dekkings Middelen
IIVR	Integrale Inrichting Veluwe Randmeren
JBZ	Jeugd Gezondheids Zorg
KCC	Klant Contact Centrum
mjb	meerjarenbegroting
MOP	Meerjaren Onderhouds Plan
NS	Nederlandse Spoorwegen
OBS	Openbare Basis School
OW	Openbare Werken
OZB	Onroerende Zaak Belasting
RGV	Recreatie Gemeenschap Veluwe
RNV	Regio Noord Veluwe
SDV	Sociale Dienst Veluwerand
SNL	Subsidieregeling Natuur en Landschap
SWOE	Stichting Welzijn en Ondersteuning Ermelo
VEO	Vitaal Ermelo in Ontwikkeling
VERAS	Verkeersongevallenregistratiesysteem
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
Wabo	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsvergunningen
Waggs	Wet Arbeidsvoorwaarden Gesubsideerde en Gepremieerde Sector
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
WZV	wijk West, Zuid en Veldzicht